VERZI SUNTEM, VERZI...

Vasile Vasilache

Gazeta de Chișinău

ISSN 2587-3784

www.gazetadechisinau.md

SĂPTĂMÂNAL INDEPENDENT
SOCIAL-POLITIC
DE ATITUDINE

VINERI
14 OCTOMBRIE / 2022
PREȚ: 8,50 LEI

38 (133)

OBSERVATOR
Mitropolitul Vladimir se roagă pentru Putin
4 >

ECONOMIE
De ce să economisim energia?
6 >

POLITICĂ
Funia se apropie de par pentru Ceban
7 >

CULTURĂ
Interviu cu scenarista Mariana Starciuc
12 >

SPORT
Judocanul Denis Vieru, bronz la Mondiale
17 >

O Ambasadă ca cal troian

2 >

„Visez ziua când se va destrăma Rusia”

A-politice

„Mobilizarea parțială”, *episodul doi*

Mircea V. CIOBANU

E mai lesne să-ţi dai seama *cine şi ce reprezintă* în vremurile de restriște. De exemplu, când cineva dintre „cei şapte magnifici” de la PPCD (deja *asasinat mortal*, la acel moment, de defunctul lider politic Iurie Roşca) apăreau, cu varii ocazii, în spațiul public, ei provocau doar zâmbete ironice celor care îşi aminteau porecla.

8 >

METEO / CHIȘINĂU

LUNI	MARȚI	MIERCURI	JOI	VINERI	SÂMBĂTĂ	DUMINICĂ
10/10/2022						
21°	23°	16°	14°	19°	24°	16°

Vânt 2 m/s
38%

Realitatea

„Războiul e la poarta noastră”

Trei rachete de croazieră de pe navele militare ruse amplasate în Marea Neagră au tranzitat spațiul aerian al Republicii Moldova luni dimineață, 10 octombrie. Reporterul „Gazetei de Chișinău” a solicitat opinia unor diplomați şi experți în domeniul militar referitor la pericolul existent, dar şi la acțiunile ce trebuie întreprinse pentru a menține securitatea națională.

3 >

Doru Ciocanu: „Visez ziua când se va destrăma Rusia”

Miercuri, 12 octombrie, în faţa Ambasadei Federaţiei Ruse a avut loc o acţiune de protest împotriva războiului din Ucraina. Manifestaţia are loc cu regularitate, în componenţă diferită, după invazia trupelor ruse în ţara vecină.

Octavian GRAUR

Scriitorul Doru Ciocanu, stabilit de mai mulţi ani în Canada, care protestează de câteva zile alături de scriitorul Dumitru Crudu şi alţi colegi, ne-a spus că „nicio ţară nu-i poate dicta altei ţări cursul”. Mai mult, acesta consideră că: ,,Rusia este un agresor care trebuie să piară. Federaţia Rusă este un imperiu al răului şi ca orice imperiu trebuie să moară. Acest proces este foarte îndelungat, anevoios. Visez cu ochii deschişi când se va întâmpla acest lucru, când Rusia se va destrăma. Acest război este un început al acestei destrămări. Nu poate să existe în sec al XXI-lea o ţară care să intre cu tancul în altă ţară şi să îi spună ce să facă. Ucraina este o ţară suverană!”.

La manifestaţie au fost şi persoane care protestează de la declanşarea războiului în Ucraina.

„Protestăm din 24 februarie în fiecare zi. Motivele sunt mai multe. În primul rând, ca să susţinem ucrainenii refugiaţi veniţi aici. Am observat că este foarte important”, ne-a spus Diana Direveanco.

La protest a fost prezent şi

Foto: Octavian GRAUR

Alexandr Kudashev, originar din oraşul Samara, Rusia, care a vandalizat în noaptea de 7 octombrie Ambasada Rusiei la Chişinău. Bărbatul a scris pe poarta instituţiei „Putin – ucigaş”, a lansat focuri de artificii şi petarde. În urma acţiunii, acesta a fost reţinut şi i s-a deschis un dosar penal.

„Mi-am spus opinia, l-am numit pe preşedintele meu, am acest drept, ucigaş. Am scris ,,Putin-ucigaş” în culorile drapelului Ucrainei, făcând trimitere la faptul că Putin e ucigaşul poporului ucrainean. Am arborat drapelul ,,alb-albastru-alb”, steagul opoziţiei ruse, ca să demonstrez diplomaţilor şi ambasadorilor că suntem tot mai mulţi. Am vrut să simtă câtuşi de puţin ceea ce simt milioane de ucraineni de mai bine de şapte luni. Mi s-a deschis un dosar penal, iar acum risc o amendă sau privare de libertate până la un an. Am comis o infracţiune, nu neg, dar nu împotriva Republicii Moldova şi a cetăţenilor. Am ţintit diplomaţii care, în opinia mea, sunt de partea criminalului şi teroristului Vladimir Putin”, ne-a spus Alexandr Kudashev, venit în Republica Moldova în luna martie.

Doru Ciocanu crede despre acţiunea lui Kudashev că este o încălcare a ordinii publice pentru care va răspunde, însă este un act îndrăzneţ: ,,Nu zic că este bine să arunci cu pietre sau petarde în ambasada rusă. Este un act, din punct de vedere juridic, de huliganism. Dar e mai bine să arunci cu pietre în Ambasada Rusiei decât să lansezi rachete pe teritoriul Ucrainei, pe orice teritoriu”.

Purtătoarea de cuvânt a Ministerului rus de Externe, Maria Zaharova, a acuzat, în cadrul unui briefing de marţi, 11 octombrie, conducerea de la Chişinău şi a spus că astfel de acţiuni nu permit instituţiei diplomatice să desfăşoare activităţile normale.

,,Ieşirile incalificabile de la ambasada noastră din Chişinău continuă. Aş vrea să cred că partea moldovenească va găsi o modalitate de a-şi onora obligaţiile internaţionale”, a menţionat Zaharova în cadrul brifingului.

Racursi

Locuitorii din Odesa nu îşi pierd prezenţa de spirit nici în aceste zile de grea încercare pentru Ucraina. „Caras eliberat de Herson” la faimosul Privoz din Odesa (piaţa în care se găseşte absolut orice).
#НашХерсон

Tăierea pamblicei

«Расчленинград». Inimă, mână şi alte membre

Miercuri, 12 octombrie, în cadrul emisiunii „În ospeţie la Gordon”, cunoscutul ziarist şi om politic ucrainean Dmitri Gordon a analizat împreună cu nu mai puţin faimosul politolog şi publicist Stanislav Belkovski ultimele evoluţii de pe frontul ruso-ucrainean. Sălbaticele atacuri cu rachete asupra oraşelor din Ucraina, au constatat cei doi, vădesc disperarea extremă a lui Putin, care, bătut pe câmpul de luptă, mizează acum pe penultimul atu al său – rachetele –, ultimul fiind arma nucleară.

Victoria ucrainenilor e doar o chestiune de timp, viitorul FR ca stat este incert, iar „războiul se va termina la primăvară”, a presupus Belkovski. El a menţionat că Evgheni Prigojin, „bucătarul” lui Putin şi proprietarul Companiei de mercenari CVK „Vagner”, colindă acum închisorile din Rusia, recrutând criminali de drept comun pentru a-şi completa pierderile suferite. Între altele, el a afirmat că Oleg Sokolov ar fi fost recrutat ca mercenar în «Vagner».

Amintim că Oleg Sokolov este un fost docent la facultatea de istorie a Universităţii de stat din St. Petersburg, care, într-un acces de gelozie, în noiembrie 2019, a omorât-o pe Anastasia Escenko, care-i era doctorandă şi amantă.

Frumoasa şi deşteapta fată, de numai 24 de ani, provenea dintr-o familie de învăţători din ţinutul Krasnodar. După ce i-a tras patru gloanţe în cap, profesorul a dezmembrat-o, a băgat bucăţile de corp într-un rucsac pe care l-a aruncat în canalul Moika. O mână a căzut din rucsac în apă. Tocmai în acest moment, docentul a fost surprins şi arestat de poliţie. Judecata l-a condamnat la doar 12,5 ani de închisoare.

Plin de sarcasm, Belkovski afirmă că pe seama lui Sokolov circulă deja bancuri sinistre, ba a apărut chiar şi un termen special – «Расчленинград». (*Bancul:* Vine, cică, Sokolov la părinţii Anastasiei şi le spune: „Am venit să cer mâna şi inima fiicei Dvs.”. Părinţii: „Dar fata, în întregime, nu vă interesează?...”.)

Reacţia lui Prigojin a fost imediată. A dezminţit că l-ar fi recrutat pe istoricul criminal. „Nu l-am luat pe Sokolov în «Vagner» din cauze ideologice. Ştirea e un fals lansat de Nevzorov”, a spus el. „Cauze ideologice”? Şi unul, şi celălalt sunt doar doi ucigaşi, doi câini ai războiului, care au fost sau sunt bine plătiţi...

„Urât mai trăiţi, domnilor!”, zicea Cehov despre compatrioţii săi acum mai bine de un secol.

„Urâţi mai sunteţi, orcilor!”, zice o întreagă lume astăzi.

i.n.

14 OCTOMBRIE VINERI 2022

Am semnat Codul Deontologic al Jurnalistului

Gazeta de Chișinău

Apare din 2020 | VERZI SUNTEM, VERZI...

www.gazetadechisinau.md

REDACŢIA

Administrator: Victoria POPA
Redactor-şef: Rodica MAHU

Reporteri:
Doina BURUIANĂ,
Marina SURUCEANU,
Diana BOTNARU,
Victoria CERNEA, Octavian GRAUR

Editorialişti: Mircea V. CIOBANU, Adrian CIUBOTARU

Actualitatea politică: Ilie GULCA
Economie: Ion CHIŞLEA
Cultură: Irina NECHIT, Rodica IUNCU, Nina NEGRU
Sport: Iulian BOGATU
Caricatură: Costel PĂTRĂŞCAN
Societate: Gheorghe BÂLICI
Design: Romeo ŞVEŢ
Grafică&DTP: Oleg TATARU

Director financiar: Victoria URSU
Publicitate şi marketing: gazetadechisinau@gmail.com, GSM.: (+373) 69307730

EDITOR:
Instituţia Privată Publicaţia Periodică „Gazeta de Chişinău”
Mun. Chişinău, str. Mihai Viteazul 2a, nr. 23
tel.: (+373) 022 358567

MICA PUBLICITATE
Te caut: 090010050
gazetadechisinau@gmail.com

TIPAR
EditTiparGrup SRL
Mun. Chişinău, str. Feredeului 4
Comanda nr. 926
Tiraj: 3000 ex.

Redacţia nu poartă răspundere pentru conţinutul materialelor publicitare.

Redacţia nu poartă răspundere pentru conţinutul şi corectitudinea anunţurilor publicitare.

GAZETA de Chişinău apare vineri. Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poştal din Republica Moldova.

WAN-IFRA World Association of Newspapers and News Publishers

Ziarul este membru al Asociaţiei Presei Independente (API), iar API este membru al Asociaţiei Mondiale a Ziarelor şi a Producătorilor de Ştiri (WAN/IFRA).

DIXIT

„Nicio victorie rusă nu poate avea loc fără propagandă. Victorii militare au avut loc doar acolo unde trăiește populație care urmărește televiziune rusă, care merge în biserică rusă. Fără mijloacele efective de limitare sau anihilare nu vom avea un succes în confruntarea cu Kremlinul. În Ucraina situația a început să se îmbunătățească abia după interzicerea completă a televiziunii ruse și a partidelor pro-ruse."

Ambasadorul Ucrainei la Chișinău, Marko Șevcenko

„Războiul e la poarta noastră"

Diplomați și experți în domeniul militar vorbesc despre pericolul existent și acțiunile ce trebuie întreprinse pentru a menține securitatea națională

Trei rachete de croazieră de pe navele militare ruse amplasate în Marea Neagră au tranzitat spațiul aerian al Republicii Moldova luni dimineață, 10 octombrie. Potrivit autorităților, aceasta este o încălcare flagrantă a teritoriului și suveranității statului. Reporterul „Gazetei de Chișinău" a solicitat opinia unor diplomați și experți în domeniul militar referitor la pericolul existent, dar și la acțiunile ce trebuie întreprinse pentru a menține securitatea națională.

Războiul

e la poarta noastră. Amenințări vin din zona Nikolaevului și a Odesei. Vorba nu e doar de aceste trei rachete rusești apărute deasupra capetelor noastre.

Doina BURUIANĂ

Potrivit informațiilor prezentate de Ministerul Apărării, cele trei ținte aeriene au survolat spațiul aerian al Republicii Moldova între orele 08.33 și 09.02. Țintele au parcurs direcțiile Ciornaia –Moghilev Podolsk (Ucraina) – Râbnița – Soroca – Moghilev Podolsk, Ciornaia – Voronovka (Ucraina) – Râbnița – Rudi (Soroca) și Ciornaia (Ucraina) – s. Popencu (Republica Moldova) – Florești – în direcția Ucrainei.

Ministrul apărării, Anatolie Nosatîi *(foto)*, a declarat, în cadrul unei emisiuni de la postul național de televiziune, că aceste rachete prezintă un pericol destul de mare pentru că se cunoaște scopul cu care au fost lansate, ce direcție au și ce pot viza aceste ținte.

„Nu este clar dacă aceste rachete sunt cu caracteristici tehnice și tactice și nu pot devia de la cursul destinat și nu pot cădea undeva în timpul zborului. Noi am analizat direcțiile de deplasare, altitudinile și era clar că nu ne vizează pe noi, dar noi totuși analizăm care ar fi impactul asupra Republicii Moldova", a menționat ministrul apărării.

Președinta Maia Sandu a declarat că tranzitarea teritoriului Republicii Moldova de cele trei rachete de croazieră militare ruse reprezintă o încălcare flagrantă a spațiului nostru aerian și a neutralității țării, comisă de forțele ruse.

„Câteva dintre cele 84 de rachete lansate ieri de Rusia spre Ucraina au traversat neautorizat spațiul aerian al Republicii Moldova. Este o încălcare flagrantă a spațiului nostru aerian și a neutralității țării, comisă de forțele ruse. Republica Moldova este o țară pașnică. Am spus acest lucru de fiecare dată și de fiecare dată am demonstrat acest lucru în acțiuni. Noi respectăm integritatea teritorială și suveranitatea altor țări și cerem să ne fie respectate hotarele. Noi facem totul ca să fie respectată pacea și liniștea în țară", a menționat șefa statului, în cadrul unui briefing din 11 octombrie.

Referitor la acest subiect s-a pronunțat Comisia Europeană, care afirmă că utilizarea spațiului aerian al țărilor vecine pentru a ataca Ucraina este inacceptabilă, potrivit Agerpres.

De asemenea, președintele României, Klaus Iohannis, a condamnat, marți, 10 octombrie, atacurile cu rachete rusești asupra orașelor și infrastructurii civile din Ucraina, precum și survolarea teritoriului Republicii Moldova.

Pericol iminent pentru securitatea statului

Politicianul Iurie Reniță, fost ambasador al Republicii Moldova în România, consideră că „violarea spațiului aerian al Republicii Moldova de către rachetele rusești de croazieră (purtătoare de moarte) este în contradicție flagrantă cu principiile fundamentale ale dreptului internațional și constituie un pericol iminent atât pentru cetățenii noștri, cât și pentru securitatea statului în general".

Totodată, el menționează că acțiunile autorităților în acest caz nu sunt suficiente.

„Convocarea ambasadorului rus la Ministerul de Externe este, mai degrabă, o măsură protocolară în asemenea situații, dar nu una suficientă. Gravitatea cazului și a situației, create de către Federația Rusă, obligă actuala guvernare să reacționeze cu promptitudine, în acest scop declanșând mecanismele bilaterale și multilaterale existente de cooperare cu organizațiile europene și internaționale – OSCE, UE, ONU și NATO, cu atât mai mult cu cât la New York e încă în derulare Adunarea Generală a Națiunilor Unite și ar trebui să valorificăm plenar tribuna celei mai importante organizații internaționale cu vocație universală", susține diplomatul.

Sunt necesare acorduri de apărare aeriană cu România și Ucraina

De asemenea, el spune că noua conjunctură politică și de securitate regională și europeană ne obligă să avem noi abordări, care să corespundă exigențelor actuale.

„E dreptul nostru ca stat suveran și independent să semnăm acorduri bilaterale cu Ucraina și România, să ne apărăm spațiul aerian, mai ales urmare celor întâmplate cu rachetele rusești de croazieră care au survolat teritoriul neutru al Republicii Moldova. Semnarea acestor acorduri de apărare aeriană cu România și Ucraina este perfect legală și legitimă, deoarece așa-numita neutralitate conform modelului rusesc mai trebuie și apărată. Pe moment, aceasta ar fi una din măsurile necesare pentru a ne proteja efectiv spațiul aerian, altfel pericolul este unul real, iar rachetele rusești de croazieră ar putea face victime și pe teritoriul sau spațiul nostru aerian", a spus Iurie Reniță pentru „Gazeta de Chișinău".

De asemenea, politicianul a afirmat că demult era timpul ca Ministerul de Externe să insiste pe reducerea considerabilă a numărului diplomaților ruși la Chișinău (actualmente 30) și aducerea lui la un număr egal cu cel al diplomaților noștri la Moscova (8), principiul reciprocității fiind stabilit în Convenția de la Viena din 1961 cu privire la relațiile diplomatice.

Trebuie lichidate organizațiile ce promovează „russkii mir"

„Odată cu declanșarea războiului barbar rusesc împotriva Ucrainei unica sursă de aprovizionare cu combustibil a armatei ruse de ocupație din Transnistria se face cu acordul Chișinăului și cu tranzitarea teritoriului dintre Prut și Nistru. De ce nu punem în aplicare această oportunitate extraordinară? Din păcate, sunt încă foarte multe măsuri care ar trebui să fie aplicate față de Federația Rusă de către autoritățile de la Chișinău, printre care lichidarea rețelelor serviciilor secrete rusești, infiltrate în toate instituțiile statului și ale partidelor politice, clarificarea statutului diplomatic al numeroaselor ONG-uri, organizații cultural-lingviste și patriotice pentru promovarea valorilor a tot ce înseamnă russkii mir/lumea rusească", a mai sugerat Iurie Reniță.

„În ograda noastră banditul se plimbă nestingherit"

Colonelul Andrei Covrig sugerează că conflictul din Ucraina ar putea viza și Republica Moldova.

„Războiul e la poarta noastră. Amenințări vin din zona Nikolaevului și a Odesei. Vorba nu e doar de aceste trei rachete rusești apărute deasupra capetelor noastre. Putin vrea să distrugă definitiv Ucraina. Apoi, ferește, Doamne!, la rând suntem noi. Semnal dur, dar concret, dacă doriți: voi – păcătoși și vulnerabili, noi – mândri și atotputernici", spune colonelul în rezervă.

Totodată, el afirmă că neutralitatea nu este o soluție de siguranță pentru Republica Moldova

„În curtea în care proprietarul nu are câine, tâlharii se plimbă liber, din când în când mai fură câte-o găină-două. Chiar dacă te proclami neutru, aceasta nu costă nici un bănuț în fața unuia cunoscut de secole ca bandit mondial... De treizeci de ani la capitolul apărare și securitate doar vorbe, circa trei sute de acte normative de care nimeni nu-și mai amintește. Neutralitatea atotpăzitoare s-a dovedit a fi doar un fumuleț... Ca și securitatea în ansamblu, inclusiv cea militară, de cea a spațiului aerian – nici vorbă... În ograda noastră banditul se plimbă nestingherit", spune colonelul.

Este necesar un plan de apărare

Solicitat de „Gazeta de Chișinău", Ion Leahu, ex-membru în Comisia Unificată de Control, a venit cu o serie de măsuri, care, în opinia acestuia, trebuie întreprinse de către autorități.

„Indiscutabil, incidentul înseamnă că războiul e la hotarele noastre. Liderul de la Moscova a declarat că sunt atacate obiectivele energetice. În apropierea Moldovei, Ucraina are mai multe asemenea centre, inclusiv baraje și hidrocentrale pe Nistru. Chiar dacă Moldova nu va deveni ea ținta atacurilor, decizia respectivă a Moscovei pune statul nostru în pericol. Situația se agravează prin faptul că noi nu dispunem de mijloace eficiente de apărare. În condiții normale, survolarea spațiului aerian al unui stat neutru de către dispozitive militare ar fi provocat un val de proteste, ar fi fost convocat Consiliul de securitate al ONU. Ce avem noi? De fapt, nimic. De parcă ar fi vorba de o năzdrăvănie a unui copil. Care ar putea fi reacția Guvernului Republicii Moldova? Rusia a demonstrat că e rezistentă la sancțiuni, efectul cărora va urma. Chișinăul ar trebui să se concentreze asupra elaborării unui plan de apărare pasivă a populației. Ministerele de forță trebuie să depună efort pentru a controla spațiul aerian, inclusiv cu ajutorul partenerilor de dezvoltare. Iar conducerea locală trebuie să recurgă la identificarea încăperilor de protecție și să aducă la cunoștința populației dislocarea acestora", a menționat Ion Leahu.

Slujbă religioasă pentru 30 de arginți

Mitropolitul Vladimir a oficiat o liturghie la Mănăstirea Serghiev-Posad de lângă Moscova rugându-se pentru Putin și armata lui invadatoare

În timp ce armata rusă la comanda lui Putin bombardează Ucraina și omoară creștini nevinovați, mitropolitul Chișinăului și al Întregii Moldove, Vladimir, se roagă pentru sănătatea lui Putin și pentru armata sa agresoare.

Victoria POPA

„Nicăieri în lume nu s-a mai văzut ca un ierarh al bisericii să stropească cu agheasmă armament de ofensivă”

Sectorul Sinodal Comunicare Instituțională și Relații cu Mass-media, a anunțat pe site-ul Mitropoliei Moldovei, care aparține Patriarhiei Ruse, următoarele:

„În Duminica a XVII-a după Cincizecime, ÎPS Mitropolit Vladimir a liturghisit în biserica cu hramul „Sfânta Treime cea de Viață Dătătoare” din Konkovo, Moscova, Reprezentanța Bisericii Ortodoxe din Moldova.

Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe din Moldova i-au coliturghisit: ÎPS Arhiepiscop Sava de Tiraspol și Dubăsari, PC Arhim. Filaret (Cuzmin), egumenul Mănăstirii Căpriana, PC Arhim. Ioan (Danilescu), secretarul Arhiepiscopului Sava, Ieromonahul Efrem (Rusu), ajutor al parohului comunității, împreună cu soborul de slujitori.

Parohia „Sfânta Treime cea de Viață Dătătoare” din Konkovo, este unica comunitate ortodoxă din regiunea Moscova, unde Slujbele bisericești se oficiază bilingv, în slavonă și română”.

În același comunicat mai scrie că, „în timpul slujbei, ÎPS Vladimir a înălțat rugăciuni pentru pace în lume și pentru încetarea conflictului sângeros din Ucraina, spunând o rugăciune, care de mai bine de jumătate de an, cu binecuvântarea Întâistătătorului BOM, se citește în toate mănăstirile și parohiile din cuprinsul Mitropoliei Moldovei”.

În timpul liturghiei, condusă de ÎPS Vladimir, au fost rostite rugăciuni pentru armata agresoare, dar și pentru Vladimir Putin: „Încă ne rugăm ție, Dumnezeului nostru, pentru conducătorul statului rus – Vladimir Vladimirovici. Dă-i Doamne, milă, îndurare, sănătate și mulți ani. Păzește-l de toți dușmanii văzuți”.

GAZETA de Chișinău a rugat mai mulți clerici și persoane civile să comenteze vizita mitropolitului la Moscova, unde a oficiat o slujbă și s-a rugat pentru Putin.

Ioan Bărbău, paroh al Parohiei cu Hramul Sfinții Martiri Brâncoveni, Mitropolia Basarabiei, din or. Codru, municipiul Chișinău: „Biserica rusă este consecventă în acțiunile sale. Dacă e să ne uităm de-a lungul istoriei, dintotdeauna, biserica rusă a fost cu armata și cu terorismul. Și la noi, în 1992, când au venit cazacii pe Nistru, iarăși au fost binecuvântați de patriarhul Rusiei. Și în alte părți a fost la fel. Nicăieri în lume nu s-a mai văzut ca un ierarh al bisericii să stropească cu agheasmă armament de ofensivă pentru o reușită mai bună. Nicăieri în lume asemenea orori nu poți să găsești, decât la ruși. Eu nu vreau să zic nimic, decât doar că sunt niște deocheați”.

Parohul Ioan Bărbău și-a amintit în discuție: „Prin 2019, preasfințitul Marchel de Bălți, care se subordonează Bisericii Ortodoxe Ruse (BOR), a făcut o declarație la un eveniment public zicând că nu se vor ruga pentru demnitarii neamului, după cum cere statutul bisericii. Și atunci reprezentantul unei instituții media din R. Moldova a cerut reacția Mitropoliei Basarabiei, când eram protopop de Chișinău. Am dat un răspuns simplu, zicând că mai presus de ideologii politice, culoarea stindardelor și oricare moft personal, biserica are rolul de a se ruga pentru fiii neamului său. Am avut în vedere faptul că așa-zisa Mitropolie a Moldovei în frunte cu Mitropolitul Vladimir și ceilalți ierarhi ai săi nu sunt altceva decât reprezentanța oficială a Bisericii Ruse. Se vede că ei se roagă pentru fiii neamului lor, și nu al nostru. Acesta a fost răspunsul și văd că nimic nu se schimbă. Mitropolitul Vladimir cu ceilalți episcopi pe care îi are și cu toți preoții din subordine fac parte din Sinodul Bisericii Ortodoxe Ruse (BORu). Adică el și toți supușii săi sunt un fel de Moțoc trădător, căruia lumea i-a cerut capul. Acesta este adevărul. Cum a ajuns BORu pe teritoriul R. Moldova, cunoaște toată lumea. A venit în vârful baionetelor prin vărsare de sânge. Or este inacceptabil pentru noi, ca națiune de biserică, vărsarea de sânge”.

„Nu suntem „biserica rusă din Moldova”

Protoiereul Vasile Ciobanu, paroh al Bisericii „Sf. Ierarh Nicolae”, s. Costești, Ialoveni, a spus pentru GAZETA de Chișinău că, „de la începutul războiului din Ucraina în toate bisericile avem de la Mitropolie o Rugăciune specială, rostită obligatoriu la toate Liturghiile, pentru Ucraina, precum și îndemnul de a acorda maxim ajutor refugiaților ucraineni, ceea ce am și făcut... Iar cu referire la evenimentul din Serghiev Posad, eu nu sunt purtătorul de cuvânt al Mitropolitului ... Vă doresc pace în suflet, în familie și în Țară... Nu suntem „biserica rusă din Moldova”, ci Biserica Ortodoxă din Moldova a tuturor etniilor ortodoxe de aici... Pace tuturor!”.

Parohul Ioan Ciuntu de la „Sf. Teodora de la Sihla” din Chișinău ne-a declarat: „Nu suntem în cadrul Mitropoliei Moldovei, de aceea nu voi comenta lucrurile acestea. Este secretarul Mitropoliei care poate face un comentariu. Nu aparținem niciunei mitropolii. Dumnezeu cu ei. Noi suntem o biserică non-politică. Ne facem misiunea în fața lui Dumnezeu și în plan național, cultural, creștin și misionar, iar celelalte ne sunt străine”.

Maxim Melinte, parohul Bisericii „Acoperământul Maicii Domnului” din satul Ghidighici, spune că nu are voie să facă declarații: „Nu sunt purtătorul de cuvânt al Mitropoliei Moldovei. Nu am dreptul să vorbesc în mediul public. Mi s-a interzis de către Mitropolia Moldovei să țin cuvântări la televiziuni, posturi de radio”.

Pavel Borșevschi, parohul Bisericii „Sf. Dumitru” din Chișinău, a venit cu o explicație: „Biserica unde slujește mitropolitul Vladimir este o comunitate moldovenească și ne aparține nouă. Și dacă a mers acolo, nu este neapărat să se roage pentru comandantul suprem al forțelor armate ruse. Asta o face periodic. Acolo, la Moscova, avem o comuniate creștină din conaționalii noștri stabiliți la Moscova și în suburbiile acesteia. Și atunci, la invitația credincioșilor de acolo, merge și se roagă. Nu sunt la curent pentru cine s-a rugat”, a conchis preotul.

Cu referire la vizita ÎPS Vladimir la Moscova, constituționalistul Alexandru Arseni a opinat:

„Canonic și după toate regulile, preotul trebuie să binecuvânteze pentru pace. Acțiunile lui Vladimir vin în contradicție și cu buna credință, și cu moralitatea, și cu respectul relațiilor dintre state. El, fiind cetățean al R. Moldova, este obligat să respecte Constituția Republicii Moldova și toate legile, inclusiv legile cu privire la culte. În cazul dat, Vladimir a încălcat toate aceste prevederi, aducând prejudicii moralei și demnității poporului R. Moldova prin care a pus clerul canonic, subordonat Moscovei, sub incidența încălcării constituționale. De aceea, Mitropolia poate fi radiată, ca sancțiune naturală și legitimă, din Registrul de Stat al cultelor Republicii Moldova”.

Andrei Spînu: „Vom putea cumpăra energie electrică din România la un preț de 450 RON/MWh, aproximativ 90 EUR/MWh”

Hidroelectrica și Energocom, companie desemnată de Guvernul Republicii Moldova, au semnat joi, 13 octombrie, un contract de furnizare a 100 MW energie electrică, iar furnizarea va începe în această noapte, a anunțat ministrul Energiei din România, Virgil Popescu, transmite stiriletvr.ro.

„Hidroelectrica și Energocom, companie desemnată de Guvernul Republicii Moldova – Andrei Spînu, au semnat astăzi un contract de furnizare – 100 MW. În această noapte începe furnizarea de energie electrică, pentru Republica Moldova. Am fost, suntem și vom fi alături de cetățenii din Republica Moldova”, a scris Virgil Popescu pe pagina oficială de Facebook.

Și viceprim-ministrul Republicii Moldova a scris un mesaj de recunoștință către România printr-o postare pe pagina oficială de Facebook:

„România ajută Republica Moldova într-un moment de grea încercare pentru noi. Vom putea cumpăra energie electrică din România la un preț de 450 RON/MWh (aproximativ 90 EUR/MWh) datorită modificărilor în legislație făcute astăzi de Guvernul României în urma discuțiilor cu Guvernul Republicii Moldova. Energia electrică va avea un preț mai mic decât prețurile de pe piață și va asigura necesarul de 30% pe care nu-l mai putem primi din Ucraina, începând cu data de 14 octombrie. Acest lucru este posibil, deoarece am reușit sincronizarea sistemului nostru cu sistemul electroenergetic european încă în martie.

Pentru a veni în ajutorul Republicii Moldova, Guvernul României a aprobat o Ordonanță de Urgență care prevede că „producătorii de energie electrică au obligația să încheie contracte bilaterale, în limita cantităților disponibile, prioritar cu traderi/furnizori de energie electrică desemnați de către Guvernul Republicii Moldova”. Conform deciziei CSE, Energocom este compania desemnată.

Energia necesară poate fi cumpărată în cazul în care producătorii din România au suficiente cantități disponibile. De aceea, este important și vă rog să reducem în continuare consumul cât de mult putem. Ieri am văzut o mobilizare frumoasă din partea cetățenilor de a ne aduce fiecare contribuția la un consum mai mic. Haideți să facem acest efort. Este pentru Republica Moldova!

Datorită deschiderii sufletești și *sprijinului călduros oferit de România pentru cetățenii noștri, știm că nu suntem singuri și avem un prieten pe care ne putem baza în situații de urgență maximă. Plecăciuni, România!”,* a scris Spînu.

Și Președinta Republicii Moldova a scris un mesaj pe pagina oficială de Facebook prin care aduce sincere mulțumiri Guvernului României pentru ajutorul acordat Republicii Moldova.

„România ne ajută din nou – de mâine, vom cumpăra electricitate de peste Prut. Decizia Guvernului României vine după ce Ucraina a sistat livrările de curent din cauza atacurilor rusești cu rachete, de la începutul acestei săptămâni.

Mulțumim, România! Apreciem acest ajutor prompt și generos, într-un moment de mare încercare pentru noi. Îndemn cetățenii să economisească, pe cât este posibil, energia electrică și le mulțumesc celor care au răspuns deja apelului autorităților. Facem acest efort împreună, pentru a nu rămâne fără curent, pentru a reduce costurile, dar și pentru viitorul nostru liber. Împreună vom trece de iarna aceasta și vom ieși din ea mai puternici”, a scris Maia Sandu.

Protestatarii plătiți blochează circulația, primarul Ceban le urmează exemplul, șefa statului vrea „modificarea temporară” a legislației, iar juriștii spun: „Nu!”

Balamuc în vreme de război

De câteva săptămâni bune, centrul capitalei s-a transformat într-o arenă de circ de prost gust. Cei care şi-au pus corturile în faţa Parlamentului şi Preşedinţiei pretind că protestează, deşi unii habar nu au pentru ce, iar alţii nu ştiu nici pe ce lume trăiesc. Oamenii vin şi pleacă de parcă ar fi la muncă – au venit, şi-au luat banul, au plecat. Când se plictisesc prea tare şi nu-i program de miting, urcă pe scenă şi se întrec la cântat. Şi tot aşa de aproape o lună. Degeaba se tot întreabă chişinăuienii de ce nimeni nu-i trimite pe la casele lor pe aceşti gospodari, de ce, dacă tot avem stare de urgenţă, este permis acest dezmăţ, al cărui scop e clar – scindarea oamenilor şi tensionarea situaţiei, care şi aşa este la limită.

Marina SURUCEANU

Ar fi de râs dacă nu ar fi de plâns, având în vedere faptul că ţara vecină este terorizată de un război sângeros pornit de idolul de la Moscova al organizatorului acestor „proteste”, Ilan Şor, care le mai şi vorbeşte uneori fanilor săi prin conexiune video.

În seara zilei de duminică, 9 octombrie, protestatarii lui Şor au decis că nu mai vor să stea cuminţi şi au blocat circulaţia pe o porţiune a bulevardul Ştefan cel Mare şi Sfânt. În dimineaţa zilei de luni, 10 octombrie, atunci când peste Ucraina vecină cădeau zeci de bombe, care au ucis şi nenorocit oameni nevinovaţi, iar teritoriul RM a fost survolat de câteva rachete ucigaşe ruse, poliţia de la Chişinău avea misiunea de a debloca circulaţia şi a nu admite escaladarea situaţiei. În condiţiile în care Primăriei Chişinău i s-a solicitat, în repetate rânduri, să „dispună de urgenţă deblocarea traficului pe bd. Ştefan cel Mare şi Sfânt, prin dezinstalarea corturilor”.

Poliţia deblochează, primarul Ceban blochează: „Voi achita amendă pentru această mică neconformitate”

De câteva săptămâni, autorităţile centrale şi cele locale se învinuiesc reciproc pentru situaţia din centrul Chişinăului. Dacă poliţia susţine că nu prea are cum să intervină din moment ce nu există o dispoziţie de rigoare emisă de Primăria Chişinău, în baza căreia să acţioneze, primarul Ion Ceban se spală pe mâini: „Autorizaţia nu a fost emisă de primărie, respectiv, primăria nu are ce să retragă”. Iar pentru a fi mai convingător, probabil, a decis să blocheze el însuşi circulaţia pe bulevardul Ştefan cel Mare preţ de câteva minute în care şi-a expus argumentele.

„Acestea sunt maşinile Primăriei municipiului Chişinău şi noi în mod intenţionat am blocat Ştefan cel Mare. Eu personal voi achita amenda pentru această mică neconformitate”, a spus Ceban cerându-şi scuze de la locuitorii oraşului. În continuare, Ceban i-a acuzat de minciună pe reprezentanţii autorităţilor centrale şi ai poliţiei, invocând din nou că primăria nu are poliţie municipală.

„Nu autorizează primăria, nu intervine primăria, intervin organele de poliţie în conformitate cu prevederile legislaţiei în vigoare... Atunci când este nevoie de intervenţia pompierilor la incendiu, nu este nevoie de autorizaţia primăriei. Nu este nevoie de autorizaţia primăriei nici când este blocat Ştefan cel Mare... Noi nu avem poliţie locală şi nu putem interveni în acest sens”, a spus primarul Ceban aflat printre maşinile blocate în trafic.

Mai mult, în timp ce poliţia expediază primăriei demersuri cerându-i „să dispună organizatorilor protestului să schimbe formatul şi să nu admită blocarea traficului”, la rândul său, primarul fost socialist, expediază demersuri poliţiei. „Azi am semnat un demers pe adresa acestor domni, să folosească orice prevedere a legislaţiei în vigoare pentru a debloca strada... Noi nu avem poliţie locală şi nu putem să intervenim în acest sens. Nu poate face cineva din primărie acest lucru”, a mai spus primarul Ceban.

„Joacă” sau nu Ceban în „echipa lui Şor”? Cert este că va fi tras la răspundere pentru isprava de la începutul săptămânii

La scurt timp după ce primarul Ion Ceban a blocat bulevardul Ştefan cel Mare cu maşinile din garajul primăriei şi a acuzat Guvernul că „trişează în mod deliberat” atunci când pune pe seama autorităţilor locale responsabilitatea pentru situaţia din centrul capitalei, deputatul PAS, Dumitru Alaiba, a reacţionat.

„Partea bună – Ceban azi s-a developat că joacă în echipă cu Şor. Dar cred că e abia începutul. Va deveni tot mai vizibil şi acest tangou. Până la sfârşitul acestui război criminal din Ucraina, să vedeţi cum frăţia penalilor, tot ei minionii Moscovei din Chişinău, vor face deschis front comun şi se vor developa în continuare. De la Şor la Ceban, vor împinge toţi împreună. Ţara asta era a lor până trei ani în urmă. Era bancomatul lor personal... Ei vor eşua. Iar ceea ce a făcut azi impostorul Ceban pentru Şor îl va costa scump. Ştiu, nu a vrut să facă asta. Probabil, aşa au fost ordinele de la Moscova. Iar ordinele nu se discută, ele se execută”, a scris Alaiba pe pagina sa de socializare.

Cât de scump, urmează să vedem în cele ce urmează. Pentru că ceea ce a făcut primarul Ceban este „o încălcare gravă a legii”. O spune şeful Inspectoratului General al Poliţiei, Viorel Cernăuţeanu.

„Ceea ce a comis primarul general este o încălcare flagrantă a Codului contravenţional, iar persoana este pasibilă de pedeapsă penală până la 90 u.c. sau lipsirea de dreptul de a ocupa anumite funcţii de la 3 luni la un an de zile. Domnul primar nu a organizat o întrunire în condiţiile legii, dar a organizat abuziv blocarea arterelor din mun. Chişinău”, a comunicat Cernăuţeanu.

Şefa statului vrea „modificarea legislaţiei”, iar specialiştii în materie îşi „exprimă îngrijorarea”

Situaţia din centrul capitalei şi disputa între autorităţile de nivel I şi II a fost comentată şi de către şefa statului, Maia Sandu, care a calificat ceea ce se întâmplă drept o „încercare a grupării pentru hoţie şi război de a destabiliza situaţia din ţară şi a implica ţara noastră în război”. Totodată, Maia Sandu a mulţumit forţelor de ordine pentru faptul că „au reuşit să menţină ordinea publică în condiţiile protestelor organizate şi finanţate de hoţi”.

În context, preşedinta a solicitat Guvernului să examineze „modificarea temporară” a legii, care să permită să asigure ordinea publică chiar şi în condiţiile în care „unii actori din administraţia locală sabotează eforturile Guvernului de a menţine stabilitatea şi ordinea în ţară”, referindu-se la acţiunile sau inacţiunile primarului general, Ion Ceban.

De cealaltă parte, juriştii Asociaţiei Promo-LEX s-au declarat „îngrijoraţi de această iniţiativă”. „Modificarea legislaţiei nu este oportună şi nu poate fi determinată de un presupus conflict între administraţia publică locală şi forţele de ordine. Forţele de ordine au deja toate procedurile şi pârghiile legale necesare pentru a interveni în situaţii care pun în pericol ordinea publică, viaţa, sănătatea oamenilor. Modificarea legislaţiei în funcţie de conjunctura de moment este o practică păguboasă şi reprezintă un precedent periculos pentru o democraţie bazată pe un stat de drept”, subliniază experţii Promo-LEX.

„Gazeta de Chişinău” precizează că protestele în centrul capitalei au început pe data de 18 septembrie şi sunt organizate de „Partidul Şor”. Liderul formaţiunii, deputatul fugar Ilan Şor, se ascunde în Israel de justiţia moldovenească. Acesta a fost condamnat de prima instanţă la 7,5 ani de puşcărie fiind găsit vinovat de escrocherie şi spălare de bani în proporţii deosebit de mari. Totodată, deputata Şor, Marina Tauber, se află acum în arest la domiciliu. Aceasta este cercetată penal pentru acceptarea finanţării partidului din partea unui grup criminal organizat şi falsificarea raportului privind gestiunea financiară a formaţiunii.

Alexandru Brânza, agricultor: „E complicat să ne descurcăm, dar asta nu mă face să particip la discuţia online cu cei de la Şor”

Miercuri, 12 octombrie, Alexandr Slusari, vicepreşedinte PPDA, a postat pe pagina sa oficială de Facebook un mesaj în care spune că mai mulţi pomicultori şi viticultori din Republica Moldova au fost sunaţi şi chemaţi joi la o discuţie online cu reprezentanţii Partidului „Şor” pentru a le oferi ajutoare antreprenorilor din domeniu.

„Li se propune undă verde la exportul producţiei pomicole şi viticole în Rusia sub garanţia fugarului. Toţi doritorii sunt invitaţi joi seara la o discuţie online cu cel mai mare «колхозник» din Israel pe subiectul comercializării producţiei vegetale pe piaţa rusă cu eliberarea permisiunii de la Rosselhoznadzor. După orice regulă a comerţului extern şi după orice rigoare de securitate a alimentelor, ar fi o aberaţie crasă asemenea abordare din partea unei instituţii federale ruse de control fitosanitar. Aici totul este clar. Mult mai importantă este reacţia autorităţilor noastre. Mai bine zis, lipsa absolută de reacţie...”, scrie Slusari pe pagina sa de Facebook.

Reporterul „Gazetei de Chişinău” a vorbit cu un agricultor din Ungheni, Alexandru Brânza, care face agricultură de mai bine de 20 de ani. Antreprenorul ne-a spus că a fost sunat marţi, 11 octombrie, şi anunţat că este aşteptat joi la o discuţie online.

„M-a sunat un băieţel mai tinerel şi s-a prezentat ca reprezentat al Partidului „Şor”. Mi-a spus că joi va avea loc o discuţie online şi mi se vor oferi ajutoare. L-am întrebat cu ce scop ne-ar ajuta şi el nu mi-a putut răspunde.”

Alexandru Brânza ne-a spus că ştie cel puţin încă patru agricultori sunaţi de aceeaşi persoană.

„Mai cunosc vreo patru agricultori care au fost sunaţi şi chemaţi la această discuţie. Nu văd reacţii de la autorităţile centrale şi tare îmi este interesant dacă o să vină cu o reacţie măcar după ce va avea loc discuţia online. E destul de complicat acum să ne descurcăm, mai ales în contextul ultimelor evenimente, dar asta nu mă va face să particip la această discuţie online”, ne-a spus Alexandru Brânza.

Reporterul „Gazetei de Chişinău” a sunat pentru reacţii la Ministerul Agriculturii, însă nimeni nu a răspuns.

Diana BOTNARU

Economia moldovenească va bate pasul pe loc în acest an

Fondul Monetar Internațional (FMI) a revizuit în scădere semnificativă estimările privind avansul economiei moldovenești în acest an, de la 2% cât prognoza în primăvară până la 0%, arată cel mai nou raport „World Economic Outlook", publicat de instituția financiară internațională. Evoluții economice mai proaste sunt prognozate pentru Ucraina, care va avea o scădere economică de 35%, Belarus, economia căreia se va reduce cu 7% și Rusia cu o reducere a PIB-ului de 3,4%. De cealaltă parte, prognozele arată o creștere economică de 4,8% în România, de 4% în Albania, de 7% în Muntenegru și Armenia și de 9% în Georgia. În 2023, economia Republicii Moldova ar urma să crească cu 2,3%.

Pentru octombrie avem gaz. Pentru noiembrie se negociază

Reducerea consumului și economiile pe care le-a făcut Moldovagaz ne permit să trecem luna octombrie fără un deficit de gaze naturale, spune directorul societății Vadim Ceban. Potrivit lui, Republica Moldova ar putea, însă, avea probleme începând cu luna noiembrie. Ceban spune că, pe de o parte, sunt duse tratative cu Gazprom ca să ne ofere volumele necesare, pe de altă parte, au loc discuții privind procurarea gazului din România. Volumul consumului de gaze naturale în luna septembrie a fost de 27,4 milioane de metri cubi, cu 37,8% mai puțin față de aceeași perioadă a anului 2021. Directorul Moldovagaz spune că reducerea consumului permite să avem volumele necesare de gaz până la sfârșitul lunii octombrie.

Decizia OPEC de a reduce producția de petrol aruncă economia globală în recesiune

Decizia de săptămâna trecută a grupului OPEC+ (compus din Organizația Statelor Exportatoare de Petrol și alți mari producători de țiței) de a reduce livrările a dus la creșterea prețurilor și ar putea împinge în recesiune economia mondială, avertizează Agenția Internațională a Energiei (IEA), transmite Reuters. „Deteriorarea continuă a economiei și prețurile mai ridicate, cauzate de planul OPEC+ de a reduce livrările, încetinesc cererea de țiței pe plan global", se arată în raportul lunar al IEA.

De ce să economisim energia?

Vicepremierul Andrei Spînu a îndemnat marți moldovenii să economisească în măsura posibilităților energia pentru a face față penuriei provocate de limitarea livrărilor de gaze de la Gazpom și a sistărilor livrărilor de energie electrice din Ucraina, care și-a pierdut 1/3 din infrastructura energetică în urma atacurilor recente cu rachete. Economisirea de energie are însă și o conotație de ordin moral atâta timp cât o bună parte din banii plătiți pentru consumul de energie ajung să întrețină mașina de război rusească.

Ion CHIȘLEA

În special ministrul a recomandat economisirea energiei electrice în intervalul orelor 7:00 și 10:00 și 18:00-23:00, perioadele zilei în care se atestă cel mai mare consum.

El spune că toate instituțiile publice au primit instrucțiuni referitoare la reducerea consumului de energie iar Guvernul, Parlamentul și Președinția vor opri iluminatul între orele menționate.

Potrivit lui Spînu, economisirea va asigura energia electrică pentru activitățile de bază, fără a fi necesară o reducere centralizată a consumului. Vicepremierul crede că fiecare cetățean al Republicii Moldova poate economisi energie electrică prin scoaterea din priză a încărcătoarelor și electrocasnicelor atunci când nu sunt folosite, estimând că astfel consumul poate fi redus cu până la 10%.

De asemenea, el recomandă înlocuirea becurilor clasice cu cele de tip LED, care consuma de până la cinci ori mai puțin. Deși aceste economisiri ar părea nesemnificative la nivel de persoane, la scară națională efectele ar putea fi destul de însemnate, dă de înțeles oficialul.

1/3 din infrastructura energetică ucraineană e distrusă

Recomandările lui Spînu vin în contextul sistării complete de către Ucraina a tuturor exporturilor de energie electrică după ce aproximativ o treime din infrastructura energetică a Ucrainei a fost distrusă luni de rachete rusești.

Într-un interviu pentru CNN, ministrul ucrainean al energeticii Herman Galuscenco spune că rușii „pentru prima dată de la începutul războiului" au purces deliberat la distrugerea infrastructurii energetice ucrainene.

Unul din motive este că exportul de energie electrică ucraineană în Europa a redus consumul de gaz și cărbune rusesc, scăzând într-o oarecare măsură și presiunea pe prețurile la energie din UE. Alt scop al rușilor este de a slăbi rezistența ucraineană, aruncând în prag de iarnă țara într-o criză energetică de proporții.

Puși în situația de a procura toată energia de la Cuciurgan

După sistarea livrărilor din Ucraina, care reprezentau 30% din importurile de energie în Republica Moldova, autoritățile moldovene au fost puse în situația de a-și asigura tot importul de energie electrică de la central de la Cuciurgan, care este controlată de autoritățile separatiste transnistrene și este deținută de grupul rusesc de stat RAO EES. Combustibilul pentru producerea energiei electrice de la Cuciurgan este gazul rusesc. Astfel, a fost necesară majorarea cu aproape un milion de metri cubi zilnic și a livrărilor de gaz către central. Și asta, în condițiile în care de la începutul lunii curente, Gazprom livrează către Moldovagaz doar 70% din necesarul pentru această perioadă a anului. Prin urmare, economisirea energiei electrice conduce la reducerea consumului de gaze de către central de la Cuciurgan, rămânând mai multe gaze pentru consumatorii de pe malul drept.

Economisire paneuropeană a energiei

Nu doar Republica Moldova este pusă în situația de a economisi. Aceleași măsuri sunt întreprinse în majoritatea statelor europene.

Spre exemplu, furnizarea căldurii în sistem centralizat urmează a fi restricționată în Italia, iar deținătorii de centrale proprii au fost sfătuiți să-și regleze în minus termostatele.

În Franța, locuințele și birourile vor fi încălzite la o temperatură maximă de 19 grade Celsius, nu va exista apă caldă în clădirile publice, iar temperatura din piscine și săli de sport va fi redusă. De asemenea, a fost extinsă interdicția de a lăsa ușile deschise în magazinele încălzite sau cu aer condiționat.

Și în Spania a fost impusă regula ca temperatura să nu depășească 19 grade Celsius, iar luminile din vitrinele magazinelor să fie stinse după ora 22:00.

Germania, la rândul său, a oprit iluminatul monumentelor și clădirilor publice și a avertizat că încălzirea poate fi oprită la intrările, coridoarele și foaierele clădirilor publice.

În ceea ce privește România, președintele Klaus Iohannis a declarat recent că ar trebui elaborat un plan național pentru reducerea risipei și a consumului de energie.

Plan european de reducere a consumului

Acțiunile statelor europene se înscriu într-un plan de reducere a cererii de energie, elaborat de Comisia Europeană încă în iunie. Potrivit planului, toate statele membre urmează să reducă până pe 31 martie 2023 cererea de gaze cu 15% pentru a diminua dependența de combustibilul furnizat de Federația Rusă.

Planul se concentrează pe înlocuirea gazului cu alți combustibili și pe economiile generale de energie în toate sectoarele. Acesta își propune să protejeze aprovizionarea gospodăriilor și a utilizatorilor esențiali, cum ar fi spitalele, precum și industriilor care sunt decisive pentru furnizarea de produse și servicii pentru economie, precum și pentru lanțurile de aprovizionare și competitivitatea UE.

Comisia a recomandat statelor membre să acorde prioritate trecerii la surse regenerabile sau la opțiuni mai curate, mai puțin intensive în carbon sau poluante. Cu toate acestea, este acceptată revenirea pe termen scurt la cărbune, petrol sau energia nucleară.

În urma invaziei rusești în Ucraina, Comisia a adoptat Planul REPowerEU pentru a pune capăt dependenței UE de combustibilii fosili rusești cât mai curând posibil. Planul stabilește măsuri privind diversificarea furnizorilor de energie, economiile de energie și eficiența energetică, precum și o trecere accelerată la energia regenerabilă.

Pentru a asigura aprovizionarea pentru iarna aceasta, UE și-a propus să-și umple depozitele subterane cu gaze până la 80% din capacitate până la 1 noiembrie curent. Este de menționat că acest plan deja este supraîmplinit, la 5 octombrie depozitele fiind pline în proporție de peste 90%.

Pe de altă parte, au crescut exponențial importurile de gaz lichefiat în UE, care au depășit deja importurile de gaz din Rusia.

Totodată, importurile prin conducte din afara Rusiei au crescut din contul sporirii livrărilor din Norvegia, Azerbaidjan, Regatul Unit și Africa de Nord.

Pe termen lung eforturile țărilor europene se concentrează pe trecerea la energia din surse regenerabile. Peste 20% din energia UE provine în prezent din surse regenerabile, iar Comisia Europeană a propus să aducă ponderea acesteia la cel puțin 45% până în 2030.

Obiectivul UE de reducere a dependenței de gazul rusesc, depășit

Până atunci, însă, mai este, iar în această iarnă Europa va trebui să facă față șantajului energetic rusesc, reducând, totodată procurarea gazului din Federația Rusă, care folosește veniturile pentru întreținerea agresiunii militare în Ucraina.

De altfel, procesul de diminuare a dependenței statelor UE de gazul rusesc, are mai mult succes decât și-au propus autoritățile europene. Potrivit experților în energetică, participanți la un forum regional de securitate, organizat miercuri la Chișinău de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul", în acest an dependența pieței europene de gazele rusești s-a redus de la 40% la 10%, deși în primăvară autoritățile UE își propuneau un obiectiv de 20%. Experții, participanți la forum au salutat decizia de miercuri a guvernului României de a livra Republicii Moldova cele 30% din importul de energie, asigurat până acum de Ucraina. Deși problema pare a fi pentru moment soluționată, ideea de economisire de energie rămâne actuală atâta timp, cât consumul și banii plătiți pentru gaze și energia electrică, ajung până la urmă să fie folosiți de Rusia pentru agresiunea împotriva Ucrainei, bombardarea orașelor și uciderea miilor de oa-

Primarul Ion Ceban riscă o amendă de până la un milion de lei pentru că nu execută hotărârile judecătorești

Funia se apropie de par pentru Ceban

Primarul municipiului Chișinău, Ion Ceban, riscă o amendă de până la 1.000.000 de lei în cazul în care nu va executa deciziile judecătorești în litigiul cu vicepretorul de Ciocana, Sergiu Secrieru, după ce Curtea Supremă de Justiție a respins două recursuri ale edilului capitalei. În ambele cazuri, fostul vicepretor l-a denunțat pe primarul Ion Ceban și Pretura Ciocana că a fost dat afară în perioada în care se afla în concediu medical.

Ilie GULCA

Vicepretorul sectorului Ciocana, Sergiu Secrieru, urmează să ridice de la Primăria municipiului Chișinău 500.000 de lei pentru „absența forțată de la serviciu". Primăria municipiului Chișinău nu s-a grăbit să execute cele două decizii ale Curții Supreme de Justiție.

Drept urmare, Curtea de Apel Chișinău a emis recent o decizie prin care obligă Primăria Capitalei să execute „benevol" o decizie a Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021. În caz contrar, instanța de apel poate stabili și încasa de la primărie sau primar o amendă de până la 20.000 de unități convenționale, echivalentul a 1.000.000 de lei.

Pe 17 noiembrie 2021, Curtea de Apel Chișinău a obligat Primăria municipiului Chișinău să îl restabilească pe Sergiu Secrieru în funcția de vicepretor al sectorului Ciocana și să îi achite leafa pentru perioada absenței forțate de la serviciu.

Cele nouă decizii cu foștii pretori

Cazul vicepretorului de Ciocana, Sergiu Secrieru, este unul din cele nouă litigii pe care primarul municipiului Chișinău, Ion Ceban, le are cu pretorii și vicepretorii demiși – Galina Bostan, Oleg Rațoi, Valentin Vdovicenco, Ilie Țurcan, Eugenia Graur, Valeriu Nemerenco, Petru Budurin, Anghelina Mistreț.

Primăria municipiului Chișinău trebuie să plătească în total pretorilor și vicepretorilor demiși ilegal cel puțin 2,3 milioane de lei. Această sumă continuă să crească și nu se știe unde va ajunge. Ion Ceban are deja o amendă pentru neexecutarea hotărârilor judecătorești, iar acum riscă dosar penal pentru că ignoră deciziile Curții Supreme de Justiție.

În municipiul Chișinău sunt cinci funcții de pretori, care sunt asistați de câte doi vicepretori, zece în total.

Mandatul unui pretor sau vicepretor este de patru ani. Conform legislației, un pretor sau vicepretor nu poate să fie demis decât de autoritatea care l-a numit în funcție și în baza unui motiv întemeiat.

Succesiunea Silvia Radu, Ruslan Codreanu și Adrian Talmaci

Instabilitatea politică din 2018-2019 cu succesiunea Silvia Radu, Ruslan Codreanu, Adrian Talmaci și a lui Ion Ceban a generat o serie amplă de numiri și demiteri care au ajuns în instanță.

Astfel, în ultimii trei ani, conform datelor Primăriei Municipiului Chișinău, pe rolul instanțelor judecătorești sunt nouă litigii între persoanele care au deținut funcțiile de pretori și vicepretori și primarul municipiului Chișinău.

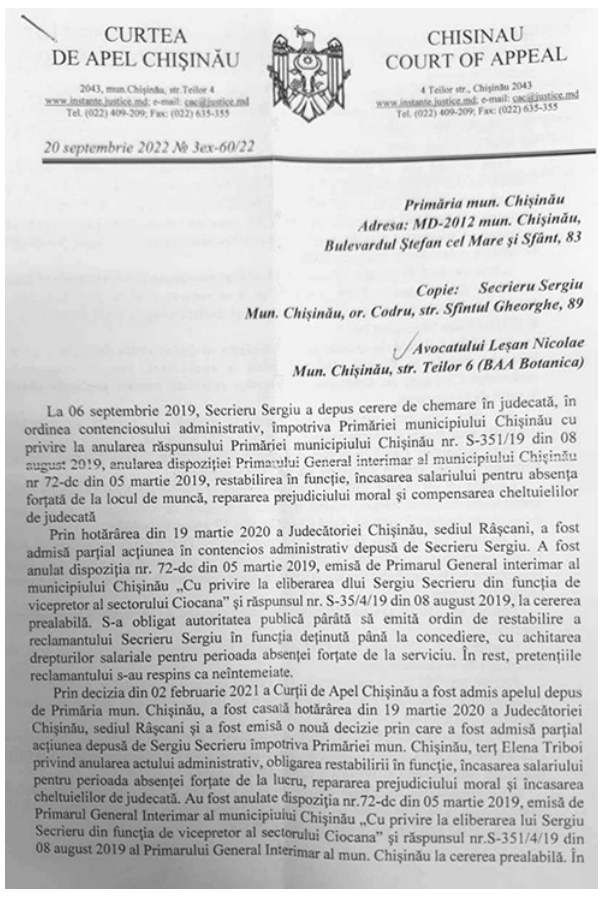

CURTEA DE APEL CHIȘINĂU
2043, mun.Chișinău, str.Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU COURT OF APPEAL
4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

20 septembrie 2022 № 3ex-60/22

Primăria mun. Chișinău
Adresa: MD-2012 mun. Chișinău,
Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, 83

Copie: Secrieru Sergiu
Mun. Chișinău, or. Codru, str. Sfîntul Gheorghe, 89

Avocatului Leșan Nicolae
Mun. Chișinău, str. Teilor 6 (BAA Botanica)

La 06 septembrie 2019, Secrieru Sergiu a depus cerere de chemare în judecată, în ordinea contenciosului administrativ, împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la anularea răspunsului Primăriei municipiului Chișinău nr. S-351/19 din 08 august 2019, anularea dispoziției Primarului General interimar al municipiului Chișinău nr 72-dc din 05 martie 2019, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată

Prin hotărârea din 19 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă parțial acțiunea în contencios administrativ depusă de Secrieru Sergiu. A fost anulat dispoziția nr. 72-dc din 05 martie 2019, emisă de Primarul General interimar al municipiului Chișinău „Cu privire la eliberarea dlui Sergiu Secrieru din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana" și răspunsul nr. S-35/4/19 din 08 august 2019, la cererea prealabilă. S-a obligat autoritatea publică pârâtă să emită ordin de restabilire a reclamantului Secrieru Sergiu în funcția deținută până la concediere, cu achitarea drepturilor salariale pentru perioada absenței forțate de la serviciu. În rest, pretențiile reclamantului s-au respins ca neîntemeiate.

Prin decizia din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul depus de Primăria mun. Chișinău, a fost casată hotărârea din 19 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă o nouă decizie prin care a fost admisă parțial acțiunea depusă de Sergiu Secrieru împotriva Primăriei mun. Chișinău, terț Elena Triboi privind anularea actului administrativ, obligarea restabilirii în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la lucru, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată. Au fost anulate dispoziția nr.72-dc din 05 martie 2019, emisă de Primarul General Interimar al municipiului Chișinău „Cu privire la eliberarea lui Sergiu Secrieru din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana" și răspunsul nr.S-351/4/19 din 08 august 2019 al Primarului General Interimar al mun. Chișinău la cererea prealabilă. În

Practica este simplă, după ce a fost demis de către primar, un pretor sau vicepretor atacă hotărârea în judecată. După decizia Curții de Apel, hotărâre executorie, primăria emite două dispoziții – una de angajare și alta de demitere. Având acest act administrativ la mână, pretorul sau vicepretorul demis atacă din nou dispoziția în judecată în cel mai scurt timp posibil.

Odată ce Curtea Supremă de Justiție se pronunță, funcționarul demis așteaptă să își ridice banii și luptă în continuare pentru a demonstra ilegalitatea celorlalte demiteri aflate pe rol în instanțele de fond sau de apel. Această practică s-a transformat într-un cerc vicios din care se pare că nu există nicio ieșire, iar primăria continuă să plătească.

Un cerc vicios din care nu există nicio ieșire

Direcția managementul resurselor umane a Primăriei Chișinău evită să numească o sumă exactă pe care a achitat-o sau urmează să o achite vicepretorilor și pretorilor revocați în urma unor hotărâri definitive.

Viceprimarul Ilie Ceban a precizat că pretorul este o persoană cu funcție de demnitate publică, numit și demis de către primarul general în conformitate cu Legea nr. 199 din 16 iulie 2010. Pretorul este asistat de către vicepretori, persoane cu funcții de demnitate publică, numite și revocate de primarul general la propunerea pretorului.

Majoritatea demiterilor cu pricina au la bază articolul 22, alineatul 3, ale legii menționate mai sus: încetarea înainte de termen a mandatului are loc prin revocarea sau, după caz, eliberarea din funcție a demnitarului în temeiul actului administrativ al autorității care l-a numit în funcție.

De cealaltă parte, avocații foștilor pretori și vicepretori demiși ilegal spun în instanțe că această lege prevede doar procedura, și nu temeiul pentru revocare. Mai mult, Curtea Constituțională a decis în 2011 că persoanele cu funcții de demnitate publică nu se înscriu în categoria funcțiilor politice.

Centrul de Investigații Jurnalistice din Moldova a studiat cazurile celor nouă pretori și vicepretori demiși ilegal. Toți aceștia au câștigat la Curtea Supremă de Justiție, iar Primăria este obligată să le achite salariile pentru ani de zile. Valoarea salariilor plătite variază în funcție de termenul stabilit de magistrați – decizia primei instanțe sau restabilirea în funcție. Odată restabiliți, pretorii și vicepretorii demiși merg din nou în judecată și totul reîncepe de la capăt.

Mapamond

G7 va continua să sprijine Ucraina „atât timp cât este necesar" în fața invaziei ruse

Grupul celor șapte națiuni puternic industrializate – SUA, Franța, Germania, Italia, Japonia, Marea Britanie și Canada – va continua să sprijine Ucraina „atât timp cât este necesar" pentru a face față invaziei ruse și consecințelor economice ale acesteia, au anunțat miercuri miniștrii de Finanțe, într-un comunicat comun, după o reuniune la Washington, relatează agerpres.ro. Grupul țărilor occidentale a dat asigurări că va continua să lucreze la mecanismul ce permite impunerea concretă a unui plafon la prețul petrolului rusesc.

Ciprul retrage încă zece cetățenii acordate pe bani

Ciprul a anunțat miercuri că va retrage cetățenia a zece beneficiari ai schemei de cumpărare a pașapoartelor la care s-a renunțat în 2020 din cauza acuzațiilor de corupție, transmite Reuters. Procedura respectivă a permis acordarea cetățeniei pentru peste 7.000 de persoane. În faza finală, cerința pentru eliberarea unui pașaport cipriot era o investiție de minimum două milioane de euro. Posibilitatea de a deveni pe bani cetățeni ai unui stat din UE s-a dovedit foarte atractivă pentru ruși și asiatici.

Serviciul britanic de informații: Rușii extind zona de luptă

Trupele ruse se așteaptă probabil la extinderea zonei de luptă către orașul Herson, deoarece autoritățile de ocupație au ordonat să se pregătească evacuarea unora dintre civilii orașului. După ce s-au retras la aproximativ 20 de kilometri nord de direcția Herson la începutul lunii octombrie, trupele ruse încearcă probabil să asigure o nouă linie de front în regiunea Herson. Luptele grele continuă pe această linie, în special la capătul vestic, unde progresele ucrainene arată că flancul rus nu mai este protejat de râul Ingulets.

Ar arunca Lukașenko Belarus într-un război perdant pentru Rusia?

Aleksandr Lukașenko, dictatorul de la Minsk, a recurs la o stratagemă în timpul războiului din Ucraina. Pe 24 februarie, trupele ruse care s-au adunat pe teritoriul Belarusului au trecut peste graniță în Ucraina, folosind țara sa ca loc de desfășurare a celei mai mari invazii din Europa de după cel de-al Doilea Război Mondial, potrivit reuters.com. Cu toate acestea, liderul belarus nu s-a alăturat direct războiului și nici nu și-a trimis propriile trupe în luptă. Acum, întâlnirile dintre Lukașenko și Vladimir Putin au ridicat din nou temeri că este pe cale să intre în luptă.

Putin se declară îngrijorat de europenii care îngheață de frig

Președintele rus a încercat să îndepărteze vina pentru criza petrolului și gazelor declanșată de invazia sa în Ucraina și a încercat să facă presiuni asupra guvernelor europene să renunțe la sancțiunile împotriva Moscovei. „Europenii obișnuiți suferă", a declarat miercuri președintele rus la un forum energetic de la Moscova, „populația, ca în Evul Mediu, a început să se aprovizioneze cu lemne de foc pentru iarnă". Spre mânia lui Putin, marile economii mondiale discută despre limitarea prețului la petrolul rusesc.

I.G.

A-politice

„Mobilizarea parțială”, *episodul doi*

Mircea V. CIOBANU

Fazele dramatice ale istoriei sunt bune pentru că pun în mișcare mintea și identifică resurse, nebănuite în fazele de acalmie, dar și pentru că developează fenomene discrete. E mai lesne să-ți dai seama *cine și ce reprezintă* în vremurile de restriște. De exemplu, când cineva dintre „cei șapte magnifici” de la PPCD (deja *asasinat mortal*, la acel moment, de defunctul lider politic Iurie Roșca) apăreau, cu varii ocazii, în spațiul public, ei provocau doar zâmbete ironice celor care își aminteau porecla. Dar azi, când pui alături o veche fotografie a „magnificilor”, veniți pentru înregistrare la CEC, în *vestimentație demonstrativ legionară*, și imaginile lor actuale, de „lideri” ai „protestului Șor”, rămâi statuie. Or – aici e marele șoc – *liderul adevărat* mână turma acestor „urmași ai căpitanului”... din țara Sionului! *C*ăpitanul se întoarce în mormânt! Joncțiunea se explică pragmatic și... *scârbos*: și *fugarul din Israel*, și *caporalii* săi autohtoni sunt mercenari ai dementului de la Kremlin. Sunt în soldă. *Sic transit gloria mundi*...

Or, atunci când cineva își face meseria (oricare ar fi ea: politician, revoluționar, judecător, jurnalist, blogger, securist, băgător de seamă, ucigaș tocmit, provocator etc.) contra plată, fără scrupule, nu mai funcționează sentimentele (personale ori patriotice) logica, bunul-simț, omenia sau principiile. Numești suma, conturezi perimetrul acțiunilor, fixezi termenele și bați palma. *Nothing personal, just business*. Nu suntem patrioți... decât în măsura în care aceasta e o *afacere profitabilă*. Cam toți „marii noștri patrioți” din istoria recentă au sucombat în mercenariat. Fiindcă suntem implicați, fără voie, în războiul Rusiei cu *lumea nesupusă* din „zona (ei) de interese”, nu e greu să identifici angajatorul, or „mobilizarea” în armata imperială se face „în bază de contract”.

Pe contrasensul mișcărilor din *corturile pionierești ale lui Șor*, o altă echipă de *slujitori ai idealurilor sovietice* încearcă să coaguleze un alt „centru opozant”, care sunt invitați să participe (și ei) la *castingul* actorilor pentru teatrul de război din Europa nesupusă Moscovei. Or ce stringentă necesitate îi adună pe socialiștii lui Bătrâncea și pe congresmenii lui Mark Tkaciuk tocmai acum, când lumea se revoltă cumplit de atrocitățile rușilor în Ucraina? Ultimul ne-a dat și definiția „forțelor de stânga” din RM: „trebuie să începem acest proces cu *forțele care se consideră de stânga*, adică pledează pentru statalitatea moldovenească, independența moldovenească, echitatea socială, internaționalism”. Această întrunire divulgă o schimbare de macaz în jocurile Moscovei, care, se pare, nu mai mizează pe Dodon, compromis ireversibil. Tkaciuk a declarat că „noi am căzut de acord să ne întâlnim, deoarece PSRM nu mai este partidul în spatele căruia stă «trollul» Dodon”. Bătrâncea nu a reproșat nimic acestei formule, dar a venit cu propria replică (recte: cu propriul falit): „Nu putem permite *cuiva* (adică lui Șor) să monopolizeze atât protestele, cât și activitatea opoziției”.

Planurile „noii opoziții” (formate din derivatele fostei echipe Voronin) sunt ambițioase: „foarte curând consecințele acestor consultări vor fi vizibile în practică” (Mark Tkaciuk). Fostul deputat comunist vrea să meargă și mai departe, căutând „puncte comune” pentru ca opoziția „să se unească și nu doar pe flancul stâng”. Ultima frază s-a developat într-o altă „reuniune”, numită „Agenda comună”, care i-a întrunit pe socialiști, gruparea ex-premierului Chicu, PLDM (sic!), *Congresul civic* al lui Tkaciuk, „partidul” lui Victor Stepaniuc, gruparea „Speranța-Nadejda” a lui Andrei Donică, primarul Ivan Ceban... Ultimul ar putea fi candidatul Moscovei pentru președinția, suspendată incert, a Partidului Socialiștilor, de vreme ce proiectul său de „stânga-dreapta” s-a împotmolit. Adunarea *laolaltă* a râsurilor-plânsurilor de toate culorile și durerile divulgă *dorința demolării* cu orice preț, nu un „proiect politic”, oricât de iluzoriu. Moscova ridică miza, chiar dacă aici e chiar *oaste de strânsură*. „Agenda comună” e una: „Jos Maia Sandu!”. Restul nu contează.

Moldovenii sunt eficienți mai ales atunci când se solidarizează împotriva cuiva. Nu pentru a pune umărul, nu pentru a oferi o alternativă, ci pentru a-l detrona pe cineva care *a luat locul unuia dintr-ai noștri*, care are succese și se bucură de respect. Pentru că a reușit, iar „ai noștri” au ratat. Nimic nou sub soare. Ne cheamă din nou obscurul Ev Mediu, cu deviza timpului: „Schimbarea domnilor – bucuria nebunilor”).

Pe contrasensul „mobilizării rusești”, o temă de meditație, pentru „europeni”. Puterea de azi ar putea să aibă, la viitorul scrutin, *un oponent onorabil de dreapta*, cu bune șanse de accedere în parlament. El poate fi construit pe un program unionist, pe unul proeuropean, dar e posibilă și o *platformă mixtă*, cu accentuarea expresă a tendințelor unioniste, dar și cu un program limpede pro NATO și pro UE. Un partid mai motivat decât PAS, mai ferm. Tema e valabilă și pentru *un PAS mai energic*. Partidul e perceput azi ca „echipa Maiei Sandu” și întregul succes i se datorează transferului de imagine. Dar PAS nu are o agendă de partid proeuropean activ, militant, ferm, inclusiv în raport cu actualul agresor. Iar asta înseamnă că electoratul l-ar putea abandona (fără să o abandoneze pe Maia Sandu). Există, pentru toți cei numiți în acest alineat, posibilități de mobilizare și activizare, există posibilități de reformare și avansare. Voință de-ar fi.

Harta lumii

O companie selectă

Adrian CIUBOTARU

Există o diferență mare între Elon Musk și Papa Francisc, pe de o parte, și Igor Dodon, pe de alta. Dar și ceva ce-i unește, după cum vom vedea mai jos.

Primul e un om de afaceri abil, care a inventat noi modalități de a face bani din tehnologiile timpului său – nu și invers, cum cred adepții cultului Musk. Un IT-ist talentat, în fond, iar cum trăim în lumea IT-ului, cineva dintre „stăpânii codului“ trebuia să-l urmeze pe răposatul Jobs în postura de guru spiritual sau de herald al viitorului. A fost să fie Musk, care a preluat ștafeta nu neapărat atunci când a creat PayPal-ul, ci când a propus lumii terifiate de încălzirea globală automobilul Tesla – un produs de dubioasă calitate, dar icoană a viitorului tehnologizat și verde. Adică un simbol, ceva ce va supraviețui chiar dacă, din punct de vedere ingineresc și financiar, Tesla a fost și este curată aventură. Percepția populară a lui Musk drept campion al schimbării, al revoluției tehnologice și al viitorului ecologic (fie pe Pământul salvat de „tesle“, fie pe un Marte colonizat) s-a datorat nu atât produselor concrete pe care omul le-a adus pe piață, cât momentului în care a făcut-o. Iar asta e ceea ce deosebește un om de mare succes de IT-știi, savanții și inventatorii de geniu: intuiția superioară a momentului în care trebuie să le propui oamenilor ceva ce aceștia vor percepe drept vis, profeție sau revoluție. Ca să fie mai clar: dacă Marx și-ar publica acum *Capitalul*, el nu ar avea popularitatea de care s-a bucurat în epoca industrializării, cu traumatismele și schimbările ei majore, prost înțelese de contemporani; azi, până și marxiștii l-ar lua în râs.

Jorge Mario Bergoglio este un preot iezuit argentinian care a ajuns în fruntea ierarhiei catolice sub numele de Papa Francisc. Cariera și viziunea lui asupra lumii au fost marcate nu numai de formarea spirituală în cadrul Societății lui Isus, ci și de împrejurările specifice în care și-a trăit viața și și-a îndeplinit îndatoririle față de Biserică și credincioși. Viitorul papă a demonstrat multă pricepere și o reală vocație pentru jocul politic în perioada dictaturii lui Vileda, deși încercările lui, reușite în fond, de a-și salva ordinul și frații prigoniți nu au rămas nepedepsite – nu atât de regim însă, cât de unii activiști și militanți pentru drepturile omului, care l-au acuzat de colaboraționism. Apoi, ca arhiepiscop al Buenos Airesului, Bergoglio a stârnit vâlvă când s-a opus președintelui de atunci al Argentinei, Néstor Kirschner, un peronist convins.

America Latină nu-ți călește doar caracterul în lupte politice, ci îți modelează într-un mod specific și felul în care privești sau definești lumea. Patria lui Bergoglio nu reprezintă o excepție în acest sens: paradis al populismului, cu o societate pestriță, stratificată, dar lipsită de complexitate, Argentina s-a dovedit a fi un un pământ nedesțelenit și, totodată, fertil pentru toate experimentele politice posibile, adaptând, de regulă, prin simplificare, doctrinele și ideologiile la modă ale veacului trecut.

În perioada pontificatului, Papa Francisc și-a vădit nu numai educația în spiritul tradiției iezuite, ci și originea lui intelectuală sud-americană: doar în fostele colonii africane am putea găsi un terci mai expresiv de ideologeme pe fundalul unor cunoștințe precare și stereotipe de istorie ca acela pe care ți-l poate etala întotdeauna un latino-american generic cu școală. Pe scurt, de când e șef la Sfântul Scaun, am auzit de toate din gura lui Francisc, de la interpretări relaxate ale universului dogmatic la interpretări naive sau pe de-a dreptul simpliste ale universului politic.

Igor Dodon nu va intra în istorie nici ca afacerist vizionar și nici ca lider spiritual al lumii, ci așa cum și-a făcut-o cu mânuța lui, atunci când aceasta s-a atașat, voluntar și viguros, de celebrul „kuliok“. Totuși, există ceva ce îi reunește pe Elon Musk, Papa Francisc și Igor Dodon: toleranța la Putin. S-a dovedit că niciunul dintre ei nu are vreo obiecție esențială față de insul care vrea să nimicească o națiune întreagă. Mai mult, tustrei vor să readucă monstrul în mijlocul comunității umane globale, de unde acesta a fost izgonit.

Musk gândește în categorii interstelare: pentru el, colaborarea eventuală cu Roscosmos-ul în cadrul explorărilor spațiale e infinit mai importantă decât soarta celor cinci regiuni ucrainene aflate sub cizma rusească. O abordare practică, indiscutabil, una care ține de cifre și de perspective luminoase pentru toată omenirea și care îi permite lui Musk să facă abstracție (morală) de oamenii torturați și împușcați în beciuri, aruncați în șanțuri și incendiați în propiile lor case numai pentru că sunt ucraineni.

Igor Dodon

nu va intra în istorie nici ca afacerist vizionar și nici ca lider spiritual al lumii, ci așa cum și-a făcut-o cu mânuța lui, atunci când aceasta s-a atașat, voluntar și viguros, de celebrul „kuliok“. Totuși, există ceva ce îi reunește pe Elon Musk, Papa Francisc și Igor Dodon: toleranța la Putin.

Un umanism la fel de abstract domină și pacifismul promovat de papă, care a sesizat în Daria Dughina o trăsătură ce i-a scăpat chiar și tatălui acesteia: „o copilă nevinovată“. Ei bine, din pacifismul lui Francisc nu trebuie exclusă simpatia pe care aproape toți anticapitaliștii (iar Francisc e notoriu pentru anticapitalismul său) au avut-o întotdeauna pentru statul-simbol al luptei împotriva capitalismului global, Rusia (sovietică), și care a căpătat întotdeauna nuanțe dintre cele mai grotești în lumea a treia. Pe de altă parte, apelul la „pace“ în sine al pontifului, adică îndemnul la concesii din partea Ucrainei, e ceva lipsit de sens chiar și din perspectiva creștinismului: potrivit logicii lui Francisc, nici Holocaustul nu trebuia oprit, pentru că încercarea de a-i elibera pe captivii lagărelor de concentrare naziste a însemnat continuarea războiului.

Igor Dodon, la rându-i, l-a felicitat călduros pe criminalul de la Moscova de ziua acestuia și i-a urat să iasă învingător din grelele încercări prin care trece acum. Elon Musk și Papa Francisc – aceasta e prima companie selectă din care face parte fostul președinte moldovean. Bănuiesc că Nikalaici e foarte mândru de asta, dacă, desigur, e la curent.

Caricatura la gazetă

Economisesc, dar nu accept!

Andrei ȚURCANU

Pedagogi ai economisirii, poate plecați și voi după vaporul rusesc?!

Și eu economisesc la maximum. Știu bine că nu am nici măcar 100 de dolari în conturi offchore și nici o perspectivă să apară în următorii 1000 de ani. Deci, trebuie să economisesc. Sunt obligat. Dar când se aduc drept argument vremurile de odinioară, pe care le-am apucat și eu, de altfel, ori când inși care nu au cum să probeze legalitatea celor 43 de milioane de dolari dosite în străinătate ne îndeamnă să economisim, pardon, mă apucă damblalele! Economisesc, dar NU VREAU să mă întorc la epoca opaițului. Sunt în sec. XXI, am niște necesități de civilizație minime. Economisesc, dar nu accept ca pramatiile care ne fură să ne facă lecții de pedagogie a economisirii. Nu accept!!! Atâtea întrebări publice au tot fost puse în privința acestui spân andrei și nici un fel de măsuri, nici un răspuns articulat, convingător (răspunsul președintei, că sunt banii câștigați din activități private este EXECRABIL, când el zice că, de fapt, nu are banii aceștia, că șor minte!)!

Crimă de război, fără termen de prescripție

Gheorghe ERIZANU

„Ne-am atins țintele”, au declarat oficialii ruși. „Cu arme de înaltă precizie.” Țintele de ieri au fost criminale: sistemul energetic ucrainean. Ucraina nu e la primul bombardament masiv din acest război. În primele zile de război erau lansate peste o sută de rachete. Costurile rachetelor de atunci depășeau un miliard de euro pe zi. Pe 10 octombrie au fost lansate peste 80 de rachete, peste 40 au fost doborâte de sistemul antiaerian ucrainean. Costul rachetelor din 10 octombrie e de jumătate de miliard de euro.

Harta atacurilor ruse din 10 octombrie conține aproape toate orașele mari ucrainene. Bombardarea orașelor pașnice e crimă de război, fără termen de prescripție.

Atacul vine după numirea în fruntea „operațiunii speciale” ruse a generalului Surovikin. În august 1991 căpitanul Surovikin și-a îndreptat tancurile asupra demonstranților pașnici din timpul puciului de la Moscova. Au fost uciși trei oameni. Surovikin a făcut și pușcărie în perioada regimului Elțin pentru crimele sale. În 2017 a ras de pe fața pământului orașul sirian Alep. De unde și numele de „măcelarul din Alep”. Apoi a șters orașul Mariupol. Surovikin e primul general rus numit public responsabil de războiul din Ucraina. În prima etapă a războiului, când victoria rușilor era dată ca realitate, Putin ar fi trebuit să fie unicul strateg al victoriei. Numirea publică a lui Surovikin înseamnă o nouă fază a războiului. Generalul Surovikin și-ar putea aduce aminte de căpitanul Surovikin din august 1991.

Distrugerea sistemului termoenergetic al Ucrainei s-a făcut în două valuri. Primul val de rachete, în mare parte sovietice, au fost distruse de sistemul antiaerian ucrainean. Imediat a venit al doilea val, cu rachetele ruse de generație nouă, care au reușit să treacă de sistemul antiaerian.

Răzbunarea pentru podul Kerci, apărat de delfini, avioane și FSB, e răzbunarea morală a lui Putin. Cu câteva zile în urmă au fost explozii pe un aerodrom rus cu bombardierele strategice Tu. Ucrainenii zic că au fost distruse două avioane. Alte surse anunță că dintre cele 27 de avioane s-au ridicat în aer mai puțin de 20. Din punct de vedere militar, pierderea avioanelor strategice e mult mai dureroasă decât explozia de pe podul Kerci.

Conform datelor experților militari care au oferit informații credibile până acum, Rusia poate produce anual cca 200 de rachete strategice de generație nouă, câte 50 de fiecare: „Kalibr”, „Onix”, „X-101”, „Iskander”. Actualmente au în arsenal sub 100 de rachete de fiecare model nou.

Și de la 2000 până la 7000 de rachete sovietice „Tocka U”, „Uragan” ș.a. Inclusiv rachetele (și focoasele nucleare) date Rusiei de către Ucraina după Memorandumul de la Budapesta din 1994, când Rusia garanta integritatea teritorială a Ucrainei.

Măcelarul are la dispoziție 20-30 de zile de teroare.

Un intelectual rătăcit

Vasile NANEA

Aș începe câteva rânduleț spunând că Andrei Marga nu e un fitecine. Multă lume îl (re)cunoaște ca un intelectual rasat, ba chiar o personalitate a acestei țări. CV-ul său spune mai multe, dar nu ne mai interesează acum.

Nu de mult timp tot vântură ideea că Ucraina ar trebui să cedeze niște teritorii Rusiei, pe care aceasta din urmă le-a luat cu japca, apoi le-a anexat prin niște referendumuri trucate, în final spunând: „Acesta a devenit teritoriu rus, iar cine se apropie de el dracu l-a luat!”.

Andrei Marga ignoră modul banditesc în care a procedat Rusia, jucând rolul chiorului, transformându-se automat într-un filorus sadea. Indirect, el sprijină una din cele mai mari dictaturi ale lumii, dar și țara care a modificat istoria țării noastre într-un dezastru, secole la rând, care ne-a umilit, ne-a tâlhărit și ne-a exploatat de materii prime decenii întregi. Lui Marga nu-i mai pasă nici de tezaurul furat de ruși, nici de fosta Basarabie, nici de faptul că Rusia ne-a adus comunismul pe meleagul mioritic, de nimic!

Așadar, acum nu-i mai pasă nici de România, dar nici de Ucraina. Cum motivează acest fost ministru de Externe pledoaria sa putinistă? El ne amintește că Ucraina cuprinde în prezent mai multe teritorii din stânga și din dreapta, inclusiv de la noi, că este un stat artificial și, ca și Putin, susține că nu prea ar mai avea drept la existență, că ar trebui până la urmă să se dezintegreze.

Dacă s-ar întâmpla așa, inclusiv România s-ar alege cu niște teritorii care au fost ale ei, Rusia și-ar lua partea leului, alții și ei, adică exact ce a susținut Putin în urmă cu câteva luni, la un moment dat, învinuindu-l pe Stalin de greșelile făcute etc. Desigur, Putin a aruncat o momeală, dar intelectualul nostru cu pretenții a mușcat adânc din ea, devenind de-a dreptul ridicol.

Desigur, n-ar fi rău să ni se întoarcă niște teritorii, dar acum, în plin război, e momentul potrivit? Se mai poate imagina acest lucru, dacă e să respectăm Actul final de la Helsinki, dar și alte tratate internaționale? Nicidecum!

Ucraina nu e vinovată în fața noastră că s-a trezit cu asemenea teritorii de la alții. Ea poate fi considerată un stat artificial, până la urmă, dar la o analiză mai atentă toate țările de pe planetă au asemenea probleme, sau pot fi considerate „artificiale”. Și celelalte ar putea, așa cum e știut, să pretindă brusc același lucru de la vecini, iar întreaga planetă să ia foc, dacă ne luăm după mintea obosită a lui Marga.

Altfel spus, într-un fel Marga are dreptate, dar dreptatea lui de data aceasta e strâmbă, e nefirească, e periculoasă, nu avem ce face cu ea în condițiile în care principiile dreptului internațional ar trebui să fie literă de lege inclusiv pentru ruși. Nedreptățile făcute de Stalin și alții ca el nu pot fi rezolvate acum printr-o altă nedreptate, printr-un alt abuz teritorial, printr-o agresiune soldată într-un mod absurd cu zeci de mii de morți, iar războiul nu s-a terminat...

Pe post de scurtă concluzie: Andrei Marga este un om rătăcit în politica externă românească, înscriindu-se și el în plutonul putiniștilor de la noi care, spre rușinea noastră, e destul de numeros încă!

Saltim-banc

Oameni care distrează lumea

Gheorghe BÂLICI

A o face pe prostul presupune măcar un pic de minte. Cel puțin așa cred eu, după ce, de mai multe ori, am văzut oameni foarte inteligenți care s-au aventurat în asemenea tentative de expunere, de bună voie, la luare în bășcălie de către cei care îi tratau în asemenea situații ca pe niște proști veritabili, pentru că așa își jucau rolul și chiar... așa arătau.

Piculețul de minte de care vă vorbeam mai sus le ajută aproape întotdeauna acestor oameni să iasă cu bine din „încurcătură”, iar cei care se amuză de „prostia” lor înțeleg, până la urmă, că e vorba de o glumă, de un simplu joc pentru crearea bunei dispoziții care, de la un timp, ne lipsește foarte mult tuturor.

Personal, am cunoscut scriitori, altfel nici nu se putea, aproape că geniali în scrierile lor, dar care nu se sinchiseau să facă fel de fel de fapte lipsite de seriozitate, butade spuse nițel mai aiurea, prostioare din care rezulta că nu ar duce-o chiar bine cu gândirea limpede, ca la toți oamenii normali, cumpătați, cum nu se mai poate de serioși.

Presupun, ca un fel de scuză, că lucrul de creație, pe lângă cel științific, bineînțeles, are nevoie de o supapă pentru destindere. Fiind unul care necesită efort intelectual major, majoritatea oamenilor care sunt adevărați creatori și lucrează „pentru eternitate”, când „scapă” la distracție, seamănă mai mult cu niște copii.

Unii, ce-i drept, găsesc o ocupație mai folositoare și pot pune mâna pe o sapă sau pe un hârleț pe care le mânuiesc cu dibăcie la vilă sau la lotul „pentru pătrunjel”, pentru că majoritatea sunt veniți de la țară. Bucuria cu care aceștia se despart de confortul parțial al apartamentelor modeste din oraș este incomensurabilă. Îi emoționează firicelul de iarbă, trilul păsărelelor, dar și cotcodăcitul, măcăitul, guițatul ce se aud de la vecini, gospodari înstăriți, cu ziduri groase și înalte la curțile lor cu castele, cărora acești „naivi”... nu le văd rostul.

Pentru omul foarte serios, mai ales ajuns într-o funcție importantă, acești oameni puri, la prima vedere infantili, sunt de neînțeles. În timp ce toată lumea aleargă după bani și strânge avere cât mai multă, acești „îngeri mergând pe pământ” se mulțumesc cu ce au, poartă aceeași haină câteva decenii la rând, nu invidiază pe nimeni și se miră, la rândul lor, de prostia lumii, prostie care pare să fie una adevărată...

Nu se supără însă pe nimeni, nu poartă pică nimănui, acceptă lucrurile așa cum sunt și zâmbesc la toată lumea, de parcă ar fi numai fericiți sau ar fi chiar cei mai fericiți oameni de pe pământ.

Că se mai întâmplă să ia, unii dintre ei, câte un păhărel pentru voie bună e altă treabă. Dacă o fac uneori în văzul lumii, adică într-o crâșmă mai ieftină, într-o bodegă, cum i se mai spune, sau „la garaj”, e pentru că nu au bani și nu se pot ascunde în restaurante de lux, în birouri încăpătoare cu „zâne” seducătoare etc. Nu au nici mașini de serviciu care să-i ducă după zaiafeturi acasă, așa că îi vede toată lumea când calcă strâmb mai mult la propriu decât la figurat.

Pentru că totuși au un nume, au și copii care le poartă numele și se descurcă, și ei, cum pot după ce au învățat „la noi” sau peste Prut. Fiind deci familiști „stimați și iubiți de tot neamul”, sunt invitați uneori de Crăciun, de 8 martie, de alte sărbători, la vreo „serată”, la vreo emisiune televizată ori radiofonică unde mai distrează, iarăși, lumea care găsește oleacă de timp liber, ca să vadă, să asculte ce mai scriu „ciudații” acestor timpuri pline de oportuniști, carieriști de marcă, agramați și inculți care „gospodăresc” pentru binele „națiunii moldovenești” privind spre Răsărit, de unde ne vin *gazâli*.

P.S. Orice asemănare a celor portretizați succint, cât permite spațiul, cu autorul acestor rânduri este exclusă.

„Acolo unde sunt albine e pace”

Apicultorul Leonid Sîrbu, după ce a cunoscut ce-i războiul în Afganistan, acum dorește doar pace. Vocația lui este apicultura și se dedică total acesteia. El consideră că acolo unde sunt albine este pace. Acum își pregătește prisaca de iernare și dă sfaturi utile pentru apicultori, din propria experiență.

Carolina BUIMESTRU

Am mers în vizită la apicultorul Leonid Sîrbu, care locuiește în satul Bravicea, raionul Călărași. El ne-a arătat cu mândrie stupii ordonați în rânduri câte doi, unul vopsit albastru și altul galben. Sunt peste 80 de stupi.

În susținerea fraților din Ucraina

„Observați rândul acesta? A fost format în susținerea fraților din Ucraina. Am colorat stupii în culorile drapelului Ucrainei, ca să vadă că sunt susținuți și de moldoveni”, ne-a spus apicultorul.

Apoi ne-a povestit că a făcut parte dintr-un grup special de grăniceri din fosta Uniune Sovietică care a mers în Afganistan. Din acel grup făceau parte atât camarazi din actuala Rusie, cât și din Ucraina.

„Noi am fost ca frații și acum la fel ne mai scriem. Odată cu războiul acesta, mulți băieți din Ucraina s-au despărțit de camarazii lor din Rusia și nu mai sunt ca frații deoarece au feciori care luptă unul contra altuia. Dar sunt și mulți băieți ruși care au rămas frați și până în ziua de azi. Războiul nu este bun niciodată și nicăieri”, crede Leonid.

În final a mai adăugat că vinovați se fac cei care conduc războiul, nu oamenii pașnici. El susține că cei care au trecut ca el prin război știu ce înseamnă aceasta și sunt pentru pace. *„Așa că noi* îl *rugăm pe domnul Putin să pună automatul în cui și să fie pace pe pământ, că el decide multe”*, a adăugat Leonid Sîrbu.

Cum pregătim albinele de iarnă și curiozități despre ele

La finele verii, nu doar oamenii se pregătesc de iernare, ci și albinele. Una dintre activitățile de bază efectuate la prisacă este restrângerea cuibului de albine. Restrângerea cuibului înseamnă armonizarea proporțiilor de suprafață a fagurelui cu albine (aproximativ o treime) cu cea cu miere (două treimi), a explicat prisăcarul Leonid Sîrbu. Cuibul, pentru a fi gata de iernare, trebuie să aibă 5-6 rame de puiet și două cu mâncare. Atunci când sunt aceste rame cu puiet înseamnă că regina este foarte bună. Primul strat pe rama din stupul prezentat e cu miere, apoi păstura (polenul conservat) și deja albinele. O ramă bună de iernat are cam două-trei kilograme de mâncare. Pe partea cealaltă se respectă aceeași ordine. Astfel, dacă sunt rame goale, ele sunt scoase din stup și puse de rezervă pentru primăvară.

Din prima clipă apicultorul Leonid Sîrbu ne-a prezentat familia sa de albine formată anul acesta. Regina a fost procurată din Ucraina, rasă carpatină de tip *Sinevir*. Producătorul de regine este Victor Pap, un apicultor din Carpați, Ucraina. Acest tip de albine sunt foarte blânde, nici nu e nevoie să folosești fum pentru a le calma, le descrie apicultorul. Subliniază că toate reginele sale sunt din Ucraina, iar în zona Carpaților, unde sunt crescute, nu au fost lupte. *„Unde este albina acolo nici război nu este, să știți că ele ne protejează”*, concluzionează apicultorul.

O familie de albine pentru a ierna cu bine trebuie să aibă între 12 și 20 kg de miere.

Stupul pe care ni l-a arătat Leonid are aproximativ 14 kg, ceea ce, în aprecierea prisăcarului, înseamnă că e pregătit de iarnă.

După ce iese din ou, albina trăiește 35-45 de zile

Cuibul se începe acolo unde este puietul albinelor. Pe rame am observat ouăle albinelor, care au mărimea unui vârf de ac, sunt albe, micuțe, culcate. Dacă sunt în picioare, sunt de o zi, dacă sunt culcate, sunt de două-trei zile, explică Leonid. După aceea, ouăle devin larve. Larvele sunt hrănite cu lapte de matcă. Perioada de fecundare a ouălor este de 21 de zile. După ce a ieșit din ou, albina trăiește 35-45 de zile, după asta se schimbă altă albină. Atunci când abia apare pe lume, ea roade ceara, iese din găoace, se duce să mănânce sirop și după asta se apucă de muncă. Primele două săptămâni lucrează în stup, după aceea devine albină culegătoare. Aceste ouă, din spusele lui Leonid, vor fi prima generație de albine la anul viitor.

„Prisaca lui Leonid Sîrbu”, august 2022, fotografie de Carolina Buimestru

„Familia de albine cu regină din Ucraina”, august 2022, fotografie de Carolina Buimestru

Când este adus nectarul din natură, el este lichid, strălucește și este depozitat în celule. După aceea albinele îl vântură prin intestinul lor transformându-l în miere. Acesta este un proces foarte complex și doar ele îl pot face, spune Leonid.

O curiozitate frumoasă a fost să descoperim că în fiecare an regina albinelor are un semn pe capul său, de culoare diferită. În prisaca lui Leonid, reginele din anul 2021 aveau semnul cu alb, iar cele ale anului 2022 cu galben. Regina trăiește până la nouă ani, dar este productivă până la cinci ani. De fapt, apicultorii o folosesc 2-3 ani, după aceea nu mai este productivă.

Trântorii nu iernează, ei pier fiindcă nu au resurse

Sunt diferite metode de a schimba regina, explică Leonid. Cea mai bună metodă este când ele se schimbă singure – e un schimb liniștit, aceste regine fiind foarte calitative. A doua metodă este prin roire, dar nu e mereu cu succes și ar putea cauza depopularea stupului. O altă metodă este cea artificială – atunci când cumperi regina. Ultima metodă e practicată cel mai des de Leonid, fiind, în opinia lui, una practică și sigură.

Trântorii nu iernează, ei pier fiindcă nu au resurse și trebuie să mănânce de undeva. Sunt familii unde iernează și trântorii, dar acolo ceva nu e în regulă – sau regina nu e fecundată sau chiar nu este regină, menționează Leonid.

Albinele noastre sunt sălbatice, unii le numesc „diciki” – fiindcă nu au fost selectate. Albinele moldovenești sunt corcitură. Selecția peste tot face rezultate bune, a mai adăugat apicultorul. La noi în păduri sunt aceleași albine, nu avem o specie separată sălbatică, doar cele adaptate la mediul de pădure – în scorbură. Leonid chiar a adus și din pădure și le-a pus în stupi. El susține că albinele nu au avut nevoie de adaptare, fiind aceleași ca cele crescute în stup.

Pe marginea stupului am observat propolisul ce era nu mai mult de 3-4 grame. Acesta este folosit de albine pentru a astupa crăpăturile împotriva frigului și bacteriilor (ca dezinfectare), a comentat Leonid. Curios este faptul că că apicultorul consumă propolisul direct din stup ca pe gumă.

O etapă importantă este tratamentul și suplimentele alimentare oferite de apicultor. El pune la fiecare stup deasupra câte două

„Rame pregătite de iernare", august 2022, fotografie de Carolina Buimestru

foițe cu tratament, turtă proteică și sirop. Turta proteică este obligatorie pentru anii secetoși, deoarece albina se hrănește nu doar cu nectar, dar și cu proteină, susține apicultorul. Proteina este colectată de obicei din polen, dar, deoarece a fost secetă, nu prea ajunge polen. Chiar dacă el este, nu are toate vitaminele necesare, de aceea apicultorul le face turte din comerț. Turtele acestea sunt făcute din zahăr pudră și înlocuitor de polen *Ultra bee* (multe vitamine și miere).

Dacă ai vreo 2-3 paraziți, nu e grav

Tratamentul îl face cu substanța activă numită *Fluvalinat*, preparat în Turcia. Acest tratament este efectuat în decursul a 14 zile. După aceea va continua cu *Amitranz*, preparatul se numește *Scabatox*, din România. Acest preparat la fel e răspândit prin benzi pe parcursul a 20 de zile. Tratamentul se face în august. Acum, în octombrie, face tratamentul prin picurare cu *Bipin* sau *Scabatox*.

Acest tratament combate păduchele *Varroa* care este cel mai mare dușman al albinelor, toate bolile sunt provocate de acest păduche *acarian*, susține Leonid. El susține că dacă ai vreo 2-3 paraziți, nu e grav. Dacă găsește 10 paraziți și mai mulți, înseamnă că e infecție în stup și atunci trebuie să lupți serios cu ei.

Chiar a avut un caz în anul 2020, s-a confruntat cu invazia acestui păduche *acarian*. Din 80 de familii a ajuns în toamnă cu 40 de familii. În primăvară, din 40 de familii a avut doar 30. Aproape 60% de albine au murit în sezonul cela. În prezent, Leonid are grijă și luptă continuu cu acest parazit.

Pentru a le ajuta să-și completeze hrana, în special, deoarece avem un an secetos, el le oferă și sirop. „Siropul este din comerț, făcut din porumb."

Dragostea lui Leonid pentru albine

Dragostea lui față de albine se trage încă din copilărie, bunelul lui Leonid creștea albine. Apoi un timp a crescut albine acasă. Acum lucrează spre a se extinde, pentru acest scop a cumpărat un lot și a creat o prisacă proprie, lângă pădure.

Leonid consideră că omul trebuie să aibă o ocupație care să-i placă, iar ocupația sa este apicultura. La început stupii i-i făcea un lemnar, dar era nevoit să aștepte mult timp și a început singur să-și confecționeze stupii. După aceasta a făcut stupi chiar și de vânzare.

Studiile și le-a făcut în domeniul silviculturii, acolo a avut cursuri și despre apicultură – la Colegiul de Pomicultură și Legumicultură din orașul Camenca, pe atunci era Tehnicum de Silvicultură. Apoi a mers la Universitatea Agrară de Stat din Moldova, unde a studiat specialitatea de apicultor. *„Ulterior am învățat de sine stătător. Dacă îți place înveți. Dar pe lângă asta sunt o mulțime de informații în literatura de specialitate și pe internet. Citește unde dorești, doar să ai timp",* susține apicultorul.

De dimineață până seara, Leonid își petrece timpul în prisacă și în pădure, chiar mai mult decât acasă. De când albinele sunt lângă pădure, combină munca de pădurar cu cea de apicultor.

În pofida faptului că se dedică foarte mult muncii la prisacă, anul acesta nu a putut colecta decât trei tipuri de miere: de salcâm, de mai și de mană. Anul acesta nu a colectat miere pentru că a fost secetă, dar de obicei colectează: miere de mai, miere de flori de primăvară până la salcâm, apoi cea de salcâm, miere de tei și după tei este mierea din flori de toamnă.

Până acum apicultura a fost pentru el doar un hobby, dar speră să aibă și un profit oarecare pe viitor. *„Cheltuielile sunt mari pentru prisacă, dar e visul meu și vreau să mi-l realizez, totuși pentru visuri e nevoie de bani. Albina niciodată nu rămâne datoare, întotdeauna ceea ce îi dai îți dă înapoi înzecit, trebuie doar* să muncești, fără muncă nu faci nimic", spune convins apicultorul.

Acum, după ce a pregătit albinele de iarnă, apicultorul speră să avem o iarnă bună ca pe timpuri – fără umiditate și vânturi puternice. Grija actuală a apicultorului este să le ajungă hrană albinelor pe parcursul întregii ierni și, desigur, să nu aibă păduchele *Varroa*. Susține că albinele nu se tem de ger. Iarna de anul trecut a fost bună, doar că prea devreme s-a încălzit și albinele au început să se trezească prea devreme, a concluzionat apicultorul. El este îngrijorat de schimbările climatice – iarna e cald, vara este frig, primăvara e cu ninsori și tot așa. Speră ca fiecare anotimp să aibă condițiile lui atât pentru bunăstarea albinelor, cât și pentru a noastră, a tuturor. Desigur, nu în ultimul rând dorește pace în lume.

„Turta proteică, benzile albe cu tratament și siropul ", august 2022, fotografie de Carolina Buimestru

Simeze

Negură și Lucaci

Vladimir BULAT

Numele celui dintâi este oarecum cunoscut iubitorilor de artă de la Chișinău, al celuilalt, cred că mai puțin. Ambii sunt născuți în același an: 1956.

Andrei Negură a fost președinte al UAP din Moldova, în cețoșii ani ai postcomunismului, iar Petru Lucaci conduce acum UAP din România, din 2012. Amândoi au acum dublul vârstei lui Hristos, și prezintă la Chișinău câte o expoziție personală de amploare.

Primul, la Galeria Brâncuși, iar expoziția se numește: *Revelații în culoare*, pe când Petru Lucaci tocmai a deschis la Muzeul Național de Artă al Moldovei expoziția *Despre negru*.

De aici încolo asemănările se sfârșesc, și fiecare dintre cei doi artiști ne surprinde prin programul său plastic și estetic, astfel că în acest moment Chișinăul are parte de o experiență artistică de prim rang, și două dintre cele mai bune lecții de pictură din ultimii ani.

Andrei Negură aduce în fața publicului experiența sa din ultimele patru decenii cel puțin, arătându-ne mai ales în materie de tapiserie piesele sale cele mai faimoase (*Roșu*, *Tapiserie volumetrică*, *La morișca cea de jos*, *Meșterul Manole* etc.). Prin această expoziție artistul Negură dorește să reafirme convingerea că în istoria artelor va fi consemnat și omologat mai presus de orice ca artist-tapiser, poate dintre cei mai buni și iscusiți, care a făcut joncțiunea în acest domeniu dintre tradiția apuseană și cea estică, ancestrală. Arta țesutului la noi este străveche, iar Negură s-a aplecat cu toată seriozitatea către ascunzișurile acestei tradiții, analizând și înțelegând atât meșteșugul, cât și morfologia și stilistica acestei arte, așa cum s-au statornicit acestea în marile ateliere medievale de la mănăstirile Putna și Sucevița, de pildă, dar și în casele umilelor țărănci de demult, de prin risipitele sate moldovenești. Tapiseria contemporană a lui Andrei Negură este un bun exemplu de simbioză dintre experiment și practica smeritei așezări în contemplarea acestui meșteșug care nu se confruntă doar cu trecerea inexorabilă a timpului, ci și cu nazurile meteobiologice (atacuri bacteriologice și artropode etc.). Ciclurile de pictură și grafică, pe care Negură le-a dezvoltat de-a lungul anilor, în paralel cu arta țesutului, pot fi lecturate pe două paliere, ca studii spre înțelegerea spațialității, a racordurilor cromatice, și a mecanicii ritmurilor, pe de o parte, și ca eboșe pentru lucrări monumentale, de mari dimensiuni, de cealaltă. Cred că această expoziție personală a lui Andrei Negură îl consacră pe artist în rândul celor care au schimbat în chip esențial fața artei postbelice, fiind un reprezentant de vârf al artelor plastice dintre Prut și Nistru.

Din câte știu, Petru Lucaci are prima sa expoziție personală la Chișinău, și aceasta este o expunere mai amplă a expoziției *Diptych. Clarobscur/Material Scapes*, din galeria Leilei, din București, care a avut loc în 2020. O parte din acea expoziție o avem acum în incinta Muzeului Național de Artă al Moldovei, căreia artistul i-a adăogat în chip fericit o serie de lucrări textile, și mici instalații lucrate în lemn ars. Expoziția lui Lucaci impresionează profund prin predominanța culorii negre, fapt remarcat încă cu ceva vreme în urmă de critica de artă, negrul devenind mediul predominant al operei acestui artist de la 2000 încoace: „Petru Lucaci – nume semnificativ al neo-expresionismului pictural din cadrul optzecismului din artele vizuale – a surprins, din anii 2000 încoace, ambianța culturală locală prin virajul lui hotărât și aparent definitiv către explorarea monocromatică a negrului, în toate nuanțele și materialitățile pe care această „non-culoare" le oferă spiritelor exploratoare și aventuroase, până la limita abstractă a indicibilului și informulabilului. Această obsesie l-a singularizat pe pictor în mediul românesc, deși demersul său consuna cu ceea ce alți exploratori ai „vidului cromatic", precum francezul Pierre Soulages sau americanii Clyfford Still, Barnett Newman și Brice Marden, au urmărit să găsească în virtuozitățile catartice și în potențialitățile metafizice ale negrului, în ultima jumătate a secolului XX" (Magda Cârneci, Revista Arta, 2020). În contrast cu artistul radios despre care am scris mai sus, Lucaci demonstrează o vulcanică consecvență de a rămâne în acest mediu al culorii unice, a negrului, prin care dezvoltă o gamă amplă de nuanțări, ritmuri, texturări, resemantizări. Simfonia „non-culorii", elaborată de Lucaci, amintește deopotrivă de muzica dodecafonică, dar și de subtilele compoziții ale Hildegardei von Bingen, din mărețul ciclu *hortus deliciarium* (secolul al XII-lea). Cine are urechi, să vadă!

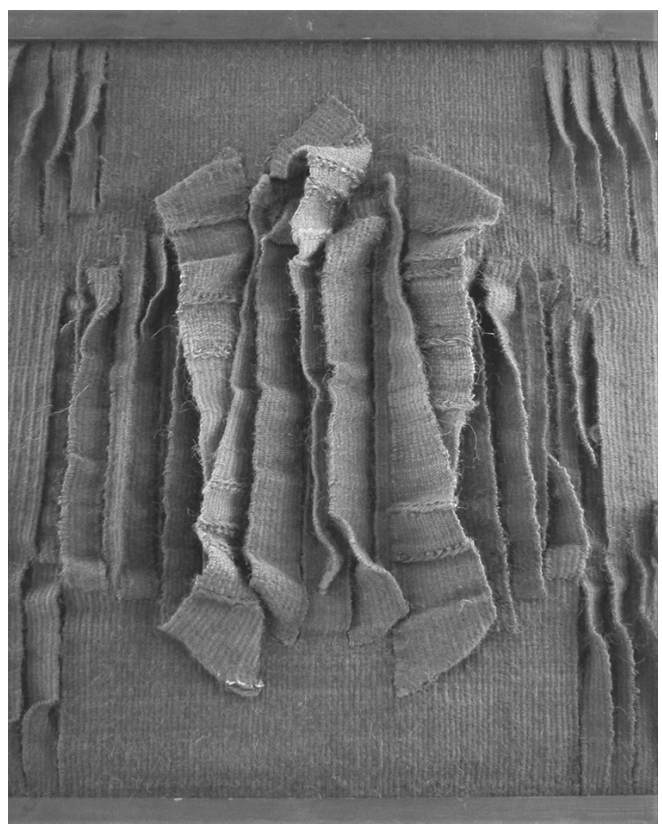

Andrei Negură, Roșu. Tapiserie volumetrică

Locuri de muncă create de companii din UE

Surse: *data2b.md, europa.eu, gg-group.com, draexlmaier.com, lear.com*

Exportul R.Moldova 2022: 65 % în Europa, 6% în Rusia

- Piese Auto Fabricate: $834 mln
- Mobilă și Lemnoase: $204 mln
- Semințe și Uleiuri: $803 mln
- Vin și Băuturi: $175 mln
- Îmbrăcăminte: $432 mln
- Cereale: $718 mln
- Fructe și Legume: $507 mln
- Metale: $142 mln

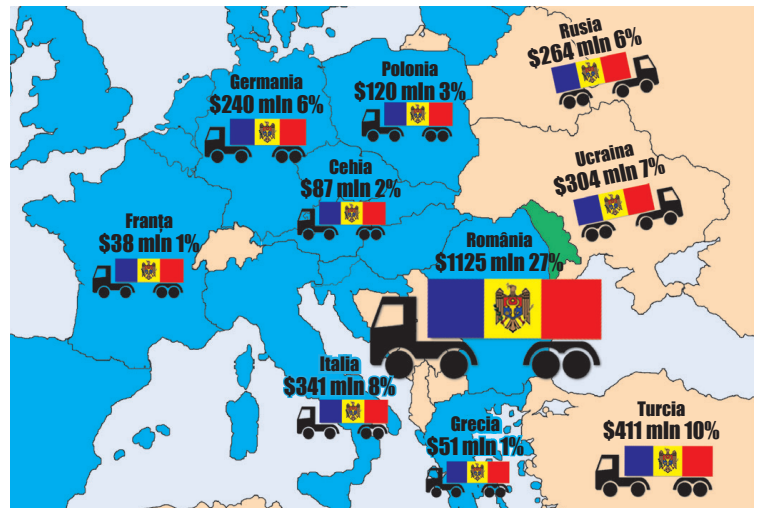

sursa: *statistica.md*

Total: $3 817 mln

Nivelul corupției în Europa

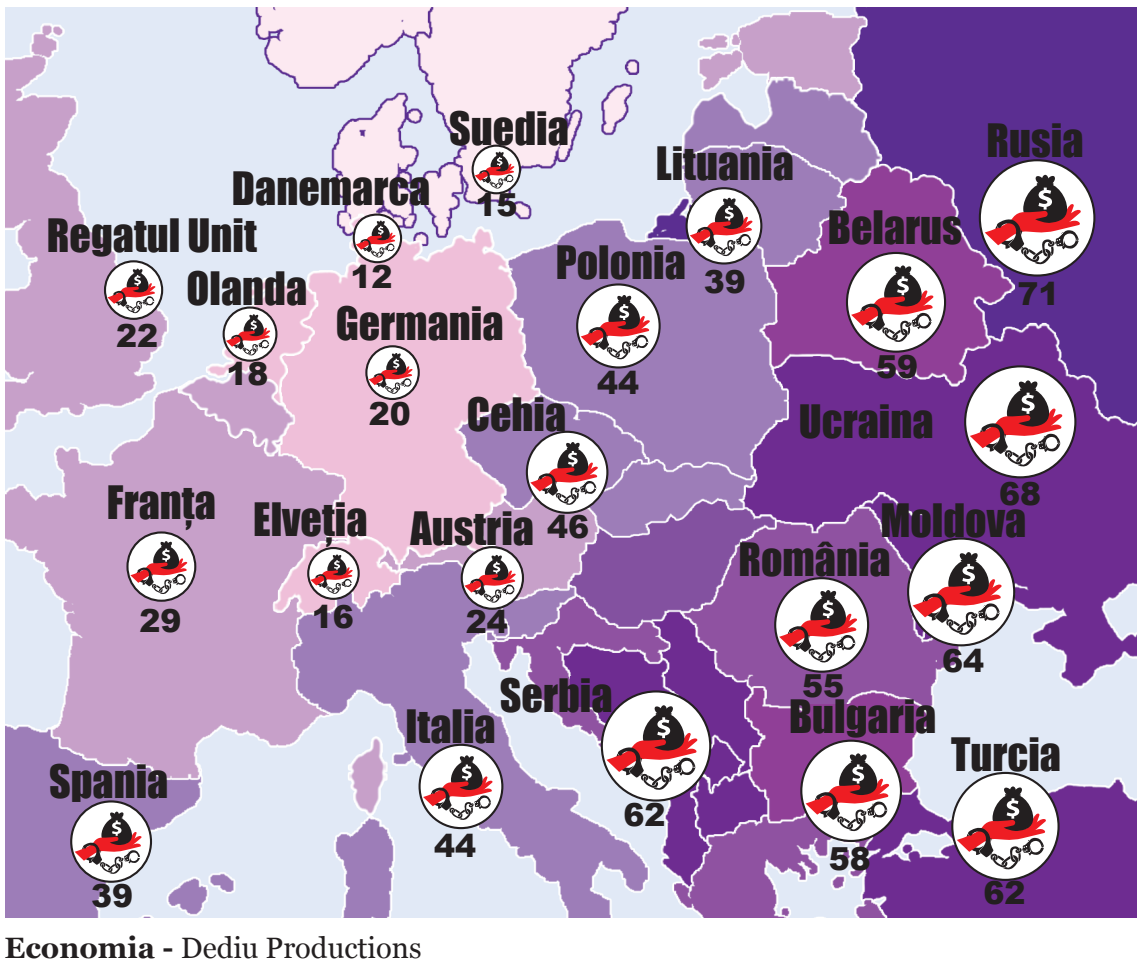

Economia - Dediu Productions

Lupta cu corupția

Ocupația sovietică a impus comunismul ca monopol politic și economic. A furat proprietatea privată, rezultând în sărăcie și indiferență. Nevoia economică și lipsa de integritate civică creează corupția.

Corupția reprezintă folosirea abuzivă a puterii publice în scopul satisfacerii unor interese personale sau de grup. Corupția slăbește autoritățile statului,

din cauza ineficienței instituțiilor acestuia. Republica Moldova împreună cu Georgia se află în fruntea topului statelor estice cu cel mai scăzut indice al corupției. Acestea au primit din 2022 statut de candidat de aderare la Uniunea Europeană, iar nivelul corupției este în continuă scădere. Un indice mai mic dintre statele post sovietice îl au țările baltice: Estonia, Lituania, Letonia, care sunt din 2004 membre ale Comunității Europene, dar și membre NATO.

Sursa*: transparency.org*

Dreptul de petiționare

Unul dintre drepturile fundamentale de manifestare a drepturilor omului este cel de a comunica prin petiții. Acesta este un drept destul de actual și indiscutabil foarte necesar, mai ales ținând cont de faptul că este protejat de constituție, astfel la 19 iulie 1994 este adoptată Legea nr. 190 cu privire la petiționare. Această lege este inclusă în articolul 52 din Constituția RM și prevede:

Articolul 52

(1) Cetățenii au dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții formulate numai în numele semnatarilor.

(2) Organizațiile legal constituite au dreptul să adreseze petiții exclusiv în numele colectivelor pe care le reprezintă.

Nordul Basarabiei

Companiile europene au deschis filiale în Republica Moldova creând locuri de muncă.

Lear

Una din companii este Lear Corporation, din orașul Ungheni. E o întreprindere Americană, înființată în 2009, care produce sisteme electrice pentru automobile, cu peste 1800 locuri de muncă. Țara de import și export al producției este Olanda.

Draxlmaier

Primul investitor major în industria de automotive din Republica Moldova din 2007, inițiator al programului de studii de Învățământ Dual din 2014 și cel mai mare angajator regional din Bălți. Fabrica dezvoltă și livrează sisteme de cablaje auto de o înaltă calitate pentru clienții premium ai grupului german. De atunci compania s-a dezvoltat constant contribuind la dezvoltarea economică și socială a întregii regiuni.

Din anul 2020 aici muncesc aproximativ 4740 de muncitori. Țările de export al cablajelor sunt România și Germania. Cifra de afaceri de export este cuprinsă între 120 mln $ și 140 mln $ anual.

Gebauer & Griller

În prezent muncesc aproximativ 700 de muncitori. Exportul anual al companiei a atins în anul financiar 2021 cifra de circa 92 mln $, aici se produc cabluri cu un singur conductor pentru sectorul auto.

Kaufland

Kaufland face parte din rețeaua europeană de magazine Kaufland, cu operațiuni în Germania, Cehia, Slovacia, Croația, Polonia, Bulgaria și România, aparținând Grupului Schwarz, compania fiind prezentă în Republica Moldova de 4 ani, cu primele magazine deschise în anul 2019. având peste 1000 de angajați, înregistrând în 2020 o cifră de afaceri de 27 mln $.

NATO: Organizaţia Tratatului Atlanticului de Nord

Geografia şi Istoria

Fondată de către SUA, Canada şi statele Europei de Vest în 1949, pentru a apăra ţările din jurul Atlanticului de Nord. Mai târziu, la NATO au aderat câteva ţări din Europa de Est, ca acum să aibă 32 de state membre. Fiind un bloc militar, doar pentru apărare, principiile lui de bază sunt soluţionarea paşnică a disputelor şi apărarea comună, doar în caz de atac. Ţările NATO au o populaţie de 951 de milioane de oameni, un efectiv de peste 3 milioane de militari, având un buget anual de 1036 de miliarde de dolari.

Aderarea la NATO precede aderarea la UE în medie cu 4 ani

Aderarea la NATO	Ţară	Aderarea la UE
1999	Cehia	2004
1999	Ungaria	2004
1999	Polonia	2004
2004	Bulgaria	2007
2004	Estonia	2004
2004	Letonia	2004
2004	Lituania	2004
2004	România	2007
2004	Slovacia	2004
2004	Slovenia	2004
2009	Croaţia	2013

Articolul 5 obligă statele membre să vină în ajutorul oricărui stat membru în cazul în care este atacat, întrucât un atac împotriva unui stat aliat este considerat drept atac împotriva tuturor aliaţilor.

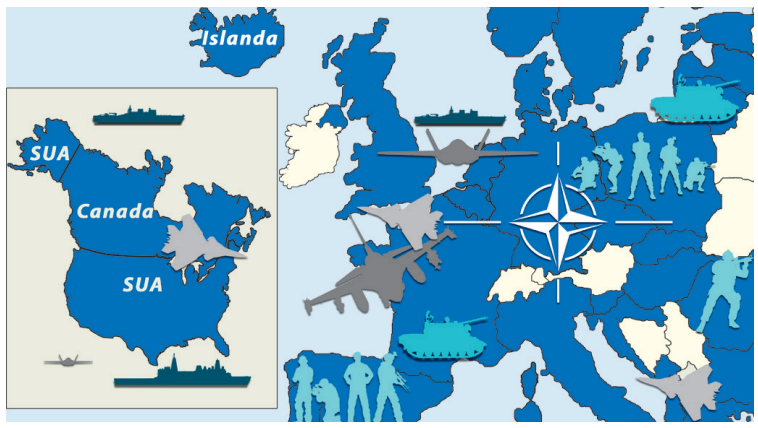

Prin forma sa organizaţională, NATO reprezintă un garant al Păcii şi Securităţii Internaţionale. Expansiunea NATO reprezintă o alegere democratică şi dreptul la autodeterminare al fiecărei naţiuni ce îşi doreşte aderarea la Tratatul Atlanticului de Nord.

Membri NATO care încă nu sunt în UE:

(din) 1949 Islanda
1949 Norvegia
1952 Turcia
2009 Albania
2017 Montenegro
2020 Macedonia de Nord

Necesitatea Economică

Securitatea naţională este o necesitate pentru dezvoltarea economică. Investitorii nu o să construiască fabrici şi infrastructură care ar putea fi furate sau asediate de ocupanţi sau de terorişti, aşa cum armata rusă face în Ucraina. NATO îndeplineşte rolul de apărător care asigură securitatea membrilor.

Ţările Baltice şi post-sovietice sunt membre

Letonia, Lituania, Estonia sunt primele şi până acum unicele ţări post-sovietice care au aderat la NATO. Au o politică agresivă antirusească, dar, datorită aderării la NATO, nu sunt în pericol.

Parteneriatul NATO „Pentru Pace" al R. Moldova

Republica Moldova este din 1994 în Parteneriatul pentru Pace, iar din 2010 în Planul Individual de Parteneriat. NATO oferă sprijin Republicii Moldova ca partener pentru reforma armatei naţionale, astfel încât să fie creată o forţă militară modernă, mobilă şi eficientă. NATO oferă sprijin şi pentru consolidarea integrităţii Republicii Moldova.

Sursă: nato.int, globalfirepower.com, europa.eu

Neutralitatea militară

Adevărată

Model de ţară neutră prin excelenţă este Elveţia. Aceasta este recunoscută pe plan internaţional de 300 de ani, are o suveranitate necompromisă şi niciun conflict militar, fără nici o alianţă. Armată modernă este clasată pe locul 32 din 142 în clasamentul forţei militare.

A dezvoltat o industrie de armament modern pentru propria armată şi pentru export. Are serviciu militar obligatoriu, populaţia înarmată şi pregătită pentru apărare.

Funcţiile neutralităţii elveţiene sunt integrare, independenţă, libertatea comercială, echilibru. Statul neutru este contribuţia Elveţiei la stabilitate pe continentul European.

Neutralitate la nivel Elveţian înseamnă în primul rând suveranitate şi integritate teritorială. R. Moldova încă nu este suverană şi integră din cauza ocupaţiei ruseşti în Transnistria.

Cerem eliberarea Transnistriei de dictatura şi mafia impusă de armata rusească; O populaţie antrenată şi înarmată la nivel Elveţian cu o armată profesionistă, rezervişti pregătiţi, armament fabricat în Republica Moldova. Cultura militară din ţară trebuie să se schimbe – să facă participarea la antrenamentul militar onorabilă, patriotică, interesantă, sportivă, socială, cum este în Elveţia sau Finlanda.

Falsă

Republica Moldova are o neutralitate nerecunoscută de către Rusia şi Transnistria. Până în ziua de azi 15% din R. Moldova (Transnistria) rămân sub ocupaţie rusească, având moneda sa, armată şi structuri de stat.

Această regiune a fost ocupată în 1812 de Rusia ţaristă, în 1940 – de URSS, în 1992 – de Federaţia Rusă. Depozitul de muniţii şi armament (20 de mii de tone) de la Cobasna este sub controlul armatei ruse.

Republica Moldova are o armată slabă şi coruptă, echipament vechi, incapabilă să facă faţă armatei ruse din Transnistria. În rândul populaţiei persistă

eschivarea de la înrolarea în armată, populaţia e nepregătită pentru a face faţă unor conflicte.

Transnistria este o zonă asupra căreia Republica Moldova a pierdut controlul în urma intervenţiei armatei ruse în conflictul din Transnistria.

Transnistria este o formaţiune artificială care este complet dependentă politic de Rusia.

Rubla transnistreană nu este recunoscută pe plan internaţional, nu este convert-

RUBLA TRANSNISTREANĂ

Lock-Down

În perioada pandemică au fost stopate multe activităţi, inclusiv cele de transport. A scăzut cerinţa la petrol ceea ce a creat un surplus. Această combinaţie a scăzut preţul combustibililor. După ce a trecut şocul pandemic, cerinţele petroliere şi-au revenit şi preţul de asemenea s-a stabilizat.

Putin Panică Piaţa

Războiul Rusiei a scăzut livrarea petrolului şi a generat panică pe piaţa petrolieră. Acest şoc de producţie a ridicat preţul global, deci şi preţurile în Moldova. Stabilizarea războiului a adus şi o scădere corespunzătoare a preţurilor.

Sursă: peco.md

Ce Este OPEC?

OPEC este organizaţie intergu-vernamentală de tip cartel fondată în 1960 cu 13 ţări membre.

- 81% rezerve de petrol ale lumii
- 45% producţia globală
- 60% din export petrolier
- 48% rezerve de gaz natural

Stabileşte preţurile mondiale prin restricţionarea producţiei.

Ce este **OPEC+:**

- Fondată în 2016
- 10 ţări adiţionale: Oman, Kazahstan, Sudan, Mexic, Malaezia, Brunei.

Sursă: opec.org

Efectele asupra preţurilor de motorină

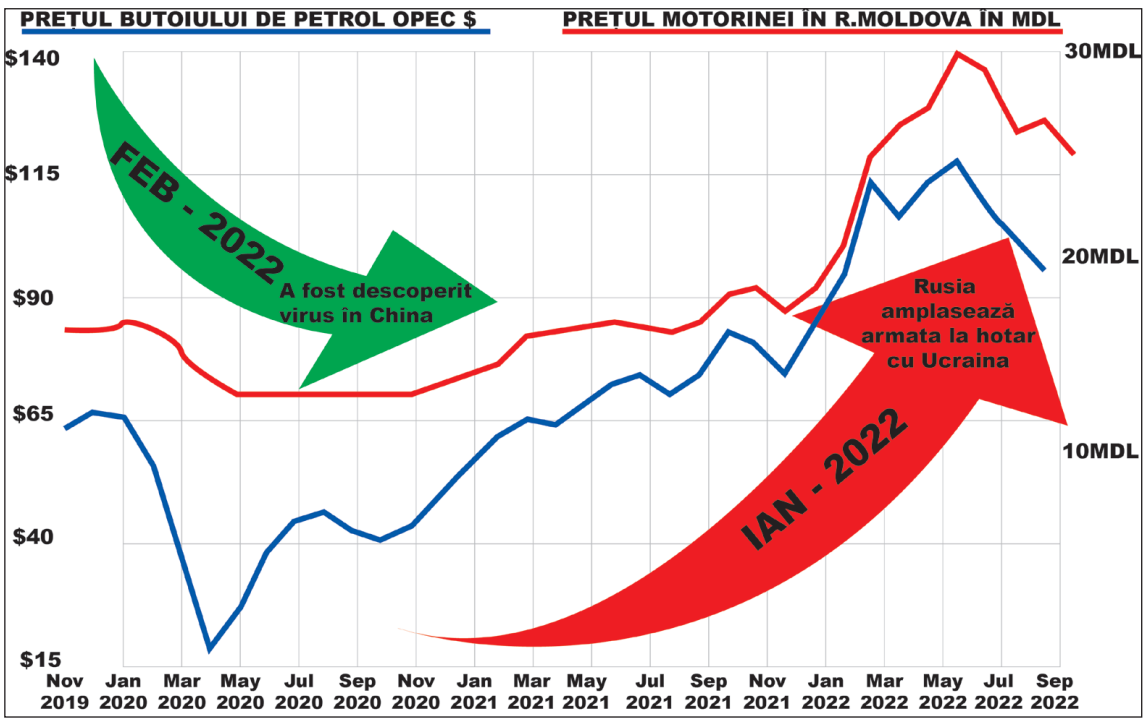

Libertatea presei - R. Moldova este în creştere faţă de Europa de Est

Per RSF.ORG, reporteri fără frontiere, press index

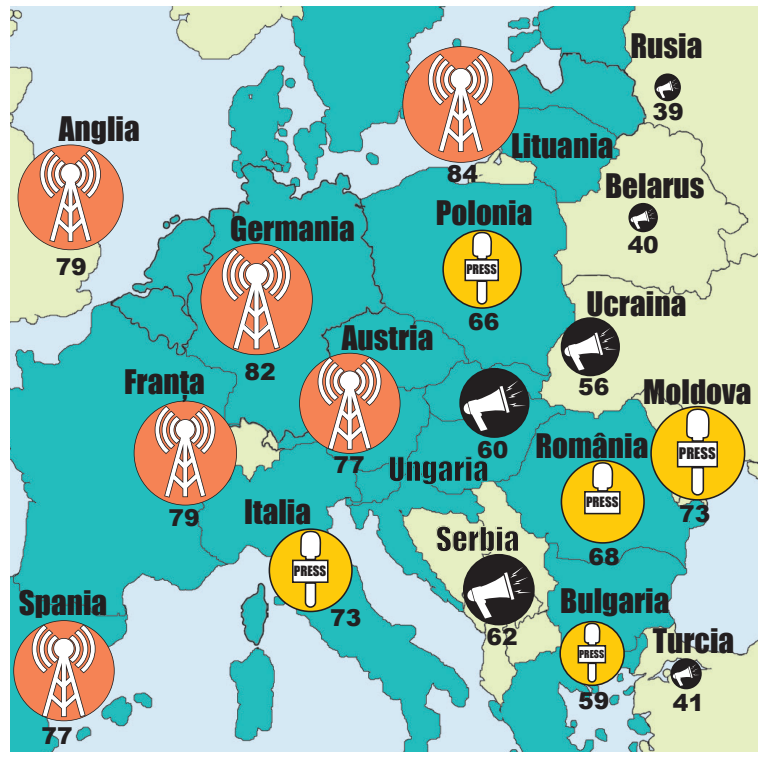

Salariile şi pensiile medii în ţările UE şi CSI

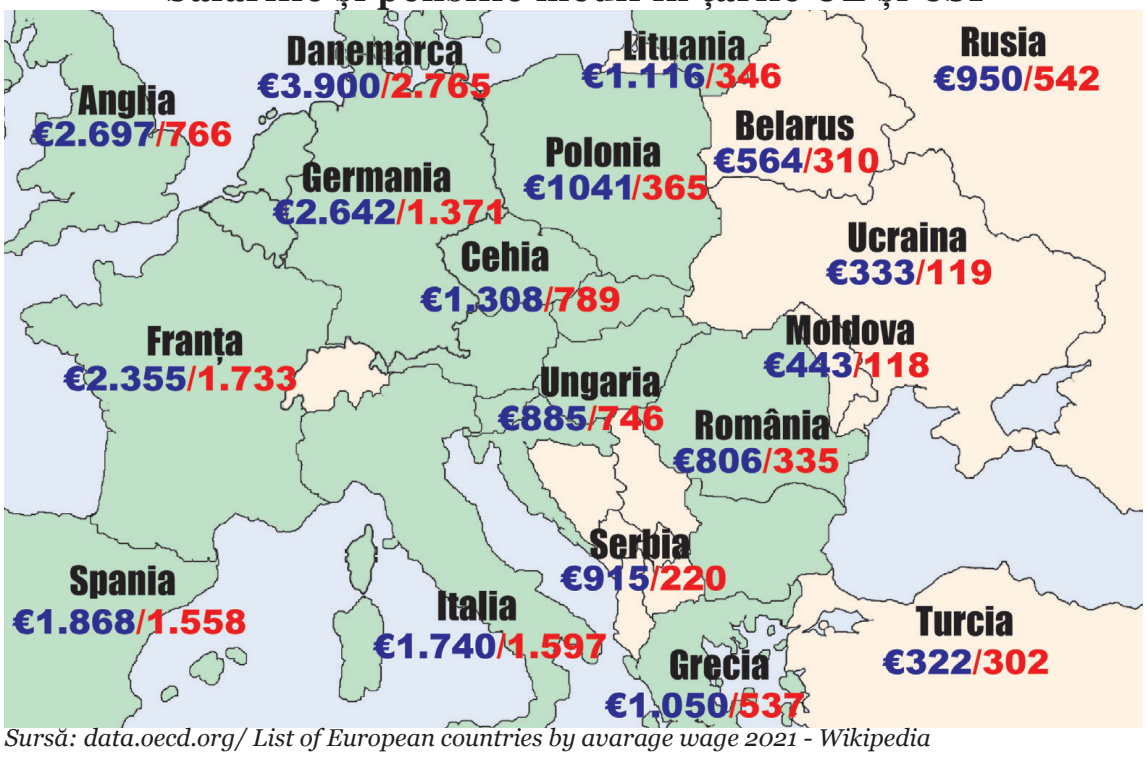

Sursă: data.oecd.org/ List of European countries by avarage wage 2021 - Wikipedia

Interviu cu Mariana Starciuc, autoarea scenariului la filmul „Carbon”

„Războaiele sunt absurde – despre acest lucru vorbim în filmul «Carbon»”

– Dragă Mariana Starciuc, povestește-mi, te rog, de momentul când ai început să lucrezi la scenariul pentru filmul „Carbon”?

Am început documentarea pentru realizarea scenariului în primăvara anului 2018, când am efectuat, împreună cu regizorul, producătorul, inițiatorul proiectului, Ion Borș, deplasări pe malul stâng al Nistrului. Am discutat cu localnicii, martorii oculari, luptători voluntari în războiul de pe Nistru, din 1992, persoane implicate nemijlocit în epicentrul conflictului.

– Cum ai ajuns la subiectul tratat în film?

Am adunat mai multe istorii care s-au întâmplat în acele timpuri. Despre soarta unor oameni care au murit în război mi-a povestit un consătean de-al meu, jurnalistul Ion Chișlea, care în acea perioadă era student la Istorie, la USM, și s-a înrolat voluntar. M-a tulburat istoria unui cadavru carbonizat, găsit de doi bărbați în timpul războiului de pe Nistru și aventurile prin care au trecut aceștia în încercarea de a-i descoperi identitatea și de a-l trata omenește. Sinopsisul scenariului l-am scris în ajun de lansarea ediției a II-a a Festivalului Internațional de Film RAVAC organizat de YOUBESC CREATIVE INSTITUTE. Regizorul Ion Borș a participat cu acest proiect la RAVAC Pitch și a obținut marele premiu. De aici a început marea noastră aventură.

– Cât de important a fost pentru tine să redai realitățile satelor noastre în scenariu?

Am copilărit în satul Pepeni, casa părinților mei e la o margine de sat, lângă uscătoria de tutun. În timp ce înșirau tutunul, femeile povesteau istorii de viață. Cu mâinile lipicioase și negre de tutun împărțeau mâncarea cu toți. Azi îmi dau seama în ce condiții toxice lucrau miile de femei și copii care înșirau tutun veri întregi. Am vrut să apară în film această uscătorie de tutun... Tatăl meu a fost tractorist... și acum avem tractoraș roșu acasă. Unul din eroii principali ai filmului e tractorist. Traseul pe care-l parcurg eroii, cu mortul în remorcă, e inspirat de drumul și clădirile din satul meu – în centrul satului e biserica, primăria, comisariatul de poliție... Mai avem în centrul satului și un impunător Monument al eroului sovietic... voiam tare să apară și acest monument în film. De fapt, monumentul m-a ajutat să rezolv scena de final.

– Și personajele, caracterele acestora cum le-ai creat?

La crearea personajelor m-au inspirat oamenii pe care îi cunosc. Mama mea, Natalia, e o femeie puternică, dură, uneori autoritară... am și în scenariu o Natalia Andreevna, caracterul căreia seamănă cu al mamei. Ion Borș e prototipul primarului din film. În perioada când lucram la scenariu, Ion îmi spunea deseori: „Muncește dacă vrei să trăiești bine!”. La rândul lui, primarul din film, care are caracterul lui Ion, aruncă destul de des replica: „Munciți dacă vreți să trăiți bine!”. Eu sunt fascinată de oameni colorați, vii, sinceri, deosebiți, îi observ, îi studiez... aceștia mă inspiră când creez personaje. Mă preocupă și problemele sociale, birocrația, corupția, goana după avere, bani, funcții ș.a.

– Cum ai ales titlul?

Adevărul e că la început nu m-am gândit deloc la titlu. Am creat un fișier, un document în care scriam scenariul și prima denumire care mi-a venit în minte a fost CARBON. O denumire scurtă, ușor de memorat și pronunțat, care azi mi se pare foarte sugestivă.

Mariana Starciuc, dramaturg, autoarea scenariului filmului „Carbon”, înaintat de R. Moldova la premiile Oscar

– Regizorul a lucrat la film urmând cu exactitate linia de subiect, dialogurile scenariului sau a mai intervenit în timpul filmărilor?

Am lucrat la scenariu împreună cu Ion Borș. Îi citeam fiecare scenă scrisă, discutam fiecare detaliu, moment, personaj. A durat mai bine de un an acest proces. Știu că înainte de a trece la etapa de producție, Ion a intervenit în scenariu, a închis finalul pe care inițial l-am lăsat deschis, deși discutasem și alte variante de final. Când a început să lucreze cu ceilalți membri ai echipei, a completat istoria cu alte elemente. E un lucru firesc să se intervină în scenariu, chiar și în timpul filmărilor, intervin și actorii, și scenograful sau directorul de imagine (director de imagine, Ruben Agadjanean, scenografie, Elena Porumbescu – n.n.).

Eu am lucrat la preproducție. Am lucrat și la castingul pentru realizarea primului trailer al filmului cu care Ion, împreună cu producătorul Sergiu Cumatrenco (cofondatorul casei de producție YOUBESC și membru al Academiei Europene de Film – n.n.) au participat la Festivalul de Film din Cottbus și au câștigat premiul „Best Pitch”.

– Colaborați și cu actori din România?

Un singur actor român joacă în film, Ion Vântu, care, de fapt, vine de la Cernăuți. Pe Ion Vântu l-am cunoscut acum șapte ani, în perioada când îmi făceam masteratul de Scriere dramatică la Târgu Mureș. De fiecare dată când trebuia să-mi prezint textele scrise în cadrul masteratului, Ion, care e actor la Teatrul Național din Târgu Mureș, participa la lecturile mele scenice. Când m-a întrebat Ion Borș de actori pentru rolurile titulare, am propus candidatura lui Ion Vântu pentru interpretarea personajului Vasea. Regizorul l-a testat și l-a aprobat pentru rol. Al doilea protagonist al filmului e interpretat de actorul basarabean Dumitru Roman. Din distribuție mai fac parte și Igor Caras-Romanov, Adriana Bîtcă, Constantin Haret și Ion Coșeru.

– Ce mesaje doriți să transmiteți prin acest film?

Mesajul este unul general-uman. Războaiele sunt absurde. Războaiele dezumanizează și dezbină oamenii. Războaiele, indiferent de zona geografică în care se întâmplă, distrug planeta, poluează aerul tuturor, otrăvesc apele tuturor, omoară copii, tineri nevinovați, traumatizează generații întregi. Mesajul este unul simplu și actual – noi trebuie să ne iubim, nu să ne omorâm.

– Mulțumesc pentru interviu și mult succes în continuare!

Interviu de Irina NECHIT

„Clasic la puterea a treia – Violoncellissimo”, la Chișinău

Pe 17 octombrie, ansamblul cameral românesc „Violoncellissimo”, condus de Marin Cazacu, va susține un concert extraordinar la Sala cu Orgă din Chișinău. Programul concertului include lucrările „Marș” de Johann Schrammel, „Passacaglia” de G. Fr. Handel, „Aria lui Lensky” de P.I. Ceaikovski, „Oblivion și Libertango” de Astor Piazzolla, „Can Can” de Jacques Offenbach, „Vals” de Dmitri Șostakovici, „Tribute to Mozart”, „Beethoven Rocks” de Radu Sinaci, „Bacchanale” de Saint Saens și Radu Sinaci, „The Final Countdown” de Sabin Pautza și o Suită folclorică românească.

Concertul va fi prezentat (intrare liberă!) în cadrul proiectului Turneul Național „Clasic la puterea a treia – Violoncellissimo”. Acest turneu (ediția a IV-a), supranumit „Euforica”, ajunge în premieră la Chișinău. Turneul se desfășoară în perioada 30 septembrie – 23 octombrie, în mai multe orașe din România, oprindu-se în două capitale – București și Chișinău.

„Violoncellissimo” este unul dintre cele mai cunoscute ansambluri camerale românești, format la inițiativa violoncelistului Marin Cazacu (directorul general al Filarmonicii „George Enescu”, profesor la Universitatea Națională de Muzică din București), cu misiunea de a deschide noi drumuri pentru promovarea muzicii și a tinerelor talente din România.

De la entuziasm și ieșire din tipare au plecat maestrul și discipolii săi și atunci când au ales programul acestei ediții: „În ultimii ani am spart toate barierele repertoriale, aducând în fața publicului lucrări celebre din muzica clasică, dar și incluzând în programele noastre alte genuri muzicale care se potrivesc cu profilul violoncelului și cu spiritul nostru, al interpreților. Ne place să ne adresăm tuturor categoriilor de public, oferindu-le piese de muzică clasică, jazz, rock, folclor, muzică de film și divertisment. Concertele noastre transmit emoție, poezie, energie, optimism și speranță”, afirmă Marin Cazacu.

I.N.

Alecu Russo readus în Basarabia postbelică de Ion Vasilenco (I)

După moartea lui Stalin, în URSS a urmat o perioadă, numită de ruși оттепель, un fel de liberalizare, pe care istoricii de la noi au numit-o *dezgheț hrușciovist* și care a durat aproximativ un deceniu. În acest interval de timp în RSSM a fost cu putință editarea, fie și incompletă, a clasicilor noștri. Când m-am apropiat de studierea biografiei criticului și istoricului literar Ion Vasilenco, prima întrebare pe care mi-am pus-o a fost: oare de ce tânărul și înzestratul savant și-a ales drept temă de studiu activitatea literară și social-politică anume a acestui clasic al literaturii noastre – Alecu Russo? I-o fi sugerat-o conducătorul științific, o fi fost rezultatul unui anumit concurs de împrejurări sau, poate, alegerea a fost aleatorie? În procesul cercetării documentelor, monografiilor, al discuțiilor cu puținii scriitori, muzeografi și savanți care mai sunt în viață și care l-au cunoscut pe Ion Vasilenco, am descoperit la cercetat și la cercetător mai multe afinități. Și ce mare noroc sunt aceste afinități pentru cel care are de studiat nu zile, săptămâni, luni, ci ani în șir, uneori toată viața o temă științifică care îi place, care îi produce mari satisfacții spirituale, obiectul de studiu provocându-i o constantă admirație, multe din ideile celui cercetat rezonând cu ale cercetătorului! Din punctul acesta de vedere, Ion Vasilenco a fost un norocos. Voi aminti aci doar de o afinitate dintre cei doi: și Alecu Russo, și Ion Vasilenco au fost intelectuali de o rară modestie. După trecerea în eternitate a marelui nostru clasic, Vasile Alecsandri a încercat în repetate rânduri, de cele mai dese ori cu succes, să înveșnicească memoria bunului său prieten prin publicarea manuscriselor acestuia care se aflau în posesia sa. Astfel, după ce revista al cărei redactor era, „România literară", a fost suprimată, în anul 1863 el îi adresează lui Alexandru Odobescu, redactorul „Revistei române", o scrisoare în care îl roagă să publice lucrarea lui Alecu Russo „Piatra Teiului". În această scrisoare plină de afecțiune față de regretatul său prieten, trecut la cele veșnice nemilos de devreme, găsim, printre altele, următoarea mărturisire: „Alecu Russo mi-a fost un bun prieten. El avea un spirit ager, cultivat și, cât pentru talentul său, cât pentru frumoasa și poetica lui închipuire, îți voi descoperi o mare taină literară: ***Cântarea României***, publicată în jurnalul meu („România literară" – *n.a.*), a fost compusă în limba franceză de Alecu Russo și tradusă în românește de Nicolae Bălcescu. Am la mine manuscriptul său original. (...) Te rog să-mi ajuți a nu lăsa uitării memoria unui om carele a fost în stare să jertfească, pentru interese de înaltă cuviință, dreptul său de părinte asupra minunatei poeme intitulate ***Cântarea României***". Ce mostră de modestie, mai ales că publicarea (fără semnătură, căci așa au crezut pașoptiștii că-i mai bine! – *n.a.*) a acestui mobilizator poem în proză a avut un impact emoțional extraordinar asupra cititorilor acelor vremuri pline de frământări revoluționare.

În ceea ce-l privește pe Ion Vasilenco, din multitudinea de exemple care demonstrează că poseda și el această calitate – modestia – l-am ales pe următorul: Pe când își făcea studiile la Moscova, la Institutul de literatură „Gorki" (1951-1956), tema de studiu fiindu-i „Alecu Russo. Viața și opera", lui Ion Vasilenco, care avea nu doar o inteligență sclipitoare, ci și o capacitate de muncă ieșită din comun, i s-a propus să fie redactor științific și să pregătească pentru tipar *Dicționarul rus-moldovenesc*. Doi ani a salahorit la acest dicționar, din 1952 până în 1954, anul apariției. Savanții implicați în acest travaliu erau foarte satisfăcuți de munca lui Ion Vasilenco, una care-i solicita supraefort intelectual, înțeles doar de acei care au muncit la dicționare, pe umerii lui mai punându-se pregătirea și redactarea cuvintelor care încep cu litera D (5,5 coli editoriale). Toate bune până aici, doar că atunci când *Dicționarul* a văzut lumina tiparului, pe foaia de titlu, printre numele celor ce alcătuiau colegiul redacțional numele redactorului științific și al coautorului Ion Vasilenco nu se regăsea. Tânărul cercetător nu s-a revoltat, nu s-a scandalizat, aflând explicația celor întâmplate de la colegii săi curioși, care-l vedeau adeseori nopțile lucrând la masa de scris până îl prindeau zorile și care l-au întrebat pe unul dintre savanții implicați în alcătuirea *Dicționarului* de ce au procedat atât de urât cu Ion Vasilenco. Răspunsul a fost cinic: „Да он ещё слишком молод!" („Păi, el e încă prea tânăr"). Poate că l-a durut pe înzestratul doctorand această nedreptate,

dar și-a consumat suferința în forul lui interior, căci avea un mentor, un conducător spiritual „invizibil", care-i alina suferințele prin propriul exemplu de sacrificii făcute din dragoste pentru poporul său și acest mentor era Alecu Russo.

(va urma)

Veronica BOLDIȘOR, MNLMK

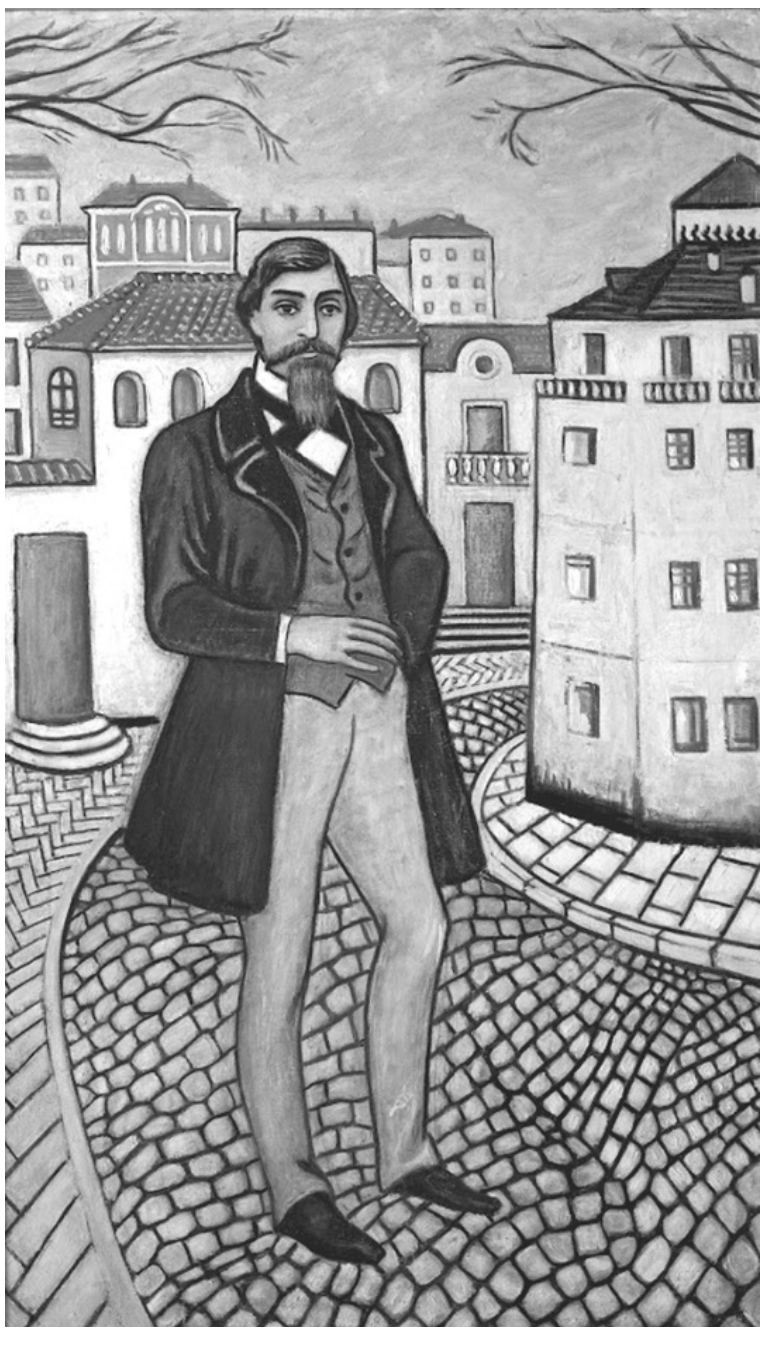

Un dandy de Geneva

În fața acestui portret nu-mi pot da frâu liber imaginației. Un dandy sobru – Alecu Russo*. Evident, Valentina Rusu Ciobanu nu putea să-l cunoască personal, poetul născându-se în 1819, la Chișinău, și murind în 1859, la Iași. La fel de evident e și faptul că măiastra pictoriță Valentina Rusu Ciobanu l-a schițat din pozele luate din cărți, din arhive. Noi azi le avem și pe Internet. Priviți-l atent, o să-i descoperiți esența ființei, esența scurtei sale vieți... Un bărbat frumos, un patriot adevărat, de care ducem lipsă.

Irepetabila pictoriță a dorit să ni-l readucă, să ni-l înfățișeze într-un peisaj urban, deosebit de cel autohton. Și a făcut-o imediat ce s-a putut, după *dezghețul hrușciovist*. Ocupanții nici nu-și imaginau cât de mult râvnim la revenirea la matcă, la izvoarele istoriei și culturii naționale, la studierea clasicilor. Și doar pentru că se născuse la Chișinău, Alecu Russo, despre care s-a evitat să se spună că a fost participant la revoluția din 1848 și că fusese unul din arhitecții Unirii Țărilor Române, a fost inclus în lista scurtă a clasicilor, lista admisă de ei. Altfel cine știe?... Sistemul aprobase și includerea lui în programele școlare. Puțin de tot... dar totuși!

Scurtă i-a fost viața, dar prodigioasă. A reușit să ne aducă Buna Vestire – întâia Cântare României. Conștientă de importanța lui Alecu Russo în formarea noastră, în stabilirea identității naționale, de care s-au străduit să ne priveze cotropitorii, Valentina Rusu Ciobanu îl pictează încă prin 1968. Alecu Russo fusese școlit în Europa și ne este prezentat cu un altfel de port, unul european. O înfățișare deosebită de cea a băștinașilor, o înfățișare care emană demnitate, cultură, educație, înfățișare pe care vrei să o copiezi, să i te alături, să i te asemeni.

La pas prin Viena, pe caldarâmurile Genevei cu un asemenea dandy, la o discuție despre politică sau literatură cu ideologul generației 1848, cu poetul și publicistul, luptătorul pentru Unirea Principatelor, cel care primul s-a tânguit despre soarta României. *Cântarea Românei* – poem în proză – publicat în 1850. Vasile Alecsandri ni-l scoate din anonimat pe adevăratul autor al *Cântării*, versificată mai apoi de Nicolae Bălcescu, *Cântare* de care ne bucurăm azi cu toții.

61. „Viforoase erau vremurile cele vechi... dar oamenii se nășteau tari!... Ce ar fi ajuns pământul acesta, dacă strămoșii noștri ar fi dormitat și ei?"

65. „Cinge-ți coapsa, țară română... și-ți întărește inima... miazănoapte și miazăzi, apusul și răsăritul, lumina și întunericul, cugetul dezbrăcător și dreptatea s-au luat la luptă... Urlă vijelia de pe urmă... duhul Domnului trece pre pământ!..."

Și mă întreb, citându-l: Ce ar fi ajuns pământul acesta, dacă strămoșii noștri ar fi dormitat și ei?

Și vă întreb: Oare ce se vor gândi și cum ne vor judeca viitoarele generații pe noi, cei de azi?

Mihaela PERCIUN, scriitoare, muzeograf, MNLMK

* Valentina Rusu Ciobanu (1920-2021)

Portretul lui Alecu Russo

Ulei/ pânză, 134x77 cm, 1968

Colecția Arte Plastice, nr. de inv. 546, MNLMK

Efectele plasticului ajuns în organismul uman (nanoplastic și microplastic)

În ultimii ani, au apărut tot mai multe studii cu privire la prezența microplasticului și nanoplasticului în organismul uman. Încă nu se știe ce efecte există la expunerea pe termen lung, studiile concluzionând doar prezența particulelor în organismul unor animale și al omului.

În continuare vom relata despre efectele plasticului asupra sănătății, precum și ce poți face pentru a limita efectele sale.

Ce efecte are plasticul, microsplasticul și nanoplasticul asupra organismului

Cercetătorii au descoperit prezența microplasticului în fecale umane în zone dintre cele mai diverse, din Japonia până în Europa. Rezultatele au mai arătat că și anumite particule rămân o perioadă de timp în organism și sunt mai apoi eliminate.

Pentru a înțelege mai bine, oamenii de știință au realizat mai multe studii pe animale. Concluziile au fost surprinzătoare: există particule de plastic atât de mici încât trec prin pereții intestinali și ajung în sânge. Prin circulație, ajung în alte zone ale corpului. De exemplu, în studiile pe rozătoare, s-a descoperit plastic în stomac, intestine, rinichi și inimă.

Alte studii asemănătoare au descoperit microplastic și nanoplastic în fetusul de șoareci și în creierul peștilor.

Pe baza acestor tipuri de studii și altor cercetători, oamenii de știință cred că expunerea la micro și nanoplastic poate contribui la stres oxidativ, apariția inflamației și chiar probleme la nivel de ADN.

Totuși, nu doar plasticul este problematic, ci și bacteriile prezente pe suprafețele de plastic și care pot ajunge în organism.

Un studiu interesant publicat în anul 2016 a descoperit că patogenul uman Vibrio cholera, cel care provoacă holera la om, era lipit pe câteva probe de microplastic din Marea Baltică și Marea Nordului.

În plus, plasticul nu este biodegradabil și plutește în apă unde poate fi înghițit de diverse viețuitoare. Există inclusiv ipoteza că în zonele cu poluare ridicată de microplastic și cu o igienă deficitară există un risc mai mare de îmbolnăvire.

Totuși, apare o întrebare. Cât de mult plastic ingerăm în fiecare zi? Încă nu se știe. Tot ce pot face cercetătorii în acest moment este să estimeze cantitatea anuală de microplastic ingerat. Conform unui studiu publicat în anul 2019 se estimează că ajungem să consumăm între 74.000 și 121.000 de particule de micro și nanoplastic pe an.

Și mai interesant, se pare că cea mai mare cantitate de microplastic consumată provine din apa îmbuteliată.

Un alt studiu pe această temă, realizat în Australia, sugerează că un om consumă, în medie, 5 g de microplastic pe săptămână.

Un alt raport arată că americanii consumă între 39.000 și 52.000 de particule de microplastic pe an doar din fructe de mare, apă, zahăr, sare și alcool.

Deocamdată se cunosc efectele anumitor tipuri de plastic. De exemplu, Bisfenol A (BPA) este folosit pentru a produce plasticul dur și transparent. Studiile arată că afectează sistemul endocrin și producția de hormoni.

Inclusiv ftalații, substanțele folosite pentru a crește flexibilitatea plasticului, afectează sistemul endocrin. În plus, expunerea la ftalați este asociată unui nivel mai mic de testosteron la fătul mascul și modifică placenta în primul trimestru.

Chiar și alți compuși folosiți la fabricarea produselor din plastic afectează sănătatea. Printre acestea se află agenții de colorare care conțin metale grele și alte toxine, precum și substanțele pentru a face anumite produse ignifuge.

De asemenea, cercetătorii au descoperit că micro și nanoplasticul au un efect negativ și la nivel celular. Prezența plasticului a cauzat atât reacții alergice, cât și moartea unor celule.

Alte studii au descoperit plastic în sângele a 17 din 22 de donatori sănătoși, iar cercetătorii care au analizat plămânii au descoperit microplastic la 11 din cei 13 voluntari.

Ce poți face pentru a te proteja de microplastic și nanoplastic

Microplasticul și nanoplasticul rezultă din toate produsele din plastic și pot ajunge în organism. Ce putem face pentru a preveni contaminarea? Mai jos sunt câteva sugestii:

Cumpără haine din materiale naturale – hainele din poliester reprezintă o sursă majoră de microplastic și nanoplastic. Alege, în schimb, materiale naturale precum bumbacul, inul, lâna, mătasea.

Evită să folosești produse din plastic de unică folosință – obiectele din plastic ajung să formeze particule minuscule, micro și nanoplastic. Evită să folosește pungile de plastic, folosește pungi din hârtie sau din bumbac, înlocuiește paiele din plastic cu unele din metal, sticlă sau bambus. Înlocuiește apa îmbuteliată cu sticlele refolosibile din sticlă sau inox.

Optează pentru cosmetice fără plastic – citește cu atenție etichetele pentru a te asigura că produsele nu conțin plastic. Acesta poartă denumirea de polietilenă, polipropilenă, polietilen tereftalat, polimetil metacrilat, nylon. Alege produse cosmetice din materiale sustenabile.

Evită să consumi fructe de mare – multe particule de microplastic și nanoplastic sunt ingerate de vietățile marine. Consumând carnea lor parte din acest plastic ajunge în organism. Cele mai comune fructe de mare sunt moluștele, creveții, homarii, scoicile, midiile.

Evită să încălzești mâncarea la microunde în caserole din plastic – prin expunerea vasului la temperatură ridicată pot ajunge particule de microplastic în mâncare. Acest lucru poate apărea inclusiv în cazul caserolelor sigure pentru microunde. Această siguranță înseamnă că vasele nu se topesc la microunde, nu că anumite substanțe chimice nu ajung în mâncare.

Fă curățenie regulat – aproximativ 39% din particulele de praful din casă sunt reprezentate de microplastic. Dă cu aspiratorul și șterge praful cel puțin o dată pe săptămână, utilizează filtre de praf sau purificatoare și alege parchet laminat în locul covorului, deoarece acesta din urmă reține o cantitate mai mare de micro și nanoplastic.

Cercetările sunt încă la început. Pentru a putea stabili care sunt riscurile pentru sănătate oamenii de știință trebuie să studieze fenomenul micro și nanoplasticului la scară largă după care să stabilească ce nivel de expunere poate fi periculos. Următorul pas este să reducem cât mai mult riscul de expunere. Curățarea și îndepărtarea plasticului din mări și oceane este un pas important. Însă schimbarea trebuie să vină de la sursă. Este necesar să proiectăm un sistem prin care microplasticul să nu ajungă în ape, în aer și în organismul nostru.

romedic.ro

Stresul cronic și cancerul: expunerea la stres pe termen lung crește riscul de mortalitate din cauza cancerului

Persoanele care au suferit de stres cronic pentru o lungă perioadă de timp prezintă un risc mai mare de a muri din cauza cancerului, potrivit concluziilor unui nou studiu, realizat de cercetători de Colegiul Medical din Georgia. Efectele cumulate ale stresului în timp, ce determină uzura organismului, reprezintă o cauză a unei game largi de alte afecțiuni severe.

Cercetătorii, conduși de către Justin Xavier Moore, medic epidemiolog la Colegiul Medical din Georgia și principal autor al studiului, au efectuat o analiză retrospectivă ce a inclus date biologice colectate de la peste 41.000 de persoane, ce au participat la sondajul național NHANES între anii 1988 și 2019. Folosind informații cu privire la indicele de masă corporală, tensiunea arterială, colesterolul total sau hemoglobina A1C, printre altele, cercetătorii au determinat nivelul de uzură al corpului fiecărui participant.

Cercetătorii au descoperit că persoanele care s-au confruntat cu stresul cronic pentru perioade lungi de timp și care au avut un nivel ridicat de uzură al corpului, aveau șanse de 2,4 ori mai mari de a muri din cauza cancerului, comparativ cu cei cu un nivel redus de uzură a corpului. Asocierea a rămas consistentă chiar și după ce au fost luați în considerare anumiți factori care ar fi putut influența rezultatele, precum sexul, vârsta, rasa sau nivelul de educație.

La nivel global, cancerul cauzează anual aproximativ 10 milioane de decese, reprezentând a doua cea mai frecventă cauză de deces, după bolile cardiovasculare. Doar în SUA, anual, sunt înregistrate peste jumătate de milion de decese și aproape două milioane de noi cazuri de îmbolnăvire cu cancer. În România, anual, sunt înregistrate peste 50.000 de decese atribuite cancerului.

sursa: Science Daily

Judocanul Denis Vieru, medaliat cu bronz la Mondiale

Judoka Denis Vieru (26 de ani) a cucerit medalia de bronz la Campionatele Mondiale de judo – pentru a doua oară în cariera sa – ce s-au desfăşurat în perioada 6-12 octombrie curent la Tashkent, capitala Uzbekistanului. Şi a făcut-o într-un stil plin de încredere şi inspiraţie, ce-i este caracteristic. Să luăm însă pe rând şirul evenimentelor.

Iulian BOGATU

În turul inaugural al categoriei de greutate de până la 66 de kilograme, derulat în incinta spaţiosului Complex multisportiv „Humo Arena”, atletul nostru (numărul 1 în ierarhia mondială) s-a duelat cu sârbul Strahinja Buncici (26 de ani), pe care l-a dominat fără drept de apel pe parcursul întregului meci, petrecut în mare parte în ne-waza (confruntare la sol). Câştigul i-a revenit printr-un procedeu apreciat cu waza-ari, când prin forţa braţelor şi-a aşezat adversarul cu spatele pe tatami.

Radu Izvoreanu (în stânga) în luptă cu vicecampionul european Yanislav Ghercev

Pe linie ascendentă

Optimile de finală, împotriva spaniolului Alberto Gaitero Martín (26 de ani), vicecampionul european din acest an, au decurs după un scenariu asemănător. Astfel, Denis Vieru obţine un waza-ari în minutul 2 al partidei, iarăşi graţie forţei braţelor şi abilităţii mişcărilor. Apoi el făcu faţă cu mult calm tentativelor sportivului iberic de a întoarce soarta luptei, menţinându-şi până la final avantajul.

În sferturi, confruntarea disputată în compania campionului european din acest an Bogdan Iadov (25 de ani, Ucraina) se dovedi a fi mai dificilă şi mai echilibrată decât cele precedente cu participarea judocanului nostru. Până la urmă, ostilităţile au fost împinse în Golden Scor (timpul suplimentar, în care contează primul procedeu aducător de rezultat), unde ambii rivali s-au pomenit penalizaţi cu câte două shido, a treia însemnând o înfrângere instantanee. Discipolul lui Valeriu Duminică, antrenorul naţionalei, reuşeşte în pofida oboselii să-şi menţină până la capăt capacitatea înaltă de concentrare, chitind momentul pentru o aruncare fulgerătoare peste umăr, din genunchi prin răsucire, cu priză la braţul adversarului (*seoi nage*) – un waza-ari aducător de victorie.

De la egal la egal cu campionul şi cu vicecampionul olimpic

Semifinalele l-au adus în faţa compatriotului nostru pe japonezul Hifumi Abe (25 de ani), în 2021 campion olimpic la Tokyo, viitorul campion mondial (pentru a treia oară). Spre meritul chişinăuianului, el nu s-a lăsat intimidat căutaşi de puţin de palmaresul impresionant al reprezentantului ţării ce a întemeiat judo-ul, punând pe el o presiune constantă, uneori chiar sufocantă. Pe scurt, japonezul n-a avut deloc o plimbare uşoară, meciul desfăşurându-se pe contre, iniţiativa trecând periodic de la un adversar la altul. Iar cu 50 de secunde înainte de final, sportivul din Ţara Soarelui Răsare realizează o aruncare peste umăr, punctată cu waza-ari (*uchi mata*), deşi Denis l-a imobilizat pe dată în ne-waza (în poziţie culcat), prinzându-i ca în cleşte braţul. Arbitrii însă nu l-au lăsat să finalizeze procedeul, unul aducător de victorie instantanee (ippon). Restul timpului scurs până la sunetul final japonezul a evitat lupta, eschivându-se cu fuga pe întreg perimetrul saltelei.

Denis Vieru, pe podiumul mondial de premiere (primul din dreapta)

Apoi urmă finala mică, în care prestaţia compatriotului nostru a făcut deliciul publicului, prezent în număr mare în impunătoarea sală, care pe timp de iarnă este utilizată şi ca patinoar. Elevul şcolii moldoveneşti de judo a luptat contra unei vechi cunoştinţe, fiind vorba de georgianul Vaja Margvelaşvili (29 de ani), medaliat cu argint la JO de la Tokyo şi campion european. Şi de aceasta dată adversităţile de pe tatami au purtat un caracter echilibrat, pe final de meci ambii concurenţi fiind taxaţi cu câte două shido. Iar în ultima secundă (!) a partidei se produse ceva de-a dreptul incredibil: când părea că duelul se va scurge implacabil în Golden Scor, Denis Vieru fructifică – într-o fracţiune de secundă ce lăsă fără replică oponentul şi stârni valuri de urale în tribune – un procedeu ca împrumutat din lupte, printr-o priză la grumazul adversarului cu aruncare în partea opusă faţă de cea simulată (o variantă mai greu de executat, şi deci mai rar reuşită de *ouchi gari*). Surprins de cele întâmplate şi nevenindu-i să creadă ochilor, vicecampionul olimpic mai căuta să continue lupta la sol, până a conştientizat, cu ajutorul arbitrilor, că partida este încheiată cu victoria rivalului său din Moldova.

„Pentru a doua oară am câştigat „bronzul” mondial, acest lucru fiind o motivaţie bună ca anul viitor să revin acasă cu „aur”. Cred că în semifinala pierdută în faţa japonezului am fost nedreptăţit de arbitri, însă acest lucru mă face să perseverez şi mai mult în vederea unor viitoare izbânzi”, a punctat Denis Vieru.

Deja a devenit o tradiţie frumoasă ca cel mai bun judocan din R. Moldova să se întoarcă acasă cu o medalie de la orice competiţie internaţională la care participă. Mai impresionant însă chiar decât rezultatele de el obţinute este stilul său de luptă, unul tehnic, combativ şi combinativ. Reamintim că Denis Vieru (născut la 10 martie 1996) a avut un parcurs sportiv de-a dreptul fulminant, impunându-se de la vârsta de doar 18 ani la turnee internaţionale rezervate seniorilor. Iar în perioada septembrie 2021 – iunie 2022 el cucereşte cinci medalii de aur la competiţii internaţionale de prestigiu (patru turnee de Grand Slam şi un Grand Prix), precum şi distincţia de bronz la Campionatele Europene de la Sofia (Bulgaria).

***

În aceeaşi categorie de greutate, un alt judocan de-al nostru, Radu Izvoreanu (20 de ani), în prima sa luptă la Mondialele din Uzbekistan l-a învins (printr-o combinaţie *uchi mata* şi *ouchi gari*, realizată perfect) pe bulgarul Yanislav Ghercev (33 de ani), vicecampionul european din acest an, după care a cedat în faţa brazilianului Willian Lima (22 de ani), campion panamerican în 2021.

De menţionat că la Campionatele Mondialele de judo de la Tashkent, rezervate seniorilor, au participat 571 de sportivi de top (310 la masculin şi 261 la feminin, primii 100 în ratingul mondial din fiecare categorie de greutate, în conformitate cu noul regulament) din 82 de ţări de pe cinci continente.

Din componenţa lotului Moldovei au mai făcut parte Victor Sterpu (73 kg), Mihail Latîşev (81 kg), Nicon Zaboroşciuc (81 kg) şi Dorin Goţonoagă (90 kg).

Secvenţe din finala mică, Denis Vieru vs. Vaja Margvelaşvili

Ploaie de medalii pentru Moldova la Europenele de joc de dame

Delegaţia Republicii Moldova de joc de dame a strălucit la Campionatele Europene pentru tineret, ce au avut loc în perioada 4-11 octombrie a.c. la Kobuleti (Georgia). Competiţiile s-au desfăşurat în categoriile de vârstă U9, U11, U14, U17, U20, U27, în probele blitz, rapid şi clasic. Ţara noastră a fost reprezentată de trei fete: Andreea Gorun, Ana Taran şi Bianca Gorun, toate urcând în repetate rânduri pe podiumul de premiere. Astfel, în prima zi a turneului s-a derulat concursul la joc de dame rapid, Ana Taran adjudecându-şi titlul de campioană europeană în categoria Under-11, iar Andreea Gorun a devenit vicecampioană continentală la Under-20. A doua zi competiţională a adus noi succese de răsunet pentru fetele noastre: la joc de dame blitz Andreea Gorun s-a învrednicit de medalia de argint, iar Ana Taran şi Bianca Gorun (Under-14) au intrat în posesia distincţiilor de bronz. Sportivele din Moldova au excelat şi la joc de dame clasic, cucerind încă trei medalii: Ana Taran şi Bianca Gorun au devenit vicecampioane continentale, iar Andreea Gorun s-a clasat pe locul 3 premiant.

Evoluţie excelentă a atleţilor moldoveni la Mondialele de kickboxing

Sportivii moldoveni au cucerit 17 medalii (6 de aur, 3 de argint şi 8 de bronz) la Campionatele Mondiale de kickboxing WAKO pentru cadeţi şi juniori, care s-au desfăşurat în intervalul 30 septembrie – 9 octombrie la Jesolo (Italia). Titlul de campion le-a revenit următorilor performeri: Kirill Saprîghin (categoria de greutate 42 kg, secţiunea KL, Under-15, antrenor R. Costiuc), Vladislav Slav (51 kg, secţiunea K-1, U-16), Artiom Slav (54 kg, secţiunea K-1, U-18) – ambii fiind antrenaţi de Eugeniu Musalimov şi Ivan Decacenco –, Alexandru Cazacinschi (57 kg, secţiunea K-1, antrenor Piotr Coltuc), Timur Parfentiev (63,5 kg, secţiunea LK, U-16, antrenor R. Costiuc) şi Mihail Antoha (91 kg, secţiunea LK, U-18, antrenor Igor Baibara). Per total, R. Moldova a fost reprezentată de 29 de sportivi, la campionat participând 2 600 de atleţi din 63 de ţări ale lumii.

Rubrica „Mica publicitate”

Plasează anunțul tău aici!

Acum ai posibilitatea să plasezi un anunț de vânzare-cumpărare, de alte servicii, la rubrica „Mica publicitate” din săptămânalul GAZETA de Chișinău.

Aici vei găsi anunțuri de larg interes trimise de cititorii GAZETEI de Chișinău și vei putea intra ușor în legătură cu autorii lor.

Pe „Mica publicitate” te așteaptă informații despre locurile vacante de muncă, vânzarea sau darea cu chirie a locuințelor, a tehnicii agricole, a mașinilor second-hand etc.

Dacă vrei să vinzi, să cumperi sau să închiriezi ceva, sună și dictează anunțul tău la telefonul redacției: (+373) 0 22 358567; 069307730 (Viber, Whatsapp).

Rubrica „Mica publicitate” va putea fi găsită și pe pagina online a publicației – gazetadechisinau.md .

Te caut!

„Te caut!” – așa se cheamă rubrica prin intermediul căreia GAZETA de Chișinău te va ajuta să-ți găsești jumătatea.

Atunci când singurătatea îți macină sufletul, nu sta pe gânduri, caută-ți sufletul-pereche. GAZETA de Chișinău îți vine în ajutor.

Din luna februarie 2020, poți perfecta un abonament la noua publicație, GAZETA de Chișinău, în paginile căreia vei găsi rubrica „Te caut”, care conține mesajele celor care se află în aceeași situație ca și tine. Nu uita, orice zi e importantă și frumoasă dacă o trăiești din plin alături de omul drag.

Acum și tu poți lăsa un mesaj la rubrica „Te caut”. Transmite o scrisoare pe adresa redacției GAZETA de Chișinău, mun. Chișinău, str. Mihai Viteazul 2 a, nr. 23, sau sună la numărul de telefon 090010050.

„Eu sărac și tu săracă”
Sunt în căutarea unei femei, de naționalitate moldoveancă, care trăiește undeva la țară, cu vârsta de 59-60 de ani, cu înălțimea de 164-176 cm, care poate avea și copii. Sunt născut în anul 1960, lucrez în construcții. Menționez că sunt un om sărac și vreau ca și femeia să fie cu venituri modeste. (02)

Tare aș vrea să formez un cuplu
Văduv, 70 de ani, 170 cm, 70 kg. Din părțile Căușenilor, are casă. Fără vicii, fără obligații. Vrea să cunoască o femeie de 65-68 de ani. (18)

Îmi doresc să întâlnesc o persoană potrivită
Și care merită să fie prețuită. Orice zi e importantă și frumoasă când o trăiești lângă omul drag și bun la suflet. Sunt o femeie drăguță, plăcută la vârsta mea de 63 de ani. Dacă ești potrivit vârstei mele și ești în căutarea unui om drag alături, atunci sună-mă. (19)

În căutarea unei femei inteligente
Vreau să fac cunoștință cu o femeie inteligentă, de 64 de ani, căreia i-ar plăcea viața în doi. Sunt din Chișinău. Am studii superioare, stare materială bună, fără vicii. Mai multe detalii la numărul de telefon lăsat la redacție. (20)

Bărbat de 60 de ani
Un bărbat văduv vrea să facă cunoștință cu o femeie de la țară: simplă, drăguță și gospodină, cu vârsta între 55-60 de ani. (22)

Femeie de 57 de ani
Este în căutarea unui bărbat potrivit vârstei sale, care ar fi de religie ortodoxă și să nu facă abuz de alcool și să nu fumeze. De dorit ca bărbatul să fie din Chișinău sau din apropierea municipiului. Femeia vrea să treacă cu traiul la el. (23)

Văduvă de 54 de ani
își caută perechea. „Sunt o femeie cumsecade și aș vrea să am alături un bărbat la fel, de 55-60 de ani. Să nu fumeze și să nu bea mult alcool. Să iubească viața. Mai multe detalii la numărul de telefon lăsat la redacție”. (24)

Femeie de la Bălți, 46 de ani
O femeie din județul Bălți în vârstă de 46 de ani își caută perechea. Vrea să cunoască un bărbat potrivit vârstei sale, care ar dori să lege o relație bună de prietenie. (25)

În așteptarea fericirii
Doamnă, 55 de ani, din or. Bălți, dorește să-și găsească un tovarăș de viață. Să fie un domn de treabă, fără vicii și fără obligații. (26)

Sudoku

		9	3		8		5	
			1			9	7	
7		3	5	9		8		
	6		8				4	
3		8	9		1	5		7
	9				5		6	
		5		1	7	2		4
	8	6			3			
	7		2		9	6		

					6			
8			2				4	9
	3			2				
4			1			8		
			8		9			
		4			8			3
				6			9	
3	8				1			5
			9					

Afiș

Teatrul Național „Mihai Eminescu”
14 – 15.10 „Capcana” după Mihail Bulgakov, ora 18.00.
16.10 „Take, Ianke și Cadâr” de Victor Ion Popa, ora 18.00.
21.10 „Frunze de dor” de Ion Druță, ora 18.00.

Teatrul Național „Eugene Ionesco”
14.10 „Arta conviețuirii” de Yasmina Reza, ora 18.30.
15.10 „Lecția” de Eugene Ionesco, ora 18.30.
16.10 „Peter Pan” de J.M. Barrie, ora 17.30.
20.10 „O zi din viața lui Helen” de Helmut Peschina, ora 18.30.

Teatrul Geneza Art
16.10 „Madame Bovary” de Gustave Flaubert, ora 19.00.
19.10 „Parfumierul” de Patrick Suskind, ora 19.00.

Teatrul Național „Satiricus”
14.10 „Un tramvai numit dorință” de Tennessee Williams, ora 18.30.
15.10 „Păcală”, adaptare după B.R. Ghelu, ora 18.30.
16.10 „Întoarcerea acasă” de Matei Vișniec, ora 18.30.
17.10 „O noapte furtunoasă” de I.L. Caragiale, ora 18.30.
18.10 „Năpasta” de I.L. Caragiale, ora 18.30.
19.10 „O scrisoare pierdută” de I.L. Caragiale, ora 18.30.
20.10 „D-ale carnavalului” de I.L. Caragiale, ora 18.30.

Teatrul „Luceafărul”
15 – 16.10 „Tata” de Dumitru Matcovschi, ora 18.30.
21.10 „Fazanul” de G. Feydeau, ora 18.30.

Teatrul de Operă și Balet „Maria Bieșu”
16.10 „Licoare de toamnă”, Gală de Operă și Balet, ora 17.00.

Teatrul Republican de Păpuși „Licurici”
16.10 „Aventurile lui Chiț”, de V. Dobrescu, orele 11.00; 12.30.

Teatrul Municipal de Păpuși „Guguță”
15.10 „Lebedele sălbatice” după H. Ch. Andersen, ora 11.00.
16.10 „Căprița-Ștrengărița” de M. Suponin, ora 11.00.

Sala cu Orgă
14.10 Chitaristul Enver Izmailov (Ucraina) prezintă un recital de chitară, ora 18.00.
17.10 Turneul național al Ansamblului „Violoncelissimo” condus de Marin Cazacu. Intrare liberă, ora 19.00.
19.10 Moldoduo – în cadrul Festivalului Muzicii Noi – Radu Rațoi, acordeon (Moldova-Danemarca) și Ștefan Diaconu, flaut (România-Danemarca), ora 18.00.
20.10 Saxofonistul Giovanni de Luca, saxofon (Italia), Orchestra Națională de Cameră, dirijor Valentin Doni. În program: A. Vivaldi, E. Elgar, I. Paderewski, A. Glazunov, H. Villa-Lobos, ora 18.00.

Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, Palatul Republicii
14.10 Concert aniversar al prof. dirijor Dumitru Goia, la 80 de ani, ora 18.00.

Integramă

În această integramă se folosește ortografia cu „î”

BĂRCI CU MOTOR / STRÎNSĂ CU UȘA
LĂRGIT EXCESIV / JOC DE NOROC
EU ȘI EA ! / BĂUTURĂ GRECEASCĂ / MEI !
COVORAȘ LA UȘĂ / LUBRIFIANT AUTO
DOI LA CUB / SĂMÎNȚĂ DE SCANDAL
ZÎNE RELE / ALES PE SPRÎNCEANĂ
AU CERCEI... LA URECHI / REFREN LA LEGĂNAT
BUNE LA TREABĂ / PĂR ÎN DEZORDINE
VÎLCEA AUTO / ĂȘTIA ÎȚI APARȚIN
OM INDICAT / CATEGORIE DE NUMERE
UȘĂ DE MAȘINĂ / SOSIT... ÎN FINAL !
LIDER VENEȚIAN
A SE DA MARE / TOC DE UȘĂ
OCOL / DUMITALE / PREFIXUL NOULUI
MĂSURĂ LA HAINE / FLUIERUL LUI PAN
COAJĂ DE DOVLEAC ! / SPORT ÎN POLIGON
PĂCĂLIT UȘOR / ARIPI DE LĂSTUN !
COMPLET CA PREFIX / BIDON GOL !
REFREN DE COLIND / A BATE LA UȘĂ
ÎNȚEPENIT LA PĂMÎNT
A STRÎNGE CU UȘA PE CINEVA
GRUPUL JUNIMII

Zborul din visul Sabinei (II)

După ce a hotărât că nu mai are rost să-l caute pe taică-său, Sabina își vedea de studii, țesând covor de dragoste curată alături de Igor. Se îmbrăca frumos. Avea câteva ținute care o puneau atât de bine în valoare. Într-o vineri seara, când trebuia să plece cu iubitul la restaurant, a îmbrăcat cea mai elegantă rochie. Era atât de încântătoare, încât Igor se fâstâcise când a văzut-o ca un adolescent la prima lui întâlnire.

Nina NECULCE

Nu știa ce să facă cu mâinile. Ba le băga în buzunare, ba le scotea, legănându-se înainte și înapoi pe picioare. Îi pierise graiul, dar nu voia decât un lucru: s-o ia în brațe, s-o ridice și s-o învârtă în aer, iar ea să se agațe de gâtul lui. Tăcut, s-a apropiat, a ridicat-o și o rotea ca pe o pasăre în zbor. Ea a zâmbit sincer, și-a cufundat ochii într-ai lui.

După ce a rotit-o de mai multe ori, a așezat-o pe canapea, i-a dat părul la o parte și a mângâiat-o pe frunte, iar ea a închis ochii zâmbind. Și-a sprijinit obrazul în palma lui. El s-a aplecat și i-a atins ușor gura cu buzele. Fata a răspuns la încercarea lui de sărut. Mâinile lui i-au cuprins talia și au apropiat-o de piept, îmbrățișând-o tot mai strâns ca să simtă cât de mult o iubea și cât de mult o dorea.

Nu s-au mai dus la restaurant. Dorința de a o avea toată ceda obstacolelor pe care și le impunea. O făcea la rugămințile ei de a nu se grăbi să ajungă la pat. Dar în seara aceea nici ea nu-și mai putea ține în frâu sentimentele și s-au iubit ca doi nebuni până dimineață. Era luna mai și peste o lună și ceva începea vacanța de vară.

Tatăl și fiica s-au întâlnit

În vacanță, tinerii îndrăgostiți au plecat la munte, în Crimeea, la niște rude de ale lui Igor, care locuiau într-un sătuc nu departe de Ialta (se întâmpla aceasta până la anexarea Crimeii la Federația Rusă). Au petrecut o săptămână plină de distracții și de nopți de dragoste pe măsură.

În ultima zi, au hotărât să escaladeze o mică înălțime. Urcau veseli pe versant, ținându-se cu mâinile de petroaiele mari. La un moment dat cineva de jos striga, implorându-i să se întoarcă, dar ei își vedeau fericiți de urcuș, călcând nesigur de pe un pietroi pe altul. Urcușul o apropia pe fată de cer, precum zborul din vis, și în sufletul Sabinei fremăta o bucurie de nedescris.

FOTO-SIMBOL

Să fi urcat vreo 10-12 metri înălțime, când mâinile transpirate ale domnișoarei au alunecat de pe piatră și ea s-a prăbușit în gol. În această cădere rapidă, Sabina nu a reușit să se sperie. Aterizase într-un stog de fân de pe pajiștea de la poalele versantului, având senzația ceea de aterizare încercată de atâtea ori în vis.

Năucit și palid, o scotea de acolo bărbatul care strigase la ei. Acesta o privea încremenit, parcă nevenindu-i să creadă că fata scăpase absolut teafără. Între timp, speriat, cu suflarea tăiată, s-a apropiat Igor, care și-a strâns la piept iubita, ridicând privirile spre înaltul cerului: „Mulțumesc, Doamne, că ai avut grijă de ea!”, a spus căzând în genunchi.

Peste câteva clipe, Igor fu lovit de o altă emoție... Bărbatul necunoscut din fața lui semăna izbitor cu Sabina! Au făcut cunoștință, apoi s-au așezat cu toții pe fânul mirositor, încercând să despice firul în patru. Ca să vedeți ce face uneori întâmplarea, ori nimic întâmplător pe lumea asta!

Dar să nu lungesc vorba, bărbatul trecut de 50 de ani din fața lor era Tudor Jardan, tatăl Sabinei! Nu era căsătorit oficial, convietuia în concubinaj cu o tătăroaică din Crimeea.

Le-a povestit copiilor despre toată viața lui cu apucături ciudate, iar la despărțire le-a spus: „Totul s-a sfârșit pentru mine. Lacrimile femeilor pe care le-am mințit cu jurăminte, lăsându-le gravide și părăsindu-le cu brutalitate, m-au ajuns. Zilele-mi sunt numărate. Sunt foarte bolnav. Am fost un ticălos talentat la spălarea creierilor femeilor care m-au iubit, mințindu-le cu nerușinare!”.

Și, aruncând o privire asupra lui Igor, ca și cum și-ar fi văzut toată tinerețea, a zis: „Să nu-ți bați joc de viața ta, tinere, alergând de la o femeie la alta! Ocupă-te de fericirea ta și a Sabinei!”. I-a îmbrățișat, ascunzându-și lacrimile, și-a cerut iertare, s-a întors și a plecat spre măgărușul care păștea liniștit ceva mai încolo.

Sabina a stat o clipă locului, apoi a strigat: „Tată, nu pleca, mai stai puțin!”. S-a apropiat, l-a cuprins de gât și i-a spus: „Sunt fericită că te-am cunoscut. Nu știu cum arătai în tinerețe, dar acum, cu toate suferințele tale, arăți bine, ești frumos”. „Dar ce folos?... Mi-am făcut-o cu mâna mea. Fii fericită, draga tatei! Azi m-ai fericit și tu pe mine, spunându-mi tată. Dumnezeu v-a trimis încoace ca să aud și acest cuvânt înainte de a muri. Îți mulțumesc!”

Sabina și Igor s-au întors acasă fericiți. În vara următoare, s-au căsătorit. Luna de miere au hotărât s-o petreacă la Ialta. Au mers pe locurile pline cu atâtea amintiri, dar pe Tudor Jardan nu l-au mai întâlnit. Murise.

HOROSCOP SĂPTĂMÂNAL

Berbec

Nimeni nu reușește să te „debusoleze” sau să te facă să te îndoiești de deciziile pe care le iei. Faptul că alegi să taci în momentele de maximă tensiune sau frustrare pentru tine denotă o maturitate emoțională cu care puțini oameni se pot lăuda. Când vine vorba de alegerile tale, știi să vezi dincolo de propriul interes.

Taur

Te simți confortabil cu rutina pe care o trăiești zi de zi, dar asta nu înseamnă că nu îți dorești mai mult de la propria persoană sau de la cei din jur. Chiar dacă se pare că nu mai ești atât de exigent ca altădată, tot ai multe așteptări. Pașii tăi sunt calculați, iar rigiditatea ta nu este înțeleasă de ceilalți.

Gemeni

Din cauza unor conflicte puternice, tonusul tău psihic are de suferit. Deși informațiile pe care încerci să le integrezi nu reprezintă ceva nou pentru tine, temerile pe care le ai, în raport cu acțiunile anumitor persoane, iau amploare. La birou, îți este la îndemână să faci lucruri care te scot din zona de confort.

Rac

Duplicitatea uneori face din tine o persoană ambiguă. Intențiile pe care le ai sunt foarte greu de descifrat, ceea ce te face un adversar de temut. Majoritatea relațiilor din viața ta îți „acoperă” nevoia de afecțiune și siguranță emoțională de care ai nevoie. Cu toate astea, de multe ori ai nevoie să fii doar cu sine.

Leu

Vei găsi întotdeauna resurse interioare care să te ajute să te „reechilibrezi”. Acum îți cunoști valoarea. Indiferent de ceea ce vor încerca cei din jur să îți transmită, conștient sau nu, vei fi mereu cu un picior în față din punct de vedere al acțiunii. Fii atent la posibilitatea de a te epuiza emoțional!

Fecioară

Ambiția și dorința de succes sunt mai puternice decât nevoia de armonie emoțională sau cea de liniște în sânul familiei. Drumul către succes nu este ușor, fapt care se observă, mai ales la nivel de energie. Stările de anxietate continuă să te dezechilibreze la nivel emoțional. În plan personal, multe inițiative încununate cu succes.

Balanță

Chiar dacă încerci să mai încetinești puțin ritmul lucrurilor, unele aspecte chiar nu sunt în controlul tău. Trebuie să accepți această stare de fapt. Tonusul tău psihic are de suferit. Deși nu sunt noi pentru tine, temerile pe care le ai, în raport cu acțiunile anumitor persoane, iau amploare.

Scorpion

Prieteniile adevărate din viața ta sunt adevărate comori pe care le prețuiești mai mult decât orice. Firea ta sensibilă se lasă cucerită de lucruri care nu au sens pentru marea majoritate a oamenilor. Este important să înveți să transformi acest dezavantaj într-un punct forte care să te ghideze și să te motiveze.

Săgetător

Sunt situații pe care nu le poți controla. Trebuie să accepți cu maturitate acest adevăr. Integrarea lor în viața de zi cu zi te va ajuta, într-o formă sau alta, să te întorci către sine. De cele mai multe ori nu ai răbdare cu tine. Deși îți dorești să realizezi multe lucruri, în perioada următoare tu trebuie să fii prioritatea.

Capricorn

Ai nevoie să readuci în viața ta starea de echilibru de altădată. Maniera în care te raportezi constant la toate situațiile tensionate de la birou face din tine un coleg desăvârșit. Deși îți este frică de ceea ce îți rezervă ziua de mâine, încerci să nu te lași atras în negura propriilor gânduri. Weekend intens emoțional.

Vărsător

E posibil să ai parte de o schimbare radicală în plan psihic. Energia dezorganizată a lui Venus are tendința să te agite destul de mult. O persoană din viața ta te poate ajuta să depășești starea de nesiguranță. Orice început e o sursă puternică de anxietate. Încearcă să fii mai precaut când comunici cu cei din jur.

Pești

În plan social, ești extrem de influențabil. Zilele acestei săptămâni te găsesc apatic și trist. Trăiești o durere intensă. Îți este dificil să accepți anumite zone sumbre din tine. Te simți patetic și total inadecvat. Ceea ce încerci să promovezi în plan social nu are nimic în comun cu universul tău interior.

Inițiativă civică în Moldova. Vor să colecteze o mie de tone de deșeuri în fiecare lună

Vor să colecteze o mie de tone de deșeuri în fiecare lună. Cu acest scop a fost lansată campania socială #eusortez la Chișinău. Inițiativa civică aparține Asociației Obștești „RECICLARE”, care îi are drept parteneri pe ABS Recycling și Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate”.

Prin intermediul campaniei sociale, AO RECICLARE își propune să încurajeze sortarea deșeurilor în rândul cetățenilor.

„Pe parcursul campaniei, cetățenii vor fi informați despre o modalitate simplă de sortarea a deșeurilor. Aceștia vor fi încurajați să arunce resturile alimentare biodegradabile în sacul cu gunoi de culoare neagră, iar cele reciclabile, precum este sticla, hârtia sau plasticul, în sacul de culoare verde. În prezent, în Republica Moldova există peste 3700 de gunoiști neautorizate. Din cauza faptului că deșeurile au fost îngropate în sol de-a lungul anilor, în Republica Moldova nu mai există surse de apă potabilă. Aceasta este una dintre cele mai grave consecințe ale solului contaminat cu deșeuri aruncate în zone neautorizate”, a subliniat Vlada Vutcarău, președinta AO „Reciclare”.

Deșeurile reciclate vor ajunge în locuri special amenajate. Mai exact, la uzina de reciclare ABS Recycling din capitală, unde activează peste 100 de persoane. Zilnic, angajații sortează manual mii de tone de deșeuri.

Cu susținerea financiară a PNUD Moldova, prin programul GEF Small Grants Programme și a Ministerului Mediului, AO RECICLARE a lansat campania socială #eusortez. Prin intermediul campaniei, AO RECICLARE își propune să încurajeze sortarea deșeurilor în rândul cetățenilor.

Totodată, în parteneriat cu ABS Recycling și Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate”, își propun să recicleze, în fiecare lună, aproximativ 1000 de tone de deșeuri colectate din mun. Chișinău.

„Domeniul managementului deșeurilor este un domeniu strategic susținut de PNUD Moldova. În prezent, în Republica Moldova avem peste 1000 de gunoiști autorizate, cu o capacitate de peste 80% acoperită. Iar gunoiști neautorizate sunt peste 2000 în toată țara. În prezent, populația țării sortează mai puțin de 10 la sută din deșeurile pe care le produce”, a adăugat Denis Parea, coordonator național „GEF Small Grants Programme”.

Prin intermediul campaniei sociale, AO RECICLARE își propune să încurajeze sortarea deșeurilor în rândul cetățenilor.

„Pe parcursul campaniei, cetățenii vor fi informați despre o modalitate simplă de sortare a deșeurilor. Aceștia vor fi încurajați să arunce resturile alimentare biodegradabile în sacul cu gunoi de culoare neagră, iar cele reciclabile, precum este sticla, hârtia sau plasticul, în sacul de culoare verde. În prezent, în Republica Moldova există peste 3700 de gunoiști neautorizate. Din cauza faptului că deșeurile au fost îngropate în sol de-a lungul anilor, în Republica Moldova nu mai există surse de apă potabilă. Aceasta este una dintre cele mai grave consecințe ale solului contaminat cu deșeuri aruncate în zone neautorizate”, a subliniat Vlada Vutcarău, președinta AO „Reciclare”.

Asociația Obștească „RECICLARE” a fost creată în 2013, cu misiunea de a promova necesitatea de prevenire și minimizare a procesului de generare a deșeurilor, de susținere a proceselor de valorificare a deșeurilor în vederea protejării resurselor naturale.

Responsabilitatea producătorilor, un punct cheie al misiunii AO RECICLARE

În 2020, AO RECICLARE a pus bazele sistemului colectiv în calitate de organizație de preluare a responsabilității producătorilor de ambalaje, contribuind la implementarea celor mai bune tehnici disponibile în domeniul gestionării deșeurilor, cu implicarea tuturor actorilor cheie din domeniul de gestionare a deșeurilor, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje.

Responsabilitatea Extinsă a Producătorilor reprezintă totalitatea obligațiilor stabilite producătorilor pentru recuperarea, valorificarea și reciclarea ambalajelor scoase din uz. Cu alte cuvinte, legea pune pe seama producătorilor obligația de a colecta, valorifica, recicla și elimina produsele pe care aceștia le-au pus pe piață și care au devenit deșeuri.

Activitățile pentru aplicarea responsabilității extinse a producătorului presupun măsurile de acceptare a produselor returnate și a deșeurilor care rămân după utilizarea respectivelor produse, precum și gestionarea ulterioară a deșeurilor și asigurarea financiară pentru aceste activități.

Organizația a stabilit obiectivele minime de valorificare pentru fiecare tip de material de ambalaj, care trebuie atinse la nivel național, etapizat, începând cu 1 ianuarie 2023: plastic – de la 10% la 20%; hârtie și carton – de la 15% la 50%; sticlă – de la 15% la 45%; metale – de la 10% la 40%; lemn – de la 5% la 10%.

În vara acestui an, organizația a lansat prima uzină de reciclare a sticlei din Republica Moldova. Uzina are capacitatea de a recicla cinci tone de sticlă timp de o oră. Pentru a asigura funcționalitatea și durabilitatea proiectului, au fost achiziționate două autospeciale de colectare a deșeurilor din sticlă și 200 de tomberoane pentru colectarea sticlei.

Puteți să contactați reprezentanții Asociației Obștești RECICLARE prin intermediul aoreciclare@gmail.com, site-ul oficial www.rep.md sau pe rețelele sociale – facebook.com/aoreciclare.

P

Domeniul

managementului deșeurilor este un domeniu strategic susținut de PNUD Moldova. În prezent, în Republica Moldova avem peste 1000 de gunoiști autorizate, cu o capacitate de peste 80% acoperită. Iar gunoiști neautorizate sunt peste 2000 în toată țara.

Luni, 17 octombrie

TVR Moldova

07.00 Telematinal
08.55 Printre cuvinte
09.00 Telematinal
09.55 Engleza la minut
10.00 Conexiuni
10.55 Printre cuvinte
11.00 Obiectiv comun
11.55 Vorbește corect!
12.00 Exclusiv în România
12.45 Discover România
12.55 5 minute de istorie
13.00 Telejurnal Moldova
13.30 Retrospectiva săptămânii
14.00 Telejurnal Știri
14.45 Discover România
14.55 Vorbește corect!
15.00 Atelier de sănătate
15.40 România... în bucate
16.05 Aventura urbană
16.55 Veniți de gustați!
17.00 Obiectiv comun
17.55 Printre cuvinte
18.00 Telejurnal Moldova
19.00 Punctul pe azi
19.55 Printre cuvinte
20.00 Telejurnal Știri
20.55 Zi de zi cu părintele Ctin Necula
21.00 Tema zilei
21.50 Sinteza Știrilor zilei-TVR Moldova
22.00 Tema zilei
23.00 Memorialul Durerii
23.50 Discover România
00.00 Avocatul dumneavoastră
01.00 Nocturne
02.00 Aventura urbană
02.50 Discover România
03.00 Memorialul Durerii
03.55 Printre cuvinte
04.00 Obiectiv comun
05.00 Telejurnal Moldova
06.00 Punctul pe azi

TVR 1

07.00 3 ceasuri bune Matinal Știri Sport
09.45 Teleshopping
10.00 AgroStrategia
11.00 Câștigă România!
12.00 Teleshopping
12.30 Tribuna partidelor parlamentare
13.00 Garantat 100%
13.55 Vorbește corect!
14.00 Telejurnal Știri Sport Meteo
14.55 Vorbește corect!
15.00 Maghiara de pe unu
16.55 Zi de zi cu părintele Constantin Necula
17.00 Atelier de sănătate
17.55 Români care au schimbat lumea Tristan Tzara
18.25 Români care au schimbat lumea Nicolae Titulescu

18.55 Dincolo de alb și negru
19.40 Sport
20.00 Telejurnal Știri
20.51 Publicitate
20.54 Meteo
21.00 Câștigă România!
22.00 Dosar România
22.55 Vorbește corect!
23.00 Mondial în familie
00.00 Dincolo de alb și negru
00.55 Zi de zi cu părintele Constantin Necula
01.00 Atelier de sănătate
01.55 Meteo
02.00 Tezaur folcloric
02.55 Telejurnal Știri
03.45 Sport
04.00 Mondial în familie
04.55 Mic portret de mari romance
05.00 AgroStrategia
05.50 Vorbește corect!
05.55 Dispăruți fără urmă

TVR 2

07.00 Teleșcoala
07.30 România... în bucate
08.00 În direct cu viața
08.50 Teleshopping
09.00 Serial: Comisarul Rex: aventuri la Viena
10.00 Documentar: 360° GEO India - părul ofrandă
11.00 Azi despre mâine
11.30 Prietenii de la radio
12.00 TelejurnalSport Meteo
12.40 Teleshopping
13.00 Cultura minorităților
13.30 Educație la înălțime
14.30 Documentar: 360°-GEO
15.30 Teleșcoala Clasa a VIII-a
16.00 Teleșcoala Limbi străine
16.30 România... în bucate
17.00 În direct cu viața
18.00 Ora de Știri
18.50 E vremea ta!
19.05 Serial
20.00 Rețeaua de idoli
21.00 Memorialul durerii
22.00 Documentar: Familiile regale din balcani
23.00 Serial
00.00 Luminița de la miezul nopții
01.00 Film: Concurs
02.50 Ora de Știri
03.30 E vremea ta!
03.45 Teleșcoala Clasa a VIII-a
04.10 Teleșcoala Limbi străine
04.35 Documentar: 360°-GEO
05.30 Serial
06.25 Teleshopping

Moldova 1

06.00 Tezaur
06.15 Unghuri de vedere
07.00 Bună dimineața
09.00 Scanner
09.45 Lecturi a la carte
10.00 Live studio
12.00 Știrile (rus.)
12.30 F/d
13.00 Știrile
13.30 Erudit cafe
14.10 Secvențe japoneze
14.15 Desene animate Astroboy
14.40 Desene animate Pororo, micul pinguin
15.00 Serial În numele fericirii
15.45 Secretele gătitului
15.55 Bucătăria fermecată
16.00 Petalo romano
16.30 Codul ECO
17.00 Live studio
19.00 Știrile
19.30 Dimensiunea diplomatică
20.00 Serial Rossella
21.00 Mesager
21.30 Serial Velvet
22.15 События, мнения, лица
22.30 Știri Externe
23.00 Serial În numele fericirii
23.45 Film Regii mambo
01.25 F/d
01.35 Bună dimineața
03.30 Live studio
05.30 Mesager

AgroTV

07:00 Retrospectiva săptămânii Știri, informativ/analitic
08:00 Telemagazin
08:15 Sezonul de recoltare Program educațional/informativ
08:30 ABC-ul Fermierului Program educativ/informativ
09:00 Retrospectiva săptămânii Știri, informativ/analitic
10:00 Să ne cunoaștem Țara Educațional/cultural
11:00 Telemagazin
11:15 Program AGRO TV România
13:45 Telemagazin
14:00 Interviuri cu Soroceni
15:00 Datina străbună Emisiune despre folclor
16:00 Program AGRO TV România
17:00 Telemagazin
17:15 Lucru manual Program educațional/informativ
17:40 Decoruri pentru salon Program de divertisment
18:00 Să ne cunoaștem Țara educațional/cultural
18:30 Despre noi, altfel Program educațional/informativ
19:00 Știri Program Informativ
19:30 Actualitatea la Raport talk show
20:30 Agri Smart Program informativ/educativ
21:00 Știri Program Informativ
21:30 Născut în Moldova program Educațional/informativ
22:15 Sezonul de recoltare Program educațional/informativ
22:30 Paradisul grădinilor Program educațional/informativ
22:50 Cuvânt de ascultare Program educațional
23:00 Știri Program Informativ
23:30 Actualitatea la Raport talk show
00:30 Program AGRO TV România
02:00 Știri Program Informativ
02:30 Actualitatea la Raport talk show
03:30 Program AGRO TV România

ProTV

06.00 Știrile Pro TV Chișinău
07.00 Știrile Pro TV
09.00 Gusturile se discută
10.30 Teleshopping
10.45 Vorbește lumea
13.00 Știrile Pro TV
13.30 Teleshopping
13.45 isănătate
15.15 Teleshopping
15.30 La Măruță
17.00 Știrile Pro TV
17.45 O seară perfectă
19.00 Știrile Pro TV
21.00 În Profunzime
00.00 Film Mechanic 2
01.30 Știrile Pro TV
02.00 Lecții de viața
03.00 Vorbește lumea
04.30 La Măruță

ProTV InterNațional

06.00 Știrile Pro TV
10.30 Vorbește lumea
13.00 Știrile Pro TV
14.00 Teleshopping
14.15 Lecții de viața
15.00 La Măruță
17.00 Știrile Pro TV
18.00 Ce spun românii
19.00 Știrile Pro TV
20.30 Iubire ca în filme
21.15 Lecții de viața
22.00 La Bloc
23.00 Știrile Pro TV
23.30 I likeIT
00.00 Teleshopping
00.30 La Măruță
02.00 Știrile Pro TV
03.00 Iubire ca în filme
03.45 La Bloc
04.45 Știrile Pro TV
05.15 Lecții de viața

Jurnal TV

07.00 Jurnalul Săptămânii
08.00 Popcorn Show
10.00 Patrula Jurnal TV
11.00 Dora Show
13.00 #plusminus
14.00 Sclava Albă
15.00 Jurnalul orei 15
15.30 Teleshopping
16.00 Клан Ювелиров
17.00 Jurnalul 17
17.30 Fii Sănătos
19.00 Jurnalul 19
20.00 Ora Expertizei
21.30 Новости Jurnal TV
22.00 Новая жизнь Анны
23.00 Jurnalul 23
00.00 Dora Show
02.00 Femeile Vorbesc
03.00 Jurnalul orei 3
04.00 O viață din pensie
05.00 Новости Jurnal TV
05.30 Ora Expertizei

TV8

05.00 Reporter de Gardă
05.15 Întreabă Gheţu
07.00 Sinteza
07.45 Cutia neagră. Plus
09.00 Iubește viața matinal
10.00 Dincolo de Nistru
10.15 Efect 9.6
11.15 Teleshopping
11.30 Ждем в гости
12.00 News show
12.30 Муз/ф Старик с пистолетом
14.30 Teleshopping
14.45 Новости. Коротко
15.00 Întreabă Gheţu
17.00 Știri
17.45 T/c Королева Сондок
18.50 Dosarele X
19.00 Știrile TV8
20.00 Новая неделя с Анатолием Голя
21.50 Vania băţ prezintă
22.00 Новости
22.30 Вечер. Настоящее время
23.30 Știrile TV8
00.25 Iubește viața matinal
01.20 Муз/ф Старик с пистолетом
03.00 Вечер. Настоящее время
04.00 Ждем в гости
04.30 Новости

Național

06.00 Tradiții de la bunica
07.30 Film: DRAGOSTEA TATĂLUI
10.45 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 86
11.45 Serial: Iubirea învinge, ep. 192
12.45 Teleshopping
13.00 Știri
13.15 Vouă
13.30 Baronii
14.00 Teleshopping
14.15 Tradiții de la bunica
16.00 Teleshopping
16.15 Baronii
17.15 Serial: Don Matteo, ep. 196
18.30 Știri Național TV
19.00 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 89
20.00 Serial: Dragostea găsește o cale, ep. 194
21.00 Film: MULAN: RĂZBOINICA
23.30 Film: BUN VENIT ÎN JUNGLĂ
01.30 Cei șapte ani de masă
03.30 Albumul Național
05.00 Știri Național TV
05.30 Baronii

Marți, 18 octombrie

TVR Moldova

07.00 Telematinal
08.55 Printre cuvinte
09.00 Telematinal
09.55 Engleza la minut
10.00 Lectia de istorie
10.55 Printre cuvinte
11.00 Obiectiv comun
11.55 Vorbește corect!
12.00 Gări de poveste
12.55 5 minute de istorie
13.00 Telejurnal Moldova
13.30 Reportajele/Interviurile Telejurnalului
13.45 Europa azi
14.00 Telejurnal Știri
14.45 Discover România
14.55 Vorbește corect!
15.00 Atelier de sănătate
15.40 România... în bucate
16.05 Dosar România
16.55 Veniți de gustați!
17.00 Obiectiv comun
17.55 Printre cuvinte
18.00 Telejurnal Moldova
19.00 Punctul pe azi
19.55 Printre cuvinte
20.00 Telejurnal Știri
20.55 Zi de zi cu părintele Ctin Necula
21.00 Câștigă România!
22.00 Sinteza Știrilor zilei-TVR Moldova
22.10 Români care au schimbat lumea Tristan Tzara
22.30 Români care au schimbat lumea Nicolae Titulescu
23.00 Țară, țară, cine ești?
23.50 Discover România
00.00 Investiți în România!
01.00 Români care au schimbat lumea Tristan Tzara
01.30 Români care au schimbat lumea Nicolae Titulescu
02.00 Dosar România
02.50 Discover România
03.00 Țară, țară, cine ești?
03.55 Printre cuvinte
04.00 Obiectiv comun
05.00 Telejurnal Moldova
06.00 Punctul pe azi

TVR 1

07.00 3 ceasuri bune Matinal Știri Sport
09.45 Teleshopping
10.00 AgroStrategia
11.00 Câștigă România!
12.00 Teleshopping
12.30 Tribuna partidelor parlamentare
13.00 Profesioniștii/
14.00 Telejurnal Știri Sport Meteo
14.55 Vorbește corect!
15.00 Maghiara de pe unu
16.55 Mic portret de mari romance
17.00 Atelier de sănătate
17.55 Zi de zi cu părintele Constantin Necula
18.00 Lumea financiară

15.30 Teleșcoala Clasa a VIII-a
16.00 Teleșcoala Limbi străine
16.30 România... în bucate
17.00 În direct cu viața
18.00 Ora de Știri
18.50 E vremea ta!
19.05 Serial
20.00 Destine ca-n filme
21.00 D'ale lu' Mitică
22.00 Ediție limitată
23.00 Serial
00.00 Luminița de la miezul nopții
01.00 Film: Toată lumea știe
03.30 E vremea ta!
03.45 Teleșcoala Clasa a VIII-a
04.10 Teleșcoala Limbi străine
04.35 Documentar: 360°-GEO
05.30 Serial
06.25 Teleshopping

Moldova 1

06.00 Moldova de Patrimoniu
06.30 Petalo romano
07.00 Bună dimineața
09.00 Serial Rossella
10.00 Live studio
12.00 Știrile (rus.)
12.30 F/d
13.00 Știrile
13.30 Serial Velvet
14.15 Desene animate Astroboy
14.40 Desene animate Pororo, micul pinguin
14.55 Secvențe japoneze
15.00 Serial În numele fericirii
15.45 Desene animate Tayo, micul autobuz
15.55 Bucătăria fermecată
16.00 Unda bugeacului
16.30 Reporter pentru sănătate
17.00 Live studio
19.00 Știrile
19.40 Știrile din sport
19.50 Știri externe
20.00 Serial Rossella
21.00 Mesager
21.30 Serial Velvet
22.15 События, мнения, лица
22.30 Știri Externe
23.00 Serial În numele fericirii
23.45 Film Primadonna
01.35 Bună dimineața
03.30 Live studio
05.30 Mesager

AgroTV

07:00 Știri Program informativ
07:30 Telemagazin
07:45 Profu de nutriție Program educațional
08:00 Magia decupajului Program educațional/informativ
08:30 Paradisul grădinilor Program educațional/informativ
09:00 Știri Program informativ
09:30 Actualitatea la Raport talk show
10:30 Program AGRO TV România
11:00 Telemagazin
11:15 Lucru manual Program educațional/informativ
11:40 Decoruri pentru salon Program de divertisment
11:55 Program AGRO TV România
13:45 Telemagazin
14:00 Știri Program Informativ
14:30 Actualitatea la Raport talk show
15:30 Produs autohton Program de divertisment
16:30 Program AGRO TV România
17:00 Telemagazin
17:15 Lucru manual Program educațional/informativ
17:40 Decoruri pentru salon Program de divertisment
18:00 Călătorii cu gust Program de turism
18:30 Vin la tine Program de divertisment
19:00 Știri Program informativ
19:30 Șiretlicuri de grădinărit Program educațional/informativ
20:00 Magia decupajului Program educațional/informativ
20:30 Paradisul grădinilor Program educațional/informativ
21:00 Știri Program informativ
21:30 Just Vlog educativ/divertisment
22:00 Landșaft pentru tine Program educational/informativ
22:30 Sezonul de recoltare Program educational/informativ
22:45 Compoziții florale Program educațional/informativ
23:00 Știri Program informativ
23:30 Datina străbună emisiunea despre folclor
00:30 Program AGRO TV România
02:00 Știri Program Informativ
02:30 Muzica pentru toți
03:15 Program AGRO TV România

ProTV

06.00 Știrile Pro TV Chișinău
07.00 Știrile Pro TV
09.30 O seară perfectă
10.30 Teleshopping
10.45 Vorbește lumea
13.00 Știrile Pro TV
13.45 Teleshopping
14.45 În Profunzime
15.15 Teleshopping
15.30 La Măruță
17.00 Știrile Pro TV
17.45 O seară perfectă
19.00 Știrile Pro TV
21.30 Sunt celebru, scoate-ma de aici!
23.30 Las Fierbinți
01.30 Știrile Pro TV
02.00 Lecții de viața
03.00 Vorbește lumea
04.30 La Măruță

ProTV InterNațional

06.00 Știrile Pro TV
10.30 Vorbește lumea
13.00 Știrile Pro TV
14.00 Teleshopping
14.15 Lecții de viața
15.00 La Măruță
17.00 Știrile Pro TV
18.00 Ce spun românii
19.00 Știrile Pro TV
20.30 Las Fierbinți
21.15 Lecții de viața
22.00 La Bloc
23.00 Superspeed
23.30 Știrile Pro TV
00.00 Teleshopping
00.30 La Măruță
02.00 Știrile Pro TV
03.00 Las Fierbinți
03.45 La Bloc
04.45 Știrile Pro TV
05.15 Lecții de viața

Jurnal TV

07.00 Jurnalul 7
08.00 Popcorn Show
10.00 Новости Jurnal TV
10.30 Ora Expertizei
12.00 Новая жизнь Анны
13.00 Главное
13.30 Итоги
14.00 Sclava Albă
15.00 Jurnalul orei 15
15.30 Teleshopping
16.00 Клан Ювелиров
17.00 Jurnalul 17
17.30 Savoare la Maximum
18.00 Ora de Ras
19.00 Jurnalul 19
20.00 Trigger
21.30 Новости Jurnal TV
22.00 UEFA Champions League
00.00 Rezumatul meciurilor UEFA Champions League
00.30 Jurnalul de noapte
01.15 Ora de Ras
02.00 Femeile Vorbesc
03.00 Jurnalul orei 3
05.00 Trigger
05.30 Ora Expertizei

TV8

05.00 Новости DW
05.15 Moldova gândește
06.00 Fără protocol
07.00 Știrile TV8
08.00 Вечер. Настоящее время
09.00 Новости
09.30 Check-in - the travel guide
10.00 T/c Королева Сондок
11.00 Новости DW
11.15 Teleshopping
11.30 Ждем в гости
12.00 News show
12.30 Х/ф Смерть на похоронах
14.30 Teleshopping
14.45 Новости. Коротко
15.00 Новая неделя с Анатолием Голя
17.00 Știri
17.45 T/c Королева Сондок
18.50 Dosarele X
19.00 Știrile TV8
20.00 Freedom
21.50 Vania băţ prezintă
22.00 Новости
22.30 Efect 9.6
23.30 Știrile TV8
00.25 Check-in - the travel guide
01.00 Новости
01.25 Х/ф Смерть на похоронах
03.00 Вечер. Настоящее время
04.00 Ждем в гости
04.30 Новости

Național

06.00 Albumul Național
07.45 Tradiții de la bunica
09.30 Miezul problemei
10.45 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 87
11.45 Serial: Dragostea găsește o cale, ep. 194
12.45 Teleshopping
13.00 Știri
13.15 Vouă
13.30 Baronii
14.00 Teleshopping
14.15 Vouă
14.30 Serial: Don Matteo, ep. 196
15.45 Vouă
16.00 Teleshopping
16.15 Baronii
17.15 Serial: Don Matteo, ep. 197
18.30 Știri
19.00 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 90
20.00 Serial: Dragostea găsește o cale, ep. 195
21.10 Film: MOARTEA PÂNDEȘTE DIN ADÂNCURI
23.00 Film: MULAN: RĂZBOINICA
01.15 Fosta mea iubire
03.00 Albumul Național
05.00 Știri Național TV
05.30 Baronii

Miercuri, 19 octombrie

TVR Moldova

07.00 Telematinal
08.55 Printre cuvinte
09.00 Telematinal
09.55 Engleza la minut
10.00 Portret obiectiv
10.55 Printre cuvinte
11.00 Obiectiv comun
11.55 Vorbește corect!
12.00 Ediție limitată
12.55 5 minute de istorie
13.00 Telejurnal Moldova
13.30 Printre cuvinte
14.00 Telejurnal Știri
14.45 Discover România
14.55 Vorbește corect!
15.00 Atelier de sănătate
15.40 România... în bucate
16.05 Destine ca-n filme
16.55 Veniți de gustați!
17.00 Obiectiv comun
17.55 Printre cuvinte
18.00 Telejurnal Moldova
19.00 Punctul pe azi
19.55 Printre cuvinte
20.00 Telejurnal Știri
20.55 Zi de zi cu părintele Ctin Necula
21.00 Câștigă România!
22.00 Sinteza Știrilor zilei-TVR Moldova
22.10 Garantat 100%
23.00 Breaking Fake News
23.50 Discover România
00.00 Articolul VII
01.00 Ediție limitată
02.00 Destine ca-n filme
02.50 Discover România
03.00 Breaking Fake News
03.55 Printre cuvinte
04.00 Obiectiv comun
05.00 Telejurnal Moldova
06.00 Punctul pe azi

TVR 1

07.00 3 ceasuri bune Matinal Știri Sport
09.45 Teleshopping
10.00 AgroStrategia
11.00 Câștigă România!
12.00 Teleshopping
12.30 Tribuna partidelor parlamentare
13.00 Lumea financiară
13.55 Vorbește corect!
14.00 Telejurnal Știri Sport Meteo
14.55 Vorbește corect!
15.00 Conviețuiri
16.55 Mic portret de mari romance
17.00 Atelier de sănătate
17.55 Zi de zi cu părintele Constantin Necula

18.00 Breaking Fake News
18.55 Dincolo de alb și negru
19.40 Sport
20.00 Telejurnal Știri
20.30 Publicitate
20.54 Meteo
21.00 Câștigă România!
22.00 Serial: Obsesia Evei, sez. 2
23.00 Mondial în familie
00.00 Dincolo de alb și negru
00.55 Zi de zi cu părintele Constantin Necula
01.00 Atelier de sănătate
01.55 Meteo
02.00 Serial: Obsesia Evei, sez. 2
02.45 Telejurnal
03.35 Vizita de lucru
04.00 Mondial în familie
04.55 Mic portret de mari romance
05.00 AgroStrategia
05.50 Vorbește corect!
05.55 Dispăruți fără urmă

TVR 2

07.00 Teleșcoala Limbi străine
07.30 România... în bucate
08.00 În direct cu viața
08.50 Teleshopping
09.00 Serial
10.00 Documentar: 360° Pădurile virgine, plămânii Europei
11.00 Fii în formă!
11.30 Prietenii de la radio
12.00 TelejurnalSport Meteo
12.40 Teleshopping
13.00 Cultura minorităților
13.30 Ediție limitată
14.30 Documentar: 360° Etiopia: în război cu maimuțele
15.30 Teleșcoala Clasa a VIII-a
16.00 Teleșcoala Limbi străine
16.30 România... în bucate
17.00 În direct cu viața
18.00 Ora de Știri
18.50 E vremea ta!
19.05 Serial
20.00 Film: Călătoria spre casă
21.55 Filler din mapa de rezervă
22.00 Povestea vinde
23.00 Serial
00.00 Luminița de la miezul nopții
01.00 Film: Călătoria spre casă
02.40 Ora de Știri

03.25 E vremea ta!
03.40 Teleşcoala Clasa a VIII-a
04.05 Teleşcoala Limbi străine
04.30 Documentar: 360° Etiopia: în război cu maimuţele
05.25 Serial
06.25 Teleshopping

Moldova 1

06.00 MeseriAşii
06.30 Unda bugeacului
07.00 Bună dimineaţa
09.00 Serial Rossella
09.50 Bucătăria fermecată
10.00 Live studio
12.00 Ştirile (rus.)
12.30 F/d
13.00 Ştirile
13.30 Serial Velvet
14.15 Desene animate Astroboy
14.40 Desene animate Pororo, micul pinguin
14.55 Secvenţe japoneze
15.00 Serial În numele fericirii
15.45 Desene animate Tayo, micul autobuz
16.00 Moldova de Patrimoniu
16.30 Focus Europa
17.00 Live studio
19.00 Ştirile
19.40 Ştirile din sport
19.50 Ştiri externe
20.00 Serial Rossella
21.00 Mesager
21.30 Serial Velvet
22.15 События, мнения, лица
22.30 Ştiri Externe
23.00 Serial În numele fericirii
23.45 Zapovednik
00.00 Muzică
01.00 În alţi papuci
01.30 Bună dimineaţa
03.30 Live studio
05.30 Mesager

AgroTV

07:00 Ştiri Program informativ
07:30 Telemagazin
07:45 Deliciile Program educaţional/ informativ
08:00 Landşaft pentru tine Program educaţional/informativ
08:20 Design horticol Program educaţional/informativ
08:45 Sezonul de recoltare Program educaţional/informativ
09:00 Ştiri Program informativ
09:30 Să ne cunoaştem ţara program educaţional/cultural
10:00 SHOW 9OW Program de divertisment
11:00 Telemagazin
11:15 Lucru manual Program educaţional/informativ
11:40 Decoruri pentru salon Program de divertisment
11:55 Program AGRO TV România
13:45 Telemagazin
14:00 Ştiri Program Informativ
14:30 Să ne cunoaştem Ţara Progam educational/cultural
15:00 Interviu cu Soroceni
16:00 Program AGRO TV România
17:00 Telemagazin
17:15 Lucru manual Program educaţional/informativ
17:40 Decoruri pentru salon Program de divertisment
18:00 Magia decupajului Program educaţional/informativ
18:30 Născut în Moldova program educaţional/informativ
19:00 Ştiri Program Informativ
19:30 Agro Profit talk show
20:00 Agricultura cu valoare adăugată Program informativ/educativ
20:30 Hand made Program educaţional/ divertisment
21:00 Ştiri Program Informativ
21:30 Agri smart Program informativ/ educativ
22:00 Design horticol Program educaţional/informativ
22:30 Sezonul de recoltare Program educational/informativ
22:45 Deliciile Program educational/ informativ
23:00 Ştiri Program Informativ
23:30 Agro Profit talk show
00:00 Datina străbună emisiunea despre folclor
00:55 Program AGRO TV România
02:00 Ştiri Program Informativ
02:30 Agro Profit talk show
03:00 Muzica pentru toţi
03:30 Program AGRO TV România

ProTV

06.00 Ştirile Pro TV
09.30 O seară perfectă
10.30 Teleshopping
10.45 Vorbeşte lumea
13.00 Ştirile Pro TV
13.30 Teleshopping
13.45 Gusturile se discuţă
15.15 Teleshopping
15.30 La Măruţă
17.00 Ştirile Pro TV
17.45 O seară perfectă
19.00 Ştirile Pro TV
21.30 Visuri la cheie
23.30 Las Fierbinţi
00.30 Ştirile Pro TV
01.00 Film Lumea haosului
03.00 Lecţii de viaţa
04.00 Vorbeşte lumea

ProTV InterNaţional

06.00 Ştirile Pro TV
10.30 Vorbeşte lumea
13.00 Ştirile Pro TV
14.00 Teleshopping
14.15 Lecţii de viaţa
15.00 La Măruţă
17.00 Ştirile Pro TV
18.00 Ce spun românii
19.00 Ştirile Pro TV
20.30 Las Fierbinţi
21.15 Lecţii de viaţa
22.00 La Bloc
23.00 Umami: al 5-lea gust
23.30 Ştirile Pro TV
00.00 Teleshopping
00.30 La Măruţă
02.00 Ştirile Pro TV
03.00 Las Fierbinţi
03.45 La Bloc
04.45 Ştirile Pro TV
05.15 Lecţii de viaţa

Jurnal TV

07.00 Jurnalul 7
08.00 Popcorn Show
10.00 Новости Jurnal TV
10.30 Trigger
12.00 Asfalt de Moldova - Revenirea acasă
13.00 #plusminus
14.00 Sclava Albă
15.00 Jurnalul orei 15
15.30 Teleshopping
16.00 Клан Ювелиров

17.00 Jurnalul 17
17.30 Se caută un milionar
18.00 Femeile Vorbesc
19.00 Jurnalul 19
20.00 Secretele Puterii
21.30 Новости Jurnal TV
22.00 UEFA Champions League
00.00 Rezumatul meciurilor UEFA Champions League
00.30 Jurnalul de noapte
01.15 Asfalt de Moldova
02.00 Femeile Vorbesc
03.00 Jurnalul orei 3
05.00 Новости Jurnal TV
05.30 Secretele Puterii

TV8

05.00 Новости DW
05.15 Freedom
07.00 Ştirile TV8
08.00 Вечер. Настоящее время
09.00 Новости
09.30 Dincolo de Nistru
10.00 T/c Королева Сондок
11.00 Новости DW
11.15 Teleshopping
11.30 Ждем в гости
12.00 News show
12.30 X/ф Дом у озера
14.30 Teleshopping
14.45 Новости. Коротко
15.00 Freedom
17.00 Ştiri
17.45 T/c Королева Сондок
18.50 Dosarele X
19.00 Ştirile TV8
20.00 Альтернатива
21.50 Vania băţ prezintă
22.00 Новости
22.30 Business up
23.30 Ştirile TV8
00.25 Dincolo de Nistru
01.00 Новости
01.25 X/ф Дом у озера
03.00 Вечер. Настоящее время
04.00 Ждем в гости
04.30 Новости

Naţional

06.00 Albumul Naţional
07.45 Tradiţii de la bunica
09.30 Miezul problemei
10.45 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 88
11.45 Serial: Dragostea găseşte o cale, ep. 195
12.45 Teleshopping
13.00 Ştiri
13.15 Vouă
13.30 Baronii
14.00 Teleshopping
14.15 Vouă
14.30 Serial: Don Matteo, ep. 197
15.45 Vouă
16.00 Teleshopping
16.15 Baronii
17.15 Serial: Don Matteo, ep. 198
18.30 Ştiri
19.00 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 91
20.00 Film: IP MAN 4: ULTIMA LUPTĂ
22.15 Film: PUMNUL DE FIER
00.15 Film: MOARTEA PÂNDEŞTE DIN ADÂNCURI
02.00 Albumul Naţional
04.00 Baronii
05.00 Ştiri Naţional TV
05.30 Baronii

Joi, 20 octombrie

TVR Moldova

07.00 Telematinal
08.55 Printre cuvinte
09.00 Telematinal
09.55 Engleza la minut
10.00 Istorii cu tâlc
10.55 Printre cuvinte
11.00 Obiectiv comun
11.55 Vorbeşte corect!
12.00 Povestea vinde
12.55 5 minute de istorie
13.00 Telejurnal Moldova
13.30 La un pas de România
14.00 Telejurnal Ştiri
14.45 Discover România
14.55 Vorbeşte corect!
15.00 Atelier de sănătate
15.40 România... în bucate
16.05 Ora Regelui
16.55 Veniţi de gustaţi!
17.00 Obiectiv comun
17.55 Printre cuvinte
18.00 Telejurnal Moldova
19.00 Punctul pe azi
19.55 Printre cuvinte
20.00 Telejurnal Ştiri
20.55 Zi de zi cu părintele Ctin Necula
21.00 Câştigă România!
22.00 Sinteza Ştirilor zilei-TVR Moldova
22.10 Reţeaua de idoli
23.00 Omul şi timpul
23.50 Discover România
00.00 A doua Românie
01.00 Povestea vinde
02.00 Ora Regelui
02.50 Discover România
03.00 Omul şi timpul
03.55 Printre cuvinte
04.00 Obiectiv comun
05.00 Telejurnal Moldova
06.00 Punctul pe azi

TVR 1

07.00 3 ceasuri bune Matinal Ştiri Sport
09.45 Teleshopping
10.00 AgroStrategia
11.00 Câştigă România!
12.00 Teleshopping
12.30 Parlamentul României
13.00 Breaking Fake News
13.55 Vorbeşte corect!
14.00 Telejurnal Ştiri Sport Meteo
14.55 Vorbeşte corect!
15.00 Akzente
16.55 Mic portret de mari romînce
17.00 Atelier de sănătate
17.55 Zi de zi cu părintele Constantin Necula
18.00 Omul şi timpul
18.55 Dincolo de alb şi negru
19.40 Sport
20.00 Telejurnal Ştiri
20.30 Publicitate
20.54 Meteo
21.00 Câştigă România!
22.00 Zelenski
23.00 Mondial în familie
00.00 Dincolo de alb şi negru
00.55 Zi de zi cu părintele Constantin Necula
01.00 Atelier de sănătate
01.55 Meteo
02.00 Zelenski
03.00 Telejurnal
03.50 Sport
04.05 Mondial în familie
04.55 Mic portret de mari romînce
05.00 AgroStrategia
05.50 Vorbeşte corect!
05.55 Dispăruţi fără urmă

TVR 2

07.00 Teleşcoala Limbi străine
07.30 România... în bucate
08.00 În direct cu viaţa
08.50 Teleshopping
09.00 Serial
10.00 Documentar: 360° Etiopia: în război cu maimuţele
11.00 Globalizarea: riscuri şi beneficii
11.30 Prietenii de la radio
12.00 TelejurnalSport Meteo
12.40 Teleshopping
13.00 Cultura minorităţilor
13.30 Povestea vinde
14.30 Documentar: 360° Orgile din Alsacia
15.30 Teleşcoala Clasa a VIII-a
16.00 Teleşcoala Limbi străine
16.30 România... în bucate
17.00 În direct cu viaţa
18.00 Ora de Ştiri
18.50 E vremea ta!
19.05 Serial
20.00 Film: Misterele adevăratului Sherlock Holmes: Doctorul Bell şi domnul Doyle
22.00 Istorii de bun gust
23.00 Serial
00.00 Luminiţa de la miezul nopţii
01.00 Film: Misterele adevăratului Sherlock Holmes: Doctorul Bell şi domnul Doyle
02.55 Ora de Ştiri
03.35 E vremea ta!
03.50 Teleşcoala Clasa a VIII-a
04.15 Teleşcoala Limbi străine
04.40 Documentar: 360°-GEO
05.35 Serial
06.25 Teleshopping

Moldova 1

06.00 Всегда на высоте
06.35 Şciotîjnâvîc
07.00 Bună dimineaţa
09.00 Domnului să ne rugăm
11.00 Serial Rossella
11.50 Bucătăria fermecată
12.00 Ştirile (rus.)
12.30 F/d
13.00 Ştirile
13.30 Serial Velvet
14.15 Desene animate Astroboy
14.40 Desene animate Pororo, micul pinguin
15.00 Serial În numele fericirii
15.45 Desene animate Tayo, micul autobuz
15.55 Secvenţe japoneze
16.00 Focus Europa
16.30 Dimensiunea diplomatică
17.00 Live studio
19.00 Ştirile
19.40 Ştirile din sport
19.50 Ştiri externe
20.00 Serial Rossella
21.00 Mesager
21.30 Serial Velvet
22.15 События, мнения, лица
22.30 Ştiri Externe
23.00 Serial În numele fericirii
23.45 Erudit cafe
00.25 MeseriAşii
01.00 Moldova de Patrimoniu
01.30 Bună dimineaţa
03.30 Ştiri Externe
04.00 Live studio
05.30 Mesager

AgroTV

07:00 „Ştiri" Program informativ
07:30 „Telemagazin"
07:45 „Deliciile" Program educaţional/ informativ
08:00 „Magia decupajului" Program educaţional/informativ
08:30 „Paradisul grădinilor" Program educaţional/informativ
09:00 „Ştiri" Program informativ
09:30 „Agro profit" talk show
10:00 Program AGRO TV România
11:00 „Telemagazin"
11:15 „Lucru manual" Program educaţional/informativ
11:40 „Decoruri pentru salon" Program de divertisment
11:55 Program AGRO TV România
13:45 „Telemagazin"
14:00 „Ştiri" Program informativ
14:30 „Agro Profit" talk show
15:00 „Bătălia serelor" Program educaţional/cultural
15:30 Program AGRO TV România
17:00 „Telemagazin"
17:15 „Lucru manual" Program educaţional/informativ
17:40 „Decoruri pentru salon" Program educaţional/informativ
18:00 „Să ne cunoaştem Ţara" Educational/Cultural
18:30 „Călătorii cu gust" Program de turism
18:50 „Cuvânt de ascultare" Program educaţional
19:00 „Ştiri" Program Informativ
19:30 „Just Vlog" Program educaţional/ divertisment
20:00 „Magia decupajului" Program educaţional/informativ
20:30 „Paradisul grădinilor" Program educaţional/informativ
21:00 „Ştiri" Program Informativ
21:30 „Vin la tine" Program de divertisment
22:00 „Reţeta săptămânii" Program de divertisment
22:30 „Şiretlicuri de grădinărit" Program educaţional/informativ
23:00 „Ştiri" Program informativ
23:30 „Datina străbună" emisiunea despre folclor
00:30 Program AGRO TV România
02:00 „Ştiri" Program Informativ
02:30 „Muzica pentru toţi"
03:15 Program AGRO TV România

ProTV

06.00 Ştirile Pro TV
09.30 O seară perfectă
10.30 Teleshopping
10.45 Vorbeşte lumea

13.00 Ştirile Pro TV
13.45 Teleshopping
13.45 isănătate
15.15 Teleshopping
15.30 La Măruţă
17.00 Ştirile Pro TV
17.45 O seară perfectă
19.00 Ştirile Pro TV
21.00 Gusturile se discuţă
23.00 Sunt celebru, scoate-ma de aici!
00.30 Las Fierbinţi
01.30 Ştirile Pro TV
02.30 Film Timp limită
04.30 Vorbeşte lumea

ProTV InterNaţional

06.00 Ştirile Pro TV
10.30 Vorbeşte lumea
13.00 Ştirile Pro TV
14.00 Teleshopping
14.15 Lecţii de viaţa
15.00 La Măruţă
17.00 Ştirile Pro TV
18.00 Ce spun românii
19.00 Ştirile Pro TV
20.30 Las Fierbinţi
21.15 Lecţii de viaţa
22.00 La Bloc
23.00 Doctor de bine
23.30 Teleshopping
00.00 Ştirile Pro TV
00.30 La Măruţă
02.00 Ştirile Pro TV
03.00 Las Fierbinţi
03.45 La Bloc
04.45 Ştirile Pro TV
05.15 Lecţii de viaţa

Jurnal TV

07.00 Jurnalul 7
08.00 Popcorn Show
10.00 Новости Jurnal TV
10.30 Secretele Puterii
12.00 Asfalt de Moldova - Revenirea acasă
13.00 #plusminus
14.00 Sclava Albă
15.00 Jurnalul orei 15
15.30 Teleshopping
16.00 Клан Ювелиров
17.00 Jurnalul 17
17.30 Micii Bucătari
18.00 Vanturile, Valurile
19.00 Jurnalul 19
19.50 Post Scriptum
20.00 Cabinetul din umbră
21.30 Новости Jurnal TV
22.00 UEFA Conference League
00.00 Rezumatul meciurilor UEFA Champions League
00.30 Jurnalul de noapte
01.15 Asfalt de Moldova
02.00 Femeile Vorbesc
03.00 Jurnalul orei 3
05.00 Новости Jurnal TV
05.30 Cabinetul din umbră

TV8

05.00 Новости DW
05.15 Business up
06.00 Iubeşte viaţa confesiuni
07.00 Ştirile TV8
08.00 Вечер. Настоящее время
09.00 Новости
09.30 Euromaxx - lifestyle în Europe
10.00 T/c Королева Сондок
11.00 Новости DW
11.15 Teleshopping
11.30 Ждем в гости
12.00 News show
12.30 X/ф Большой папа
14.30 Teleshopping
14.45 Новости. Коротко
15.00 Альтернатива
17.00 Ştiri
17.45 T/c Королева Сондок
18.50 Dosarele X
19.00 Ştirile TV8
20.00 Cutia neagră
21.50 Vania băţ prezintă
22.00 Новости
22.30 Вечер. Настоящее время
23.30 Ştirile TV8
00.25 Euromaxx - lifestyle în Europe
01.00 Новости
01.25 X/ф Большой папа
03.00 Вечер. Настоящее время
04.00 Ждем в гости
04.30 Новости

Naţional

06.00 Albumul Naţional
07.45 Start show România
10.45 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 89
11.45 Baronii
12.45 Teleshopping
13.00 Ştiri
13.15 Vouă
13.30 Baronii
14.00 Teleshopping
14.15 Vouă
14.30 Serial: Don Matteo, ep. 198
15.45 Vouă
16.00 Teleshopping
16.15 Baronii
17.15 Miezul problemei
18.30 Ştiri
19.00 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 92
20.00 Serial: Iubirea învinge, ep. 193
21.00 Serial: Mr. BEAN: INSPECTORUL FOWLER, ep. 13+14
22.30 Film: SFÂRŞITUL LUMII
00.15 Film: PUMNUL DE FIER
02.15 Miezul problemei
03.30 Vouă
04.00 Baronii
05.00 Ştiri Naţional TV
05.30 Baronii

Vineri, 21 octombrie

TVR Moldova

07.00 Telematinal
08.55 Printre cuvinte
09.00 Telematinal
09.55 Engleza la minut
10.00 Tradiţii
10.55 Printre cuvinte
11.00 Obiectiv comun
11.55 Vorbeşte corect!
12.00 Istorii de bun gust
12.55 5 minute de istorie
13.00 Telejurnal Moldova
13.30 Memoria locului
14.00 Telejurnal Ştiri
14.45 Discover România
14.55 Vorbeşte corect!
15.00 Atelier de sănătate
15.40 România... în bucate
16.05 Profesioniştii...
16.55 Veniţi de gustaţi!
17.00 Obiectiv comun
17.55 Printre cuvinte
18.00 Telejurnal Moldova
19.00 Punctul pe azi
19.55 Printre cuvinte
20.00 Telejurnal Ştiri
20.55 Zi de zi cu părintele Ctin Necula
21.00 Câştigă România!
22.00 Sinteza Ştirilor zilei-TVR Moldova
22.10 Festivalul Naţional de folclor Sus la munte, la Muscel
23.50 Discover România
00.00 Gări de poveste
00.50 Discover România
01.00 Istorii de bun gust
02.00 Profesioniştii...
02.50 Discover România
03.00 Reţeaua de idoli
03.55 Printre cuvinte
04.00 Obiectiv comun
05.00 Telejurnal Moldova
06.00 Punctul pe azi

TVR 1

07.00 3 ceasuri bune Matinal Ştiri Sport
09.45 Teleshopping
10.00 Exclusiv în România
10.55 Vorbeşte corect!
11.00 Câştigă România!
12.00 Teleshopping
12.30 Parlamentul României
13.00 Omul şi timpul
13.55 Vorbeşte corect!
14.00 Telejurnal Ştiri Sport Meteo
14.55 Vorbeşte corect!
15.00 Opre Roma
15.55 EURO polis
16.55 Mic portret de mari romînce
17.00 Atelier de sănătate
17.55 Zi de zi cu părintele Constantin Necula
18.00 Gări de poveste
18.55 Ţară, ţară, cine eşti?
19.40 Sport
20.00 Telejurnal Ştiri
20.30 Publicitate
20.54 Meteo
21.00 Film: Între două lumi
23.00 Mondial în familie
00.00 Replay
01.00 Atelier de sănătate
01.55 Meteo
02.00 Film: Între două lumi
03.50 Pro Patria/
04.15 Telejurnal Ştiri
05.10 Replay
06.00 Teleshopping

TVR 2

07.00 Teleşcoala Limbi străine
07.30 România... în bucate

08.00 În direct cu viaţa
08.50 Teleshopping
09.00 Serial
10.00 Documentar: 360° Orgile din Alsacia
11.00 Revoluţia tehnologică
11.30 Prietenii de la radio
12.00 TelejurnalSport Meteo
12.40 Teleshopping
13.00 Cultura minorităţilor
13.30 Istorii de bun gust
14.30 Documentar: 360° Uleiul de argan - aurul alb al Marocului
15.30 Teleşcoala
16.30 România... în bucate
17.00 Educaţie la înălţime redifuzare
18.00 Ora de Ştiri
18.55 E vremea ta!
19.05 Serial
20.00 Gala umorului
22.00 Reţeaua de idoli
23.00 Serial
00.00 RIVALII... cu Marina Almăşan
02.00 Ora de Ştiri
02.45 Mic dejun cu un campion
03.35 E vremea ta!
03.45 Teleşcoala
04.35 Documentar: 360° Uleiul de argan - aurul alb al Marocului
05.30 Serial
06.25 Teleshopping

Moldova 1

06.00 stil nou
06.30 Purtătorii de cultură
07.00 Bună dimineaţa
09.00 Serial Rossella
09.55 Bucătăria fermecată
10.00 Live studio
12.00 Ştirile (rus.)
12.30 F/d
13.00 Ştirile
13.30 Serial Velvet
14.15 Desene animate Astroboy
14.40 Desene animate Pororo, micul pinguin
15.00 Serial În numele fericirii
15.45 Desene animate Tayo, micul autobuz
16.00 Codul ECO
16.30 Zona ARS
17.00 Live studio
19.00 Ştirile
19.30 Telerevista FIFA
20.00 Bună seara!
21.00 Mesager
21.30 Erudit cafe
22.15 События, мнения, лица
22.30 Ştiri Externe
23.00 Serial În numele fericirii
23.45 La noi în sat
00.30 Cuvintele credinţei
01.15 Lecturi a la carte
01.30 Bună dimineaţa
03.30 Live studio
05.30 Mesager

AgroTV

07:00 „Ştiri" Program informativ
07:30 „Telemagazin"
07:45 „Profu de nutriţie" Program educational
08:00 „Landşaft pentru tine" Program educaţional/informativ
08:20 „Bătălia serelor" Program educaţional/informativ
08:45 „Compoziţii florale" Program de divertisment
09:00 „Ştiri" Program informativ
09:30 „Magia decupajului" Program educaţional/informativ
10:00 „Născut în Moldova" program educaţional/informativ
10:30 Program AGRO TV România
11:00 „Telemagazin"
11:15 „Lucru manual" Program educaţional/informativ
11:40 „Decoruri pentru salon" Program educaţional/informativ
11:55 Program AGRO TV România
13:45 „Telemagazin"
14:00 „Ştiri" Program informativ
14:30 „Actualitatea la Raport" talk show
15:30 „Produs autohton" Program de divertisment
16:30 Program AGRO TV România
17:00 „Telemagazin"
17:15 „Lucru manual" Program educaţional/informativ
17:40 „Decoruri pentru salon" Program de divertisment
18:00 „SHOW 9OW „ Program de divertisment
18:45 „Profu de nutriţie" Program educaţional
19:00 „Ştiri" Program informativ
19:30 „Agri smart" Program educaţional/ informativ
20:30 „Zona Verde" Program educational/ Informativ
20:50 „Cu alte cuvinte" Program de divertisment
21:00 „Ştiri" Program informativ
21:30 „Agricultura cu valoarea adăugată" Program educaţional/informativ
22:00 „Design horticol" Program educaţional/informativ

22:30 „Sezonul de recoltare” Program educational/informativ
22:45 „Profu de nutriție” Program educațional
23:00 „Știri” Program informativ
23:30 „Agri smart” Program educațional/ informativ
00:30 „Datina străbună” Emisiune despre folclor
00:30 Program AGRO TV România
02:00 „Știri” Program informativ
02:30 „Muzica pentru toți”
03:15 Program AGRO TV România

ProTV

06.00 Ştirile Pro TV
09.30 O seară perfectă
10.30 Teleshopping
10.45 Vorbește lumea
13.00 Ştirile Pro TV
13.30 Teleshopping
13.45 Gusturile se discuţă
15.00 Teleshopping
15.15 La Măruță
17.00 Ştirile Pro TV
17.45 O seară perfectă
19.00 Ştirile Pro TV
21.00 Vocea romaniei
23.30 Film Timp limită
01.00 Ştirile Pro TV
02.00 Lecţii de viaţa
03.00 Vorbește lumea
04.30 La Măruță

ProTV InterNaţional

06.00 Ştirile Pro TV
10.30 Vorbește lumea
13.00 Ştirile Pro TV
14.00 Teleshopping
14.15 Lecţii de viaţa
15.00 La Măruță
17.00 Ştirile Pro TV
18.00 Ce spun românii
19.00 Ştirile Pro TV
20.30 Iubire ca în filme
21.15 Lecţii de viaţa
22.00 La Bloc
23.00 România, te iubesc!
00.00 Teleshopping
00.30 La Măruță
02.00 Ştirile Pro TV
03.00 Iubire ca în filme
03.45 La Bloc
04.45 I likeIT
05.15 Lecţii de viaţa

Jurnal TV

07.00 Jurnalul 7
08.00 Popcorn Show
10.00 Новости Jurnal TV
10.30 Cabinetul din umbră
12.00 Asfalt de Moldova - Revenirea acasă
13.00 #plusminus
14.00 Sclava Albă
15.00 Poftă mare Chișinău
17.00 Jurnalul 17
17.30 Teleshopping
18.00 Asfalt de Moldova
19.00 Jurnalul 19
19.50 Post Scriptum
20.00 Total Sport
21.00 Новости Jurnal TV
22.00 Cealaltă Basarabie
23.00 Jurnalul 23
00.00 Ora de Ras
01.00 Asfalt de Moldova
02.00 Femeile Vorbesc
03.00 Jurnalul orei 3
05.00 Новости Jurnal TV
05.30 Cabinetul din umbră

TV8

05.00 Новости DW
05.15 Cutia neagră
07.00 Ştirile TV8
08.00 Вечер. Настоящее время
09.00 Новости
09.30 In good shape - the health show
10.00 T/c Королева Сондок
11.00 Новости DW
11.15 Teleshopping
11.30 Ждем в гости
12.00 News show
12.30 Х/ф Бобро поржаловать!
14.30 Teleshopping
14.45 Новости. Коротко
15.00 Cutia neagră
17.00 Ştiri
17.45 Iubește viața confesiuni
18.50 Dosarele X
19.00 Ştirile TV8
20.00 Întreabă Gheţu
21.50 Vania băţ prezintă
22.00 Новости
22.30 Вечер. Настоящее время
23.30 Ştirile TV8
00.30 Efect 9.6
01.20 Х/ф Бобро поржаловать!
03.00 Вечер. Настоящее время
04.00 Ждем в гости
04.30 Новости

Naţional

06.00 Vouă
06.15 Baronii
06.45 Albumul Naţional
09.00 Tradiţii de la bunica
10.45 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 90
11.45 Serial: Iubirea învinge, ep. 193
12.45 Teleshopping
13.00 Ştiri
13.15 Vouă
13.30 Specialişti în sănătate
14.00 Teleshopping
14.15 Tradiţii de la bunica
16.00 Teleshopping
16.15 Baronii
17.15 Miezul problemei
18.30 Ştiri
19.00 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 93
20.15 Serial: Iubirea învinge, ep. 194
21.00 Film: TRAFICANTUL DE ARME
23.30 Film: IP MAN 4: ULTIMA LUPTĂ
01.45 Miezul problemei
03.00 Albumul Naţional
05.00 Ştiri Naţional TV
05.30 Baronii

Sâmbătă, 22 octombrie

TVR Moldova

07.00 3 ceasuri buneMatinal
09.20 La un pas de România
09.50 Discover România
10.00 Pescar hoinar
10.30 Ferma
11.30 Opera comică pentru copii
12.20 Discover România
12.30 Vivi Art
13.00 Exclusiv în România
13.50 Discover România
14.00 Telejurnal Ştiri
14.30 Printre cuvinte
15.00 Popasuri folclorice
16.00 Caravana TVR Moldova La tine-n sat
17.00 Portret obiectiv
18.00 Telejurnal Moldova
18.30 Reportajele/Interviurile Telejurnalului
18.45 Europa azi
19.00 Lectia de istorie
20.00 Telejurnal Ştiri
20.55 Zi de zi cu părintele Ctin Necula
21.00 Drag de România mea!
22.35 Antidot la uitare
23.00 Film: Masca de argint
00.50 Discover România
01.00 Portret obiectiv
02.00 Film: Masca de argint
03.50 Discover România
04.00 Caravana TVR Moldova La tine-n sat

05.00 Telejurnal Moldova
05.30 Reportajele/Interviurile Telejurnalului
05.45 Europa azi
06.00 Lectia de istorie

TVR 1

07.00 3 ceasuri bune Matinal Sport
09.50 Vorbește corect!
10.00 Vizita de lucru
10.30 Aventura urbană Best of
11.30 Cronicile spaţiului
12.00 IT
12.30 Eu pot!
13.30 Guşti! Şi apoi mănânci cu chef Alex Petricean
14.00 Telejurnal Sport Meteo
14.30 Ţară, ţară, cine eşti?
15.20 Ora Regelui
16.15 Izolaţi în România
16.45 Festivalul Naţional de Folclor Sus, la munte, la Muscel 2022
18.45 Zi de zi cu părintele Constantin Necula
18.50 Teleenciclopedia Ernst Ludwig Kirchner - Frankfurt. Portul de Vest premieră
19.40 Sport
20.00 Telejurnal Ştiri
20.30 Publicitate
20.54 Meteo
21.00 Film: Săgeata Căpitanului Ion
22.45 Profesioniştii...
23.45 World Cup Magazin, ep. 18
00.20 IT
00.50 Gări de poveste
01.45 Eu pot!
02.35 Profesioniştii...
03.25 Izolaţi în România
03.50 Viaţa satului
06.00 Teleshopping

TVR 2

07.00 Teleshopping
07.30 România... în bucate
08.00 Opera comică pentru copii
09.00 Generaţia Fit
09.30 Fără prejudecăţi
10.00 Mic dejun cu un campion
11.00 D'ale lu' Mitică
12.00 Cum vă merge?
12.30 Cap compas
13.00 Gala umorului
15.00 RIVALII... cu Marina Almăşan
17.00 Levintza
17.30 Documentar: Case şi idei
18.00 Ora de Ştiri
18.55 E vremea ta!
19.05 Serial
20.00 Film: Vieţile Sfinţilor
22.00 Serial: Legături de sânge
00.00 Drag de România mea!
02.00 Ora de Ştiri
02.45 Serial: Legături de sânge
04.25 Film: Vieţile Sfinţilor
05.55 Fără prejudecăţi
06.25 Teleshopping

Moldova 1

06.00 Tezaur
06.20 Candela neuitării
06.30 Moldovenii de pretutindeni
07.00 Bună dimineaţa
09.00 Reporter pentru sănătate
09.30 Magazinul copiilor
10.00 Desene animate Kyoka
10.15 MeseriAşii
11.00 Moldova de Patrimoniu
11.30 Şciotîjnăvîc
12.00 La noi în sat
12.45 F/d Culisele istoriei
13.35 F/d
14.00 Bună seara!
15.00 Concert Andra şi Fraţilor Advahov
17.00 Всегда на высоте
17.30 În ritmul dansului
18.00 Evantai folcloric
19.00 Ştirile
19.10 O seară în familie
20.10 F/d Culisele istoriei
21.00 Mesager
21.30 Film Miss Sloan
00.40 Ştiri Externe
01.05 Tezaur
01.35 Bună dimineaţa
03.30 Ştiri Externe
04.00 La noi în sat
04.45 Lecturi a la carte
05.00 În ritmul dansului
05.30 Mesager

AgroTV

07:00 „Știri” Program informativ
07:30 „Telemagazin”
07:45 „Deliciile” Program educațional/ informativ
08:00
08:30 „Design horticol” Program educațional/informativ
„Profu de nutriție” Program educațional
08:40 „Cuvânt de ascultare” Program educațional
08:50 „Cu alte cuvinte” Program educational/informativ
09:00 „Știri” Program Informativ
09:30 „Agricultura cu valoare adăugată” Program educațional/informativ
10:00 „Agri smart” Program educațional/ informativ
11:00 „Telemagazin”
11:15 „ Produs autohton”
12:00 „Călătorii cu gust”
12:15 „Profu de nutriție” Program educațional
12:30 „Interviuri cu Soroceni”
13:30 „Rețeta săptămânii” Program de divertisment
14:00 „Știri” Program informativ
14:30 Program AGRO TV România
15:00 „Despre noi, altfel” Program educațional/informativ
15:30 „Produs autohton” Program educational/informativ
16:00 Program AGRO TV România
16:30 „Telemagazin”
16:45 Program AGRO TV România
17:45 „Telemagazin”
18:00 „Actualitatea la Raport” talk show
19:00 „Retrospectiva săptămânii” Știri, Informativ/Analitic
20:00 „De la trapă la sapă” Program de divertisment
20:30 „Să ne cunoaștem Țara” Program educational/cultural
21:00 „Despre noi, altfel” Program educațional/informativ
21:30 „Zona Verde” Program educațional/ informativ
21:50 „Cu alte cuvinte” Program educațional/informativ
22:00 „Vin la tine” Program de divertisment
22:30 „Retrospectiva săptămânii” Știri, Informativ/Analitic
23:30 „Datina străbună” Emisiune despre folclor
00:30 Program AGRO TV România
02:00 „Retrospectiva săptămânii” Știri, Informativ/Analitic
03:00 „Muzica pentru toți”
04:50 Program AGRO TV România

ProTV

06.00 Ştirile Pro TV
08.30 O seară perfectă
09.45 Teleshopping
10.00 I like IT
10.30 Superspeed la Pro TV
11.00 isănătate
12.30 Teleshopping
12.45 Film Calatoriile lui Guliver
14.15 Film Minunea
16.15 Teleshopping
16.30 Vocea romaniei
19.00 Ştirile Pro TV
20.00 Ştirile Pro TV Chişinău
21.00 Film Jack Reacher: Sa nu te intorci niciodata

23.00 Film un detectiv afemeiat
01.45 Ştirile Pro TV Chişinău
02.30 Film Calatoriile lui Guliver
04.00 Film Minunea

ProTV InterNaţional

06.15 Ce spun românii
07.00 Ştirile Pro TV
10.00 I likeIT
10.30 Superspeed
11.00 La Măruță
12.30 Ce spun românii
13.15 România, te iubesc!
14.00 Ştirile Pro TV
14.05 Teleshopping
14.20 Lecţii de viaţa
15.15 Vorbește lumea
17.00 Ce spun românii
18.00 I likeIT
18.30 Superspeed
19.00 Ştirile Pro TV
20.00 Umami: al 5-lea gust
20.30 Iubire ca în filme
21.15 Lecţii de viaţa
22.00 La Bloc
23.00 Ce spun românii
00.00 Teleshopping
00.30 Lecţii de viaţa
01.15 I likeIT
01.35 Superspeed
02.00 Ştirile Pro TV
03.00 Iubire ca în filme
03.45 La Bloc
04.45 Lecţii de viaţa
05.30 I likeIT

Jurnal TV

07.00 Jurnalul 7
08.00 Asfalt de Moldova
09.00 Новости Jurnal TV
10.00 Chef de gătit
10.20 Savoare la Maximum
11.00 Клан Ювелиров
15.00 Fotbal - Superliga Moldovei
17.00 Teleshopping
17.30 Se caută un milionar
18.00 O viaţă din pensie
19.00 Jurnalul Săptămânii
20.00 Dora Show
22.00 Strange Empire
23.00 Jurnalul Săptămânii
00.00 Monster
01.00 Cealaltă Basarabie
02.00 Femeile Vorbesc
03.00 Jurnalul Săptămânii
04.00 Agricool
05.00 Dora Show

TV8

05.00 Новости DW
05.15 Întreabă Gheţu
07.00 Ştirile TV8
08.00 In good shape - the health show
08.30 Dosarele X sinteza
09.30 Autoblog
10.00 Check-in - the travel guide
10.30 T/c Жемчужина дворца
12.30 Reporter de Gardă
12.45 Teleshopping
13.00 Cutia neagră
15.00 Teleshopping
15.15 Foc la ghete
15.30 Х/ф Гонщик
18.00 Euromaxx - lifestyle în Europe
18.30 Dincolo de Nistru
19.00 Ştiri de week-end
19.45 Moldova gândeşte
20.40 Х/ф Обмануть всех
22.30 Итоги
23.00 Х/ф Охотники на гангстеров
01.20 Cutia neagră. Plus
02.30 Ştiri de week-end
03.00 Dosarele X sinteza
04.00 Х/ф Гонщик

Naţional

06.00 Vouă
06.15 Tradiţii de la bunica
07.45 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 91
08.45 Teleshopping
09.00 Tradiţii de la bunica
10.00 Din viaţa romilor
12.00 Stan şi Bran - momente de exceptie
12.30 Specialişti în sănătate
12.55 Teleshopping
13.15 Tradiţii de la bunica
13.45 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 92
14.45 Serial: Mr. BEAN: INSPECTORUL FOWLER, ep. 13 +14
16.10 Film: B. D. LA MUNTE ŞI LA MARE
18.30 Ştiri + Sport + Meteo
19.00 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 94
20.00 Film: TOATE MI SE ÎNTÂMPLĂ NUMAI MIE
22.00 Film: SFÂRŞITUL LUMII
23.45 Fosta mea iubire
01.30 Albumul Naţional
03.45 Vouă
04.00 Baronii
05.00 Ştiri Naţional TV
05.30 Baronii

Duminică, 23 octombrie

TVR Moldova

07.00 Universul credinţei
07.45 Reportajele/Interviurile Telejurnalului
08.00 În Slujba Binelui
08.30 Bucuria credinţei
08.55 Mic dejun cu un campion
09.45 Europa azi
10.00 Vivi Art
10.30 Viaţa satului
12.30 Izolaţi în România
13.00 Portret obiectiv
14.00 Telejurnal Ştiri
14.30 Retrospectiva săptămânii
15.00 Rivalii... cu Marina Almăşan
16.35 Cap compas
17.00 Wine trips la TVR Moldova
17.30 Printre cuvinte
18.00 Telejurnal Moldova
18.30 Retrospectiva săptămânii
19.00 Conexiuni
20.00 Telejurnal Ştiri
20.55 Zi de zi cu părintele Ctin Necula
21.00 Tradiţii
22.00 Istorii cu tâlc
23.00 Teatru TV
00.35 Cap compas
01.00 Tradiţii
02.00 Teatru TV
03.35 Izolaţi în România
04.00 Istorii cu tâlc
05.00 Telejurnal Moldova
05.30 Retrospectiva săptămânii
06.00 Conexiuni

TVR 1

07.00 Universul credintei
08.00 Bucuria credinţei
08.30 Cronicile spaţiului
09.00 Guşti! Şi apoi mănânci
09.30 M. A. I. aproape de tine
10.00 Pro Patria
10.30 Viaţa satului
13.00 Tezaur folcloric
14.00 Telejurnal Sport Meteo
14.30 Ai luat plasă!, ep. 2 sez. 3
15.30 Exclusiv în România
16.30 Gări de poveste/
17.30 Istorii ascunse
17.55 Zi de zi cu părintele Constantin Necula
18.00 Dosar România
18.55 Garantat 100%
19.40 Sport
20.00 Telejurnal Ştiri
20.30 Publicitate
20.54 Meteo
21.00 O dată-n viaţă
23.01 Drumul spre Qatar, ep. 9
23.31 Drumul spre Qatar, ep. 10
00.00 Garantat 100%
00.55 Zi de zi cu părintele Constantin Necula
01.00 Ai luat plasă!, ep. 2 sez. 3
01.55 Meteo
02.00 Film: Săgeata Căpitanului Ion
03.30 M. A. I. aproape de tine
04.00 Telejurnal Ştiri
05.00 Bucuria credinţei
05.30 Istorii ascunse
05.55 Dispăruţi fără urmă

TVR 2

07.00 Teleshopping
07.30 România... în bucate
08.00 Repere sacre
09.00 Ferma
10.00 Pescar hoinar
10.30 Natură şi aventură
11.00 Destine ca-n filme
12.00 Să fim sănătoşi!
12.30 Levintza
13.00 Film: Expresul de Buftea
15.00 Drag de România mea!
17.00 D'ale lu' Mitică
18.00 Ora de Ştiri
18.55 E vremea ta!
19.05 Serial
20.00 Film: Destine romantice
21.50 Filler din mapa de rezervă
22.00 Film: În întuneric
00.15 Cum vă merge?
00.45 Film: Expresul de Buftea
02.30 Ora de Ştiri
03.20 E vremea ta!
03.30 Pescar hoinar
03.55 Natură şi aventură
04.25 Cap compas
04.50 Generaţia Fit
05.20 Ferma
06.25 Teleshopping

Moldova 1

06.00 Lecturi a la carte
06.15 Cuvintele credinţei
07.00 Bună dimineaţa
09.00 O doză de sănătate
09.30 Zupper. Md
10.00 Desene animate Kyoka
10.15 Desene animate Hanul Okko
10.30 Ring star
11.30 Tezaur
12.00 Descopera
14.00 O seară în familie
15.00 Concert în Europa
15.40 F/d
16.00 F/d Culisele istoriei
17.00 stil nou
17.30 Purtătorii de cultură
18.00 În alţi papuci
18.30 Moldovenii de pretutindeni
19.00 Ştirile
19.15 Unghuri de vedere
20.00 F/d Culisele istoriei
21.00 Mesager
21.30 Scanner. (rus.)
22.30 Zapovednik
22.45 Şciotîjnăvîc
23.10 Film O vară fierbinte
00.35 F/d
00.40 Tezaur
01.00 Purtătorii de cultură
01.30 Bună dimineaţa
03.30 În alţi papuci
04.00 Evantai folcloric
05.00 Moldovenii de pretutindeni
05.30 Mesager

AgroTV

06:00 „Retrospectiva săptămânii” Știri, Informativ/Analitic
07:00 „Să ne cunoaștem Țara” Program educațional/cultural
07:30 „Telemagazin”
08:00 „Paradisul grădinilor” Program educational/informativ
08:30 „Agri smart” Program informativ/ educativ
09:00 „Retrospectiva săptămânii” Știri, Informativ/Analitic
10:00 „Actualitatea la Raport” talk show
11:00 „Telemagazin”
11:15 „Rețeta săptămânii” Program de divertisment
11:40 „Profu de nutriție” Program educational
12:00 „Călătorii cu gust” Program de turism
12:30 „Interviuri cu Soroceni”
13:50 „Cu alte cuvinte „ Program educational/ cultural
14:00 „Agri Smart” Program informativ/ educative
14:15 „Zona verde „ Program educațional/ Informativ
14:45 „Sezon agricol” Program educational/informativ
15:00 „Născut în Moldova” program Educațional/informativ
15:30 „ Agricultura cu valoare adăugată” Program informativ/ educativ
16:00 „ ABC-ul Fermierului” Program educativ/informativ
16:30 „Telemagazin”
16:45 Program AGRO TV România
17:45 „Telemagazin”
18:00 „Agri smart” Program informativ/ educativ
18:15 „Zona verde” Program educational/ informativ
18:30 „Rețeta săptămânii” Program de divertisment
19:00 „Retrospectiva săptămânii” Știri, Informativ/Analitic
20:00 „Just Vlog” Educativ/ divertisment
20:30 „Agricultura cu valoare adăugată” Program informativ/ educativ
21:00 „ABC-ul Fermierului” Program educativ/informativ
22:00 „Retrospectiva săptămânii” Știri, Informativ/Analitic
23:00 „Datina străbună” Emisiune despre folclor
00:00 Program AGRO TV România
02:00 „Retrospectiva săptămânii” Știri, Informativ/Analitic
03:00 „Să ne cunoaștem Țara” Program educațional/Cultural
03:30 „Agri smart”
03:45 „Zona verde” 04:15 Program AGRO TV România

ProTV

06.00 Ştirile Pro TV Chişinău
07.00 Ştirile Pro TV
08.30 isănătate
10.00 Doctor de bine
10.30 Umami: al 5-lea gust

11.00 Teleshopping
11.15 Gusturile se discuţă
12.45 Teleshopping
13.00 Apropo TV
14.00 Film Ghinionistul
16.15 Teleshopping
16.30 Visuri la cheie
18.00 România, te iubesc!
19.00 Ştirile Pro TV
20.00 Ştirile Pro TV Chişinău
21.00 Film 355
23.00 Film Al 5-lea val
00.00 Ştirile Pro TV Chişinău
01.40 Film Profesorul trasnit şi clanul Klump
03.30 Film Ghinionistul
05.00 isănătate

ProTV InterNaţional

06.00 Ce spun românii
07.00 Ştirile Pro TV
10.00 Doctor de bine
10.30 Umami: al 5-lea gust
11.00 La Măruță
12.30 Superspeed
13.00 ApropoTv
13.55 Ştirile Pro TV
14.00 Teleshopping
14.15 Lecţii de viaţa
15.00 Vorbește lumea
16.45 Umami: al 5-lea gust
17.15 Ce spun românii
18.00 România, te iubesc!
19.00 Ştirile Pro TV
20.00 Superspeed
20.30 Iubire ca în filme
21.15 Lecţii de viaţa
22.00 La Bloc
23.00 ApropoTv
00.00 Teleshopping
00.30 Umami: al 5-lea gust
00.50 Doctor de bine
01.15 România, te iubesc!
02.00 Ştirile Pro TV
03.00 Iubire ca în filme
03.45 La Bloc
04.45 Lecţii de viaţa
05.30 Doctor de bine

Jurnal TV

07.00 Jurnalul Săptămânii
08.00 Fii Sănătos
09.30 Micii Bucătari
10.00 Chef de gătit
10.20 Se caută un milionar
11.00 Новая жизнь Анны
12.00 Teleshopping
12.30 Secretele Puterii
14.00 Cealaltă Basarabie
15.00 Poftă mare Chişinău
17.00 Vânturile, Valurile
18.00 Femeile Vorbesc
19.00 Patrula
20.00 Asfalt de Moldova
21.00 Ora de Ras
22.00 Italia, Patria Nostra
22.30 Strange Empire
23.30 Patrula
00.30 Monster
02.00 Cealaltă Basarabie
03.00 Ora de Ras
04.00 viaţa din pensie

TV8

06.00 Dosarele X sinteza
07.00 Ştiri de week-end
07.45 Foc la ghete
08.00 Итоги
08.30 Moldova gândeşte
09.30 Iubeşte viaţa matinal
10.30 T/c Жемчужина дворца
12.45 Teleshopping
13.00 Întreabă Gheţu
15.00 Teleshopping
15.20 Х/ф Джерри Магуайер
18.00 Fără protocol
19.00 Sinteza
19.45 Cutia neagră. Plus
21.00 Iubeşte viaţa confesiuni
22.00 Муз/ф Социальная сеть
00.30 Sinteza
01.10 Cutia neagră. Plus
02.10 Х/ф Джерри Магуайер

Naţional

06.00 Vouă
06.15 Baronii
06.45 Tradiţii de la bunica
08.30 Teleshopping
09.00 Tradiţii de la bunica
10.45 Film: B. D. LA MUNTE ŞI LA MARE
13.00 Start show România
16.00 Stan şi Bran - momente de exceptie
16.30 Cei şapte ani de masă
18.30 Ştiri
19.00 Serial: Destine rătăcite 2, ep. 95
20.00 Film: MAGIA IUBIRII
23.00 Film: TOATE MI SE ÎNTÂMPLĂ NUMAI MIE
01.00 Start show România
04.00 Baronii
05.00 Ştiri Naţional TV
05.30 Baronii

Vedeta din „Game of Thrones”, Lena Headey, s-a căsătorit cu partenerul ei, Marc Menchaca

Vedeta din „Game of Thrones”, Lena Headey, s-a căsătorit cu partenerul ei, starul din ,’Ozark’’, Marc Menchaca, în cadrul unei ceremonii fastuoase care a avut loc în Italia, informează site-ul publicației britanice „The Independent”, citat de Agerpres.

Fotografiile distribuite online au arătat-o pe mireasă îmbrăcată într-o rochie albă fără mâneci, cu un decolteu adânc și fără spate.

Headey a purtat, de asemenea, un accesoriu de păr floral și un voal, în timp ce Menchaca a arătat elegant într-un costum albastru marin accesorizat cu o pălărie bej cu boruri largi.

Cuplul și-a unit destinele înconjurat de familie și de prieteni, printre care s-au numărat și colegii de pe platourile de filmare de la „GoT” Peter Dinklage, Emilia Clarke, Michelle Fairley și Sophie Turner, alături de soțul ei, Joe Jonas.

Headey și Menchaca sunt împreună din 2020. Headey a fost căsătorită anterior cu muzicianul Peter Loughran. Cei doi au împreună un băiat pe nume Wylie, în vârstă de 12 ani.

Actrița are, de asemenea, o fiică pe nume Teddy, în vârstă de șapte ani, dintr-o relație cu Dan Cadan.

Fotografiile de la nunta lui Headey și Menchaca au devenit rapid virale pe rețelele de socializare, fanii salutând apariția miresei.

Agerpres

Crocodilul „vegetarian” a fost înmormântat cu fast. Animalul a fost împodobit cu flori și jelit

În India, sute de credincioși l-au petrecut pe ultimul drum pe Babiya, crocodilul zeului – un crocodil așa-zis vegetarian. Animalul sacru a fost împodobit cu flori, binecuvântat și jelit, apoi și îngropat cu tot respectul, scrie digi24.ro inspirat de twitter.

Imaginile au devenit virale. Se spune că venerabilul Babiya ar fi trăit peste șapte decenii în iazul din incinta templului hindus dedicat zeului Vișnu, pe care îl păzea. Era pașnic și nu a pricinuit nimănui niciun necaz, iar copiii veneau deseori să-l atingă pentru noroc.

Mulți îl credeau vegetarian. Era hrănit cu orez, căpățâni de zahăr nerafinat și alte ofrande, nicidecum carne, deși – recunosc preoții – peștele din iaz ar fi putut constitui un supliment hrănitor.

De altfel, un jurnalist a spulberat mitul crocodilului vegetarian și a distribuit pe Twitter o filmare mai veche în care poate fi văzut mâncând un pui.

La colecția impresionanantă de ceasuri a lui V. Putin

Poți strânge ceasuri multe-ntruna,
Când ora e de „bun rămas”
Și pleci în iad pe totdeauna,
N-ai timp să te mai uiți la ceas.

Gheorghe BÂLICI

Galeria Uffizi a dat în judecată casa Jean Paul Gaultier, acuzată că a copiat un tablou de Botticelli

Galeria Uffizi din Florența a anunțat luni că a dat în judecată casa de modă franceză Jean Paul Gaultier pentru „utilizarea neautorizată a ‚Nașterii lui Venus’ de Botticelli”, un celebru tablou din perioada Renașterii italiene, informează AFP, citat de Agerpres.

„Casa de modă a folosit imaginea capodoperei conservate în muzeul nostru (...) pentru a realiza mai multe articole vestimentare, ale căror fotografii au fost publicate pe site-ul ei și pe rețelele de socializare”, au explicat reprezentanții galeriei florentine.

Printre articolele vestimentare vizate se află o eșarfă comercializată cu 150 de euro și intitulată „Nașterea lui Venus”, pe care a fost reprodusă imaginea din tabloul renascentist – cea a zeiței Venus ieșind din apă și acoperindu-și goliciunea cu părul ei lung și blond.

Caricatura la gazetă de Costel Pătrășcan

VERZI SUNTEM, VERZI... Vasile Vasilache

Gazeta de Chișinău

ZIARUL CARE SCRIE PENTRU TINE!

ȘTIRI LA MINUT | Opinii | Politică | Economie | Societate | Cultură | Reportaj | Ecologie | Investigații | Diaspora | Sport | ShowBiz

ACCESEAZĂ SITE-UL GAZETADECHISINAU.MD!

ABONEAZĂ-TE ONLINE!

NE GĂSEȘTI ȘI PE:

#GAZETAONLINE

PERFECTEAZĂ UN ABONAMENT ȘI PRIMEȘTE ZIARUL ÎN CUTIA POȘTALĂ!

#GAZETAPRINT

INDICE	1 LUNĂ	3 LUNI	6 LUNI
PM 21125 (PERSOANE FIZICE)	39,20	117,60	235,20
PM 21125/23 (PENSIONARI, INVALIZI, STUDENȚI)	34,88	104.64	209,28
PM 21125/24 (PERSOANE JURIDICE)	43,48	130,44	260,88